

డా॥ వై.ఎస్.ఆర్.

రైతు భరోసా

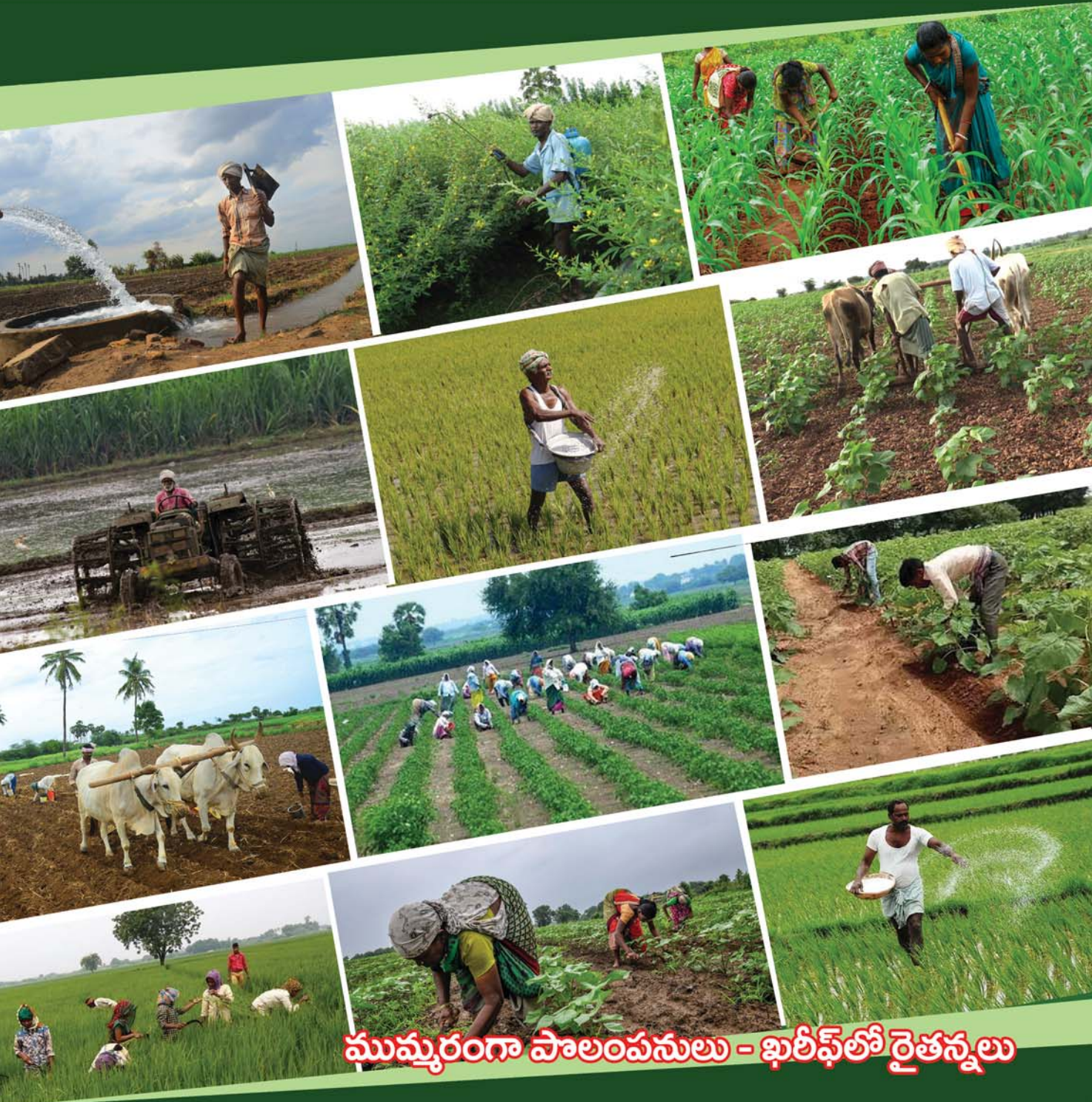
వ్యవసాయ, ఉద్యాన, పశుపోషణ, మత్స్యకార
మరియు పట్టు పరిశ్రమ రైతుల సచిత్ర మాస పత్రిక

సంపుటి - 01

సంచిక - 03

సెప్టెంబర్, 2020

పేజీలు - 44

ముమ్మరంగా పాలంపనులు - ఖరీఫ్లో రైతన్నలు

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ చిత్రమాలిక

74వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకలలో జాతీయ పతాకాన్ని అవిష్కరించి,
గౌరవ వందనం స్వీకరిస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి వర్యులు
శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్రెడ్డి గారు

డా॥ వై.ఎస్.ఆర్.

రైతు భరోసా

వ్యవసాయ, ఉద్యాన, పశుపోషణ, మత్స్యకార మరియు పట్టు పరిశ్రమ రైతుల సచిత్ర మాస పత్రిక

విషయసూచిక

సంపాదకీయం

1. శనగకు ప్రత్యామ్నాయ పంటల సాగు రైతులకు లాభదాయకం 6
2. వాస్తవ సాగుదారులకు (కౌలు రైతులకు) వ్యవసాయ ఋణాలు 8
3. వ్యవసాయ యాంత్రికరణలో కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ల పాత్ర 10
4. రైతు ఆత్మహత్యల నివారణా చర్యలు 12
5. అన్నదాతకు అండగా వ్యవసాయ మౌలిక నిధి 14
6. చేప, రొయ్య రైతులకు కనీస గిట్టుబాటు ధర 16
7. ఆర్.బి.కే. లలో ప్రైమరీ ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ 17
8. పంట నష్టంపై వ్యవసాయ శాఖామాత్యుల సమీక్ష 18
9. రైతు భరోసా కేంద్రాలలో డిజిటల్ పేమెంట్స్ 19
10. వరిలో సమగ్ర ఎలుకల యాజమాన్యం 20
11. ప్రత్తిలో గులాబిరంగు కాయతొలుచు పురుగు సమగ్ర యాజమాన్యం 22
12. పామాయిల్ పంటసాగులో అధిక దిగుబడుల సాధనకు మెళకువలు 24
13. లేగదూడల పోషణలో శాస్త్రీయ యాజమాన్యం 26
14. పశువులలో గాలికుంటు వ్యాధి 28
15. పోషకాహార భద్రత కొరకు అనువైన వ్యవసాయ విధానాలు 29
16. నాటుకోళ్ళ మేతగా అజొల్లా - ఓ విజయగాధ 30
17. అరటి రైతు ఉత్పత్తి దారుల కంపెనీ - ఓ విజయగాధ 32
18. బృంద పర్యటనలు - పరిశీలనలు 33
19. టూకీగా... 35
20. పురుగు మందుల వాడకంలో తీసుకోవల్సిన జాగ్రత్తలు 37
21. రైతుల సందేహాలు - సమాధానాలు 38

ప్రధాన సంపాదకులు

శ్రీ హెచ్. అరుణ్ కుమార్, ఐ.ఏ.ఎస్.
వ్యవసాయ కమీషనర్

సంపాదకులు

శ్రీమతి డి. ప్రమీల
డైరెక్టర్, ఆత్మ

అదనపు సంపాదకులు

శ్రీ వి. శ్రీధర్

సంయుక్త వ్యవసాయ సంచాలకులు, (ఆర్.బి.కే.)

సహాయ సంపాదకులు

ఎమ్. భగవత్ స్వరూప్
ఎన్.సి.హెచ్. బాలు నాయక్

జె. వెంకటరావు

కె.వి.జి.కె. వరప్రసాద్

రచనలు పంపాల్సిన చిరునామా :

వ్యవసాయ కమీషనర్ వారి కార్యాలయం
చుట్టుగుంట, పాత మిర్చియార్డు, గుంటూరు

E-mail : mediaproductionap@gmail.com

అన్నదాతల ఆనందమే ఆస్తి

మొక్క ఎంత బాగా ఎదిగినా చీడ పడితే అది వాడిపోతుంది..

ప్రకృతి సహకరించకపోతే సాగు పెట్టుబడులు అధికమవుతాయి..

విపత్తు సమయంలో సరైన సలహా ఇచ్చేవారు లేకపోతే దిగుబడులు దెబ్బతింటాయి..

అన్నిటినీ అధిగమించి పంట చేతికొచ్చినా మార్కెటింగ్ సదుపాయం, గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోతే అప్పులు మిగులుతాయి. కనుకనే రైతుల ఇంట లేమికి కారణమయ్యే ఇలాంటి సమస్యలన్నిటికీ శాశ్వత పరిష్కారం చూపాలని, వారి లోగిళ్లలో ఆనందాలు నింపాలనే ఆకాంక్షతో వ్యవసాయ రంగంలో విప్లవాత్మక మార్పులకు శ్రీకారం చుట్టారు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్రెడ్డి గారు. రైతు బాగుంటేనే రాష్ట్రం బాగుంటుందనే నమ్మకంతో పది కాలాల పాటు పదిలంగా ఉండేలా కనీవినీ ఎరుగని సంక్షేమ పథకాలతో ముందడుగు వేస్తున్నారు. రైతాంగాన్ని అన్నివిధాలా ఆదుకునేందుకు అవసరమైన అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. ఆయన చేపట్టిన యజ్ఞాన్ని నిర్విఘ్నంగా పూర్తి చేసేందుకు సర్వదా శతధా కృషి చేస్తున్నారు. అన్నదాత మోముల్లో ఆనందమే కొండంత ఆస్తి అని, అదే తనకు తృప్తినిస్తుందన్న ముఖ్యమంత్రి మాటలు ఆయన ఎంతటి రైతు పక్షపాతో తెలియజేస్తోంది.

ప్రజా సంకల్ప పాదయాత్రలో రైతుల బాధలు దగ్గరగా చూసిన ఆయన.. ఆ కష్టాలను రూపుమాపే ప్రణాళికలను అమలు చేస్తున్నారు. సమస్యల సమూల ప్రక్షాళనకు ఓ విజన్తో పనిచేస్తున్న సీ.ఎం.. అధికారులు కూడా అలాగే పని చేయాలనే హితబోధ చేశారు. అభివృద్ధి ఫలాలు అందరికీ పంచాలని కులం, మతం, ప్రాంతం, వర్గం, పార్టీ, బేధాలకు అతీతంగా నవరత్నాల పాలన అందిస్తున్నారు. అందునా అన్నదాతల కోసం దేశ చరిత్రలో ఎప్పుడూ ఎక్కడా లేని సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తోంది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. డా॥ వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా - పి.ఎమ్. కిసాన్, రైతు భరోసా కేంద్రాల వంటి విప్లవాత్మక పథకాలతో పాటు కోవిడ్ లాంటి విపత్కర పరిస్థితుల్లోనూ పంట ఉత్పత్తులు కొనుగోలు చేసి అన్నదాతలకు అండగా నిలిచింది. ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులు, ప్రకృతి విపత్తులు, జలం జాడ లేని బోర్లు వంటి సమస్యలతో తీవ్రంగా నష్టపోతున్న రైతాంగాన్ని ఆదుకునేందుకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ కనబరుస్తోంది. పంట నష్ట పరిహారం, ధరల స్థిరీకరణ నిధి, కౌలు రైతుకు రుణాలు, కమ్యూనిటీ బోర్లు లాంటి పథకాలతో పాటు ఆరుతడి పంటలు, సూక్ష్మ సేద్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తోంది.

రైతు సమగ్రాభివృద్ధి దిశగా...

రాష్ట్రంలో 62 శాతం ప్రజలు వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ రంగాలపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. అందుకే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నవరత్నాల పథకంలో వ్యవసాయానికి పెద్దపీట వేసింది. రాష్ట్ర బడ్జెట్లో రూ. 29,159.97 కోట్లు కేటాయించింది. రైతు బాగుంటేనే రాష్ట్రం బాగుంటుందన్న నమ్మకంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డా॥ వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా పథకంలో భాగంగా ఇప్పటి వరకు సుమారు 11,000 కోట్ల రూపాయలు నేరుగా రైతుల ఖాతాల్లో జమచేసింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రతీ గ్రామ సచివాలయానికి అనుసంధానంగా 10,641 రైతు భరోసా కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసింది. పండించిన పంటకు కనీస గిట్టుబాటు ధర లభించేలా చూడటంతో పాటు నాణ్యత ధ్రువీకరించిన ఎరువులు, పురుగు

మందులు, విత్తనాలు.. ఇలా రైతుకు అవసరమైనవన్నీ ఇంటికి సమీపంలోనే లభించేలా చర్యలు తీసుకుంది. కౌలు రైతులకూ రైతు భరోసా వర్తింపజేసింది. కరోనా మహమ్మారితో ఆర్థిక వ్యవస్థ కుదేలైనా రైతులు పండించిన పంటను కొనుగోలు చేసేందుకు దాదాపు రూ. 3,000 కోట్లకు పైగా వెచ్చించి అండగా నిలిచింది. గోదాములు, కోల్డ్ స్టోరేజీలు, అవసరమైన చోట ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసే దిశగా ప్రభుత్వం వేగంగా అడుగులు వేయడం శుభపరిణామం. సాగునీటి రంగంలో జలయజ్ఞం ద్వారా చేపట్టిన ప్రాజెక్టులన్నీ ప్రాధాన్యత క్రమంలో పూర్తి చేస్తామని చెబుతున్న ప్రభుత్వం.. 2022 ఖరీఫ్ నాటికి పోలవరం ప్రాజెక్టును జాతికి అంకితం చేసేందుకు కంకణం కట్టుకుంది. ఈ ఏడాది ఆరు ప్రాధాన్యతా ప్రాజెక్టులు (వంశధార ఫేజ్-2, వంశధార-నాగావళి అనుసంధానం, వెలిగొండ టన్నెల్-1, అవుకు టన్నెల్-2, సంగం బ్యారేజ్, నెల్లూరు బ్యారేజ్)ను పూర్తి చేసేందుకు సిద్ధమైన రాష్ట్ర సర్కారు.. నీటి ప్రయోజనాల విషయంలో రాజీ పడబోమని చెప్పకనే చెబుతోంది. రైతుల ఉచిత విద్యుత్ కోసం ఏటా రూ. 8 వేల కోట్ల నుంచి రూ. 10 వేల కోట్ల సబ్సిడీని చెల్లిస్తున్న ప్రభుత్వం.. ఉచిత విద్యుత్ పథకం పది కాలాలు పదిలంగా ఉండేలా మరో కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. ఇందుకోసం కొత్తగా 10 వేల మెగావాట్ల సోలార్ పవర్ ప్రాజెక్టులకు రూపకల్పన చేసింది.

భారం కాదిది బాధ్యత..

రైతులు ఆర్థికంగా చితికిపోకుండా వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్న ప్రభుత్వం.. దానిని ఆర్థిక భారంగా కాకుండా బాధ్యతలా భావించడం అన్నదాతల అదృష్టం. పంటల బీమాలో రైతుకు ఆర్థిక భారం తగ్గించడానికి రైతు చెల్లించాల్సిన ప్రీమియం వాటాను కూడా వై.ఎస్.ఆర్. పంటల బీమా పథకంలో భాగంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తోంది. రూ. లక్షలోపు పంట రుణం తీసుకున్న రైతులందరికీ అయ్యే వడ్డీని ప్రభుత్వమే చెల్లించి వారికి సున్నా వడ్డీకే రుణాలు అందించే ఏర్పాటు చేసింది. దురదృష్టవశాత్తు బలవన్మరణాలకు పాల్పడిన రైతు కుటుంబాలకు ఘటన జరిగిన వెంటనే వారిని ఆదుకునేందుకు రూ. 7 లక్షల ఎక్స్‌గ్రేషియా అందించే ఏర్పాటు చేసింది. ఆర్.బీ.కే.లకు అనుబంధంగా ఏర్పాటు చేసిన కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ల ద్వారా రూ. లక్షల విలువైన యంత్ర పరికరాలను సబ్సిడీ, బ్యాంకు రుణాలపై అందించే కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టింది. అంతేకాకుండా పేద రైతులు తక్కువ బాడుగ (అద్దె)తో యంత్రాలు వినియోగించుకునే అవకాశం కల్పించింది. వ్యవసాయ ఉపకరణాల నాణ్యత ప్రమాణాల పరీక్షల కోసం వై.ఎస్.ఆర్. వ్యవసాయ ప్రయోగశాల ఏర్పాటుకు రాష్ట్ర బడ్జెట్‌లో రూ. 65 కోట్లు కేటాయించింది.

డా॥ వై.ఎస్.ఆర్ పొలంబడి ద్వారా రైతులు స్వయంగా పంట పరిస్థితులు తెలుసుకుని వాతావరణ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా నిర్ణయాలు తీసుకునే శక్తిని పెంపొందిస్తోంది. ప్రకృతి విపత్తుల కారణంగా పంట నష్టపోయిన రైతులకు పెట్టుబడి రాయితీ ఇవ్వడమే కాకుండా ప్రకృతి వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ప్రత్యేకంగా రుణాలిస్తోంది. ఇంటిగ్రేటెడ్ కాల్ సెంటర్ (ఐసీసీ) ద్వారా అన్నదాతలకు సలహాలిస్తూ వ్యవసాయ రంగ పురోభివృద్ధికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేస్తోంది.

“సంక్షేమ పథకాలపై ఇప్పుడు చేస్తున్న ఖర్చుకు పూర్తి స్థాయి ఫలాలు మరో 10 నుంచి 20 ఏళ్ల తర్వాత వస్తాయి. ఇవి ఎన్నికల పథకాలు కావు.. మన రాష్ట్ర ప్రజల సామాజిక, ఆర్థిక రాజకీయ చరిత్రలో మెరుగైన మార్పు కోసం బాధ్యతతో, మంచి మనసుతో అమలు చేస్తున్న పథకాలు”.. అంటూ ఇటీవల స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేదికపై ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్‌రెడ్డి గారు చేసిన వ్యాఖ్యలు ఆయన దూరదృష్టిని ప్రస్ఫుటం చేస్తున్నాయి.

శనగకు ప్రత్యామ్నాయ పంటల సాగు రైతులకు లాభదాయకం

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో రబీలో వరి తరువాత శనగ ప్రధాన పప్పుధాన్య పంటగా సుమారు 4.30 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో సాగుచేయబడుతుంది. గత కొంత కాలంగా శనగ పంటకు మార్కెట్ ధర తక్కువగా ఉన్నందున రైతులు తమ పంటను అమ్ముకోలేక, దానికి గిట్టుబాటు ధర భవిష్యత్తులో వస్తుందని ఆశగా కోల్డ్ స్టోరేజ్ నందు నిల్వ ఉంచుకోవడం మూలంగా అదనపు ఖర్చులు భరించవలసి వచ్చింది. ఆ విధంగా రైతులు నష్టపోకుండా శనగ పంట స్థానంలో ఆయా వాతావరణ పరిస్థితులకు, నేలలకు అనుకూలమైన మరియు నీటి లభ్యతకు అనుగుణంగా జొన్న, రాగి, పెసర, మినుము, కంది, ప్రొద్దుతిరుగుడు, నువ్వులు, మొక్కజొన్న, వేరుశనగ, ఆవాలు తదితర ప్రత్యామ్నాయ పంటలను సాగుచేయడం రైతుకు లాభదాయకంగా ఉంటుంది.

మన రాష్ట్రంలో కర్నూలు, ప్రకాశం, వై.ఎస్.ఆర్. కడప మరియు అనంతపురం జిల్లాలలో అధికంగా శనగ పంట సాగుచేయబడుతుంది. రబీ 2019-20 సం॥లో కర్నూలు జిల్లాలో 1.56 లక్షల హెక్టార్ల నుండి 1.99 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు దిగుబడి రాగా, అనంతపురం జిల్లాలో 0.92 లక్షల హెక్టార్ల నుండి 0.71 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు, కడప జిల్లాలో 0.91 లక్షల హెక్టార్ల నుండి 1.16 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల, ప్రకాశం జిల్లాలో 0.87 లక్షల హెక్టార్ల నుండి 1.21 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు ఉత్పత్తి సాధించడమైనది. ప్రత్యామ్నాయ పంటల సాగును ప్రోత్సహించడానికి

ప్రత్యామ్నాయ పంటల సాగుఖర్చు మరియు ఆదాయ వ్యయాల నిష్పత్తి

వ.సం.	పంట	సాగుఖర్చు (పా)	దిగుబడి (క్వి /పా)	కనీస మద్దతు ధర (2020-21)(రూ)	నికరాదాయం (రూ.)	ఆదాయ వ్యయాల నిష్పత్తి
1.	జొన్న	21290	28	2640	73920	3.47:1
2.	సజ్జ	20980	20	2150	43000	2.05:1
3.	మొక్కజొన్న	51100	80	1850	148000	2.90:1
4.	రాగి	19200	12	3295	39540	2.06:1
5.	కంది	27460	6	6000	36000	1.31:1
6.	శనగ	46210	12	4875	58500	1.27:1
7.	పెసర	23350	7	7196	50372	2.16:1
8.	మినుము	23420	9	6000	54000	2.31:1
9.	వేరుశనగ	42220	24	5275	126600	3.00:1
10.	ప్రొద్దుతిరుగుడు	30345	10	5885	58850	1.94:1
11.	నువ్వులు	18050	4	6855	27420	1.52:1
12.	ఆవాలు	18660	10	4425	44250	2.37:1

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

రైతు సోదరులారా !

ఆదాయ వ్యయాల నిష్పత్తి ఆధారంగా
రబీలో శనగ పంటకు బదులు
ప్రత్యామ్నాయ పంటలను వేద్దాం

1.27:1

శనగ

2.31:1

మినుము

2.90:1

మొక్క జొన్న

3.47:1

జొన్న

అధిక ఆదాయాన్ని
పొందుదాం

ఈ జిల్లాలలో ఎంపిక చేయబడిన పంటల తాలూకు విత్తనాలను ఈ రబీలో ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రాయితీ ప్రకారం రైతులకు అందచేయబడుతుంది.

శనగ పంటతో పోలిస్తే ప్రత్యామ్నాయ పంటల సాగు ఖర్చు తక్కువ మరియు రైతులకు లభించే ఆదాయం ఎక్కువగాను మరియు ఆదాయ, వ్యయాల నిష్పత్తి కూడా ప్రత్యామ్నాయ పంటల సాగు ద్వారా అధికంగా ఉంటుంది. ఈ పంటల దిగుబడిని అమ్మడంలో రైతులకు సమస్యలు ఉండవు.

ఉదాహరణకు శనగ పంటకు అయ్యే సాగు ఖర్చు హెక్టారుకు రూ. 46,210 కాగా నువ్వులు - రూ. 18,050, రాగులు- రూ. 19,200,, జొన్న-రూ. 21,290, పెసర-రూ. 23,350, మినుము - రూ. 23,420. తదితర పంటలకయ్యే సాగు ఖర్చు శనగ పంట కంటే తక్కువగా ఉంటుంది.

శనగ పంట ద్వారా రైతుకు లభించే మొత్తం ఆదాయం హెక్టారుకు రూ. 58,500 కాగా మొక్కజొన్న- రూ. 1,48,000, వేరుశనగ - రూ. 1,26,600, జొన్న-రూ. 73,920, ప్రొద్దుతిరుగుడు-రూ. 58,850 తదితర పంటల సాగు ద్వారా శనగ కంటే అధిక ఆదాయం వస్తుంది.

శనగ పంట ఆదాయ వ్యయాల నిష్పత్తి 1.27 అనగా ప్రతి 100 రూపాయల పెట్టుబడితో 127 రూపాయలు వస్తుంది. అదేవిధంగా జొన్నలో 347, వేరుశనగలో 300, మొక్కజొన్నలో 290, ఆవాలులో 237, మినుములో 231, పెసరలో 216, రాగిలో 206, సజ్జలో 205, ప్రొద్దుతిరుగుడులో 194, నువ్వులులో 152, కందిలో 131 రూపాయలు తదితర పంటల సాగు ద్వారా వస్తుంది. తద్వారా శనగ కంటే అధిక ఆదాయం పొందవచ్చు.

“సాగులో సందేహమా? 8331056028 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

వాస్తవ సాగుదారులకు (కౌలు రైతులకు) వ్యవసాయ ఋణాలు

మన దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వ్యవసాయం ఒక బలమైన రంగం. వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని పెంచడంలో ఋణం ఒక ముఖ్యమైన పాత్రను పోషిస్తుంది. ఇతర పెట్టుబడి కారకాలతో పాటు సుస్థిరమైన మరియు లాభదాయకమైన వ్యవసాయ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడానికి “ఋణం” ఎంతో అవసరం. ప్రాచీన కాలం నుండి అధిక వడ్డీకి ఇచ్చే ప్రైవేటు వ్యక్తులే ఋణాలకు ప్రధాన వనరుగా ఉండేవారు. కాని ఈ వ్యవస్థ వ్యవసాయానికి కావలసినంత ఋణాన్ని సమకూర్చకపోవడమే కాకుండా అధిక వడ్డీలను వసూలు చేస్తూ ఋణ గ్రహీతలను నిలువునా దోపిడీ చేస్తున్నది. దీనిని తగ్గించడానికి సహకార సంస్థలు, వాణిజ్య బ్యాంకులు మరియు ప్రాంతీయ గ్రామీణ బ్యాంకులను “బహుళ ఏజెన్సీ”లుగా ఏర్పరచడం ద్వారా రైతులకు తక్కువ వడ్డీతో, సకాలంలో మరియు తగినంత ఋణాన్ని అందించడం జరుగుతుంది.

అందువల్ల సూక్ష్మస్థాయిలో ఆచరణాత్మక వనరుల ఆధారిత ఋణ ప్రణాళిక ప్రక్రియను సులభతరం చేయడానికి ప్రతీ జిల్లాకు ప్రతీ సంవత్సరం సమగ్ర ఋణ ప్రణాళికను రూపొందించడం జరుగుతుంది. ఈ ప్రణాళికల లక్ష్యం తక్కువ వడ్డీ రేటుతో రైతులకు సకాలంలో వ్యవసాయ ఋణాన్ని అందించడం.

రైతులకు సంస్థాగత ఋణాల పంపిణీ గణనీయంగా పెరిగింది. 2002-03 సంవత్సరంలో రూ.5242 కోట్లతో మొదలైన ఋణ పంపిణీ, 2019-20 సంవత్సరంలో రూ.1,13,998 కోట్లను చేరుకొంది.

వాస్తవ సాగుదారులకు (కౌలు రైతులకు) ఋణాలు:

కౌలు దారుల్లో స్వంత భూమి లేని కౌలుదారులు మరియు స్వంత భూమి కొంత ఉన్న చిన్న/సన్నకారు రైతులు మరియు ఆర్.ఓ.ఎఫ్.ఆర్., సి.జె.ఎఫ్.ఎస్. రైతులు ఉన్నారు. కౌలు దారుల చట్టం వలన భూయజమానులు కౌలు రైతులకు అధికృతంగా భూమిని వ్యవసాయం చేసుకొనుటకు ఇవ్వటానికి ఇష్టపడుటలేదు. దీని వలన సంస్థాగత ఋణాలు, పంటల బీమా, వడ్డీ రాయితీ, పెట్టుబడి రాయితీ, ప్రభుత్వము అందించు రైతు భరోసా, వనరుల రాయితీ మొదలగునవి కౌలు రైతులకు అందుటలేదు. దీని వలన కౌలు వ్యవసాయం అధిక పెట్టుబడి మరియు స్వల్ప రాబడిగా మారినది.

కౌలుదారులు వ్యవసాయ ఖర్చుల నిమిత్తం సంవత్సరానికి 24 నుండి 48 శాతానికి అధిక వడ్డీకి ఇతరులపై ఆధార పడవలసి వస్తున్నది. దీని వలన రైతులు అప్పుల ఊబిలో చిక్కుకుని దివాళా

తీసే పరిస్థితి ఎదురయి, కొంతమంది ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుచున్నారు.

ఈ పరిస్థితి నుండి రైతులను కాపాడుటకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము కౌలు దారులపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి, వారిని ఈ ఉచ్చులలో నుండి కాపాడుటకు శ్రీకారం చుట్టినది. ఇందులో భాగంగా ప్రభుత్వం పంట సాగుదారుల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, “ఆంధ్రప్రదేశ్ పంట సాగుదారు హక్కుల చట్టం, 2019”ని రూపొందించింది. వాస్తవ సాగుదారులందరికి అక్టోబర్ 2,2019 నుండి గ్రామ సచివాలయంలో సి.సి.ఆర్.సి కార్డులను అందించడానికి ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కార్డు భూయజమానికి మరియు సాగుదారునికి మధ్యగల ఒప్పంద పత్రం. దీని కాల పరిమితి జారీ చేసిన తేదీ నుండి 11 నెలలు మాత్రమే. సాగుదారునకు పండించే పంటపై మాత్రమే హక్కు ఉంటుంది. ఈ పత్రం సాగుదారునికి పంట ఋణాలు పొందుటకు సహాయ పడుతుంది. బ్యాంకర్లు కూడా ఈ పత్రం గల సాగుదారునకు ఏ ఇతర పత్రాలు సమర్పించమని ఒత్తిడి తీసుకుని రాకుండా పండించే పంటను మాత్రమే తనఖాగా ఉంచుకొని ఋణాలు ఇవ్వవచ్చు.

స్వయం సహాయక సాగుదారుల సంఘాలు తయారు చేయుట:

రెవెన్యూ శాఖ సహకారంతో జాయింట్ అజమాయిషిని నిర్వహించి లేదా వ్యవసాయ శాఖ ద్వారా నిర్వహించే సి.సి.ఆర్.సి కాంపెయిన్ ద్వారా వాస్తవ సాగుదారులను క్షేత్రస్థాయిలో గుర్తించడం జరుగుతుంది. వివిధ కారణాలతో సిసిఆర్.సిల ద్వారా ఋణం పొందలేని వాస్తవ సాగుదారులను జె.ఎల్.జి లేదా స్వయం సహాయక సాగుదారుల సంఘాలుగా ఏర్పరచడం ద్వారా ప్రభుత్వం అందించే వివిధ పథకాల లబ్ధితో పాటు సంస్థాగత ఋణాలు పొందటానికి వీలు కల్పించింది.

వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా - సున్నా వడ్డీ పంట ఋణాలు

సకాలంలో పంటఋణాలు వెల్లింపే రైతులకు ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం

2014 నుండి 2018 వరకు ఒక లక్ష రూపాయల లోపు పంట ఋణాలకు తీసుకుని పొందలేని వర్గం 57.27 లక్షల రైతులకు రూ.1046.60 కోట్ల వడ్డీ రాయితీ బాంబులు డా. సై.ఎస్.ఆర్. రైతు విశేషం నిధి ద్వారా నేటి నుండి రైతుల ఋణ తాకాలోకి వేరుగా జమ.

57.27 లక్షలు

రూ.1046.60 కోట్లు

LAUNCH

వ్యవసాయం దండగ అమ్మది కానాటి పొలకుల మాట - వ్యవసాయం వందగ, ఇది మీ జగనమ్మా మాట

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

లాభాలు:

సాగుదారులను స్వయం సహాయక బృందాలుగా తయారు చేయుట వలన

- ఉమ్మడి బాధ్యతపై బ్యాంకుల నుంచి తక్కువ వడ్డీపై ఋణాలు పొందవచ్చు. దాకారులపై ఆధారపడవలసిన అవసరం ఉండదు.
- ప్రభుత్వం అందించు వడ్డీలేని ఋణాలు, రాయితీపై వ్యవసాయ వనరులు (విత్తనాలు, ఎరువులు మొదలగునవి) రాయితీపై వ్యవసాయ పనిముట్లు మొదలగునవి పొందవచ్చు.
- ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల పంట నష్టం జరిగినప్పుడు, పంటల బీమా మరియు పెట్టుబడి రాయితీ, పొందవచ్చు.
- వ్యవసాయ ఆదాయాన్ని పెంచుకుని, స్వశక్తితో వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ శాఖలద్వారా ఇతర లాభసాటి కార్యక్రమములు చేపట్టవచ్చు.

సంఘాలుగా తయారగుట:

- భూమిలేని సాగుదారులు, భూమి కలిగిన సన్న/చిన్నకారు రైతులు, డి-పట్టా పొందిన రైతులు, ఆర్.ఓ.ఎఫ్.ఆర్, సి.జె.ఎఫ్.ఎస్. రైతులు మొదలగు వారు 5-10 మంది కలిసి ఒక బృందంగా తయారవచ్చు.
- వ్యవసాయ, ఉద్యాన మరియు పట్టు పరిశ్రమ పంటలలో ఈ సంఘాలు తయారు చేయవలెను.
- ప్రతీ బృందంలో ఒక కన్వీనరు, ఒక కో-కన్వీనరు ఉండాలి.
- గ్రామస్థాయిలో అందుబాటులోనున్న బ్యాంకులో ఉమ్మడి ఖాతా ప్రారంభించి, ప్రతీ సభ్యుడు రూ.100/- సభ్యత్వం చెల్లించి, ఖాతాలో జమ చేయవలెను.

- గ్రామ సచివాలయ సహాయకుల ద్వారా బృందాలను బలోపేతం చేయాలి.
- వ్యవసాయ మరియు అనుబంధ శాఖల సిబ్బంది ద్వారా ప్రభుత్వం అందించు వివిధ పథకాలలో వీరి పేర్లు నమోదు చేయాలి. దీనివలన ప్రభుత్వం అందించు ఉపయోగాలు మరియు సాంకేతిక సహాయమును వారు పొందగలరు.
- ఈ బృందాలను వ్యవసాయ శాఖ, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ శాస్త్రవేత్తలతో, ఎన్.జి.ఓస్ మొదలగు వాటి సహాయంతో బలోపేతం చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి.

గ్రామ సచివాలయ సహాయకుల పాత్ర:

- గ్రామ సచివాలయ సహాయకులు తమ పరిధిలోని రైతులందిరిలోనూ ఉన్న సాగుదారులను గుర్తించవలెను.
- ఇ-పంట ఆధారంగా పంట భూమిలేని సాగుదారులను గుర్తించి వారిని బృందాలుగా తయారు చేయవలెను.
- అలాగే భూమి కలిగిన సన్న/ చిన్న కారు రైతులను, డి-పట్టా పొందిన రైతులను, ఆర్.ఓ.ఎఫ్.ఆర్., సి.జె.ఎఫ్.ఎస్. ఇతర క్యాటగిరీలేవైనా ఉన్నయెడల, వారిని గుర్తించి ప్రత్యేక బృందాలు తయారు చేయవలెను.
- వారు బృందాలుగా తయారు కాబడి, పేరు, పెట్టుకుని, బ్యాంక్ ఖాతా ప్రారంభించి, సభ్యులు, కన్వీనరు, కో-కన్వీనరు పేర్లు నమోదు చేసుకొనుటలో సహకరించవలెను.
- ఈ బృందాలకు బ్యాంకు నుంచి ఋణాలు ఇప్పించడం వాటిని వ్యవసాయ అవసరాలకు ఉపయోగించేటట్లు మరియు ఋణాలను సక్రమంగా బ్యాంకుకు తిరిగి చెల్లించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి.
- ఏర్పరచిన బృందాలచే సదరు రికార్డులను నిర్వహింపజేయాలి.
- ప్రతి గ్రామ సచివాలయ సహాయకుడు తక్షణమే 10 స్వయం సహాయక సాగుదారుల సంఘాలు ప్రారంభించవలసి ఉంటుంది.

మండల వ్యవసాయ అధికారి పాత్ర:

- మండల వ్యవసాయ అధికారి తన పరిధిలో ఉన్న స్వయం సహాయక సాగుదారుల సంఘాలు, గ్రామ సచివాలయ సహాయకుల ద్వారా బ్యాంకు వారికి పరిచయం చేసి, పంట ఋణాలు ఇప్పించడంలో సహాయపడవలెను.
- స్వయం సహాయక సాగుదారుల సంఘాలు తీసుకున్న పంట ఋణాలు నిర్ణీత కాలంలో తిరిగి చెల్లించే విధంగా బ్యాంకు అధికారులకు సహకరించవలెను.

“సాగులో సందేహమా? 8331056149 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

వ్యవసాయ యాంత్రికరణలో కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ల పాత్ర

రైతు సంక్షేమానికి ప్రభుత్వము అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇస్తోంది. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.యస్.జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ఇప్పటికే రైతు భరోసా కేంద్రాలతో అన్నదాతల సేవలకు ప్రత్యేక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశారు. ఇప్పుడు మరో రైతు సేవా పథకానికి శ్రీకారం చుట్టారు. ప్రతీ రైతు భరోసా కేంద్రంలో కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ల (సి.హెచ్.సి)లను ఏర్పాటు చేసేందుకు చర్యలు చేపట్టారు. దీని ద్వారా పంటలకు అవసరమైన వివిధ రకాల యంత్రాలను కస్టమ్ హైరింగ్ కేంద్రాల ద్వారా అందుబాటులో ఉంచేందుకు ఇప్పటికే ప్రభుత్వం స్పష్టమైన ఆదేశాలను జారీ చేసింది.

మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, వ్యవసాయ యాంత్రికరణను మరింతగా బలపరిచే దిశగా అనేక పథకాలను, విధి విధానాలను, వ్యవసాయరంగ స్వరూపాన్ని మార్చడమే గాక, రైతులకు ఆదాయాన్ని రెట్టింపు చేయాలనే లక్ష్యంతో ప్రవేశపెట్టింది. మన రాష్ట్రంలో 85% వరకూ ఉన్న చిన్న కమతాలకు ఉన్న ప్రత్యేక అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వ్యవసాయ యాంత్రికరణ పథకాన్ని మరింతగా అందరికీ అందుబాటులో ఉండేలా రూపొందించడమైనది.

ఈ పథక ముఖ్య లక్ష్యాలు:

- చిన్న, సన్నకారు రైతులకు వ్యవసాయ యాంత్రికరణను విస్తరించడం,
- కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్లను ప్రోత్సహించడం.
- నూతన సాంకేతికతో కూడిన వ్యవసాయ యంత్ర పరికరాల గోదాముల ఏర్పాటు.
- ప్రదర్శనల ద్వారా భాగస్వాముల మధ్య అవగాహన పెంపు

అవలంబించవలసిన విధి విధానాలు :

మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇటీవలే 10,641 రైతు భరోసా కేంద్రాలను రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రారంభించిన నేపథ్యంలో, ప్రతీ గ్రామంలో కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయడమైనది. ఈ సెంటర్లలో యంత్ర పరికరాల బాడుగకు ఏర్పాటు, అధునాతన సాంకేతికతో కూడిన యంత్ర పరికరాల లభ్యత, వీటికి అవసరమైన నగదు సహాయాన్ని అందజేస్తారు. ఈ విధులను అవలంబించుటకై, రాష్ట్ర స్థాయిలో, వ్యవసాయ శాఖామాత్యుల వారి అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ, జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా కలెక్టర్ అధ్యక్షతన మరొక కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారు. రాష్ట్రస్థాయి కమిటీకి, మరొక రాష్ట్ర స్థాయి సాంకేతిక కమిటీ సహాయ సహకారాన్ని అందిస్తుంది. మన రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ వీటికి “నోడల్ ఏజన్సీ” గా పనిచేస్తుంది. ఈ నోడల్ ఏజన్సీ, వార్షిక కార్యచరణ ప్రణాళికను సిద్ధంచేసి, పి.ఎ.సి.లు/ఎఫ్.పి.ఓ.లు/క్రాంత గ్రూపుల ఎంపికకు కావాల్సిన ప్రణాళికను రూపొందిస్తుంది. ఇందులో భాగంగా రాష్ట్ర స్థాయిలో వివిధ వర్కషాపులను, సెమినార్లను, ప్రదర్శనలను ఈ నోడల్ ఏజన్సీ నిర్వహిస్తుంది. అంతేగాక, నైపుణ్యాన్ని పెంపొందించే కార్యక్రమాల్ని కూడా నిర్వహిస్తుంది.

కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ల పాత్ర:

గ్రామ స్థాయిలో యంత్ర పరికరాల బ్యాంకులను కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ల ఏర్పాట్ల కోసం చేయనున్నారు. ప్రతీ ఆర్.బి.కె. పరిధిలో ఎఫ్.పి.ఓ.లు/క్రాంత గ్రూపులలోని ఒక్కొక్క గ్రూపుకు 5 నుండి 6 మంది ఔత్సాహిక రైతులతో కూడిన (యువ రైతులకు ప్రాధాన్యం) ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేస్తారు. వీరిలో యంత్రాలపై మరమ్మత్తులు అవగాహన ఉన్న వ్యక్తులకు ప్రాధాన్యత ఉంటుంది. ఈ కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్లను ఆయా గ్రామల్లోనే ఏర్పాటు

విజయనగరం రైతు భరోసా కేంద్రం వద్ద కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్లను నెలకొల్పుతున్న రైతు సంఘాలు

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

చేయబడును. గ్రామ పరిధిలో మండల వ్యవసాయ అధికారి అధ్యక్షతన గల కమిటీ ఈ గ్రూపులను ఎంపిక చేస్తుంది. వీటికి జిల్లా వ్యవసాయ సంయుక్త సంచాలకులు అనుమతులు మంజూరు చేస్తారు. ఈ బృందాలు, తమ ఏర్పాటుకై రూపొందించిన కొన్ని ప్రత్యేక నియమావళిని అంగీకరించవలసి ఉంటుంది. ఇటువంటి బృందాలకు 40 శాతం సబ్సిడీ అందనుంది. వీరు కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసే క్రమంలో బ్యాంకు ఋణాలను తప్పని సరిగా పొందవలసి ఉంటుంది. వీరికి 40 శాతం రాయితీ, 50 శాతం బ్యాంకు రుణంతో పాటు యంత్రాలను అందజేయనున్నారు. అందులో ఆయా సంఘ సభ్యులు కేవలం 10 శాతం చెల్లిస్తే సరిపోతుంది. వీరికి ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార బ్యాంకు (APCOB) ఋణ సదుపాయం అందజేస్తుంది. గ్రూపులు తమకు నచ్చిన/ అవసరమైన వ్యవసాయ పరికరాలు / పనిముట్లను, కావలసిన కంపెనీలను ఎంపిక చేసుకోవచ్చు. ఈ యంత్ర పరికరాలను వ్యవసాయ శాఖకు చెందిన గోదాముల వద్దకు కంపెనీవారు ఋణాన్ని అందజేస్తారు. 50% ఋణాన్ని 4 సం.లలో తిరిగి చెల్లించినచో తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ఈ యంత్ర పరికరాలను బీమా సౌకర్యం కూడా కలదు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు, రైతులకు ఉపయోగపడే కొన్ని ప్రత్యేక వ్యవసాయ యంత్ర పరికరాలపై 50 శాతం రాయితీ

రూ.75,000/-ల వరకు ఇస్తుంది. రైతులు ఇందుకోసం తమ గ్రామ వ్యవసాయ సహాయకుల్ని మండలం వ్యవసాయ అధికారిని, సంప్రదించి “ఆన్లైన్” ద్వారా ధర్మాస్తు చేసుకోవచ్చు.

అంతేకాకుండా రైతు సంఘాల సభ్యులకు యంత్రాలపై అవగాహన కల్పించేందుకు ప్రత్యేకంగా శిక్షణా కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఈ సంఘాలు కొనుగోలు చేసుకొన్న యంత్రాలను వారి ఆర్.బి.కె పరిధిలో రైతులకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన మేరకు అద్దెకు(బాడుగకు) ఇస్తారు. దీని ద్వారా సంఘాల సభ్యులు ఆర్థికంగా నిలదొక్కుకోవటమే కాకుండా వారి పరిధిలోని రైతులకు యాంత్రీకరణతో అండగా నిలిచే విధంగా ఈ కార్యక్రమం దోహద పడుతుంది. ప్రతీ ఆర్.బి.కె పరిధిలో ఈ సంఘ సభ్యులకు అవసరమైన సాగు యంత్రాలను కొనుగోలు చేసే విధంగా ప్రోత్సహిస్తారు. ఋణం తీసుకున్న సంఘాలు 4 సంవత్సరాలు పాటు ఋణం చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. దీనితో యంత్రాలను అమ్మకాలు చేయడం, ప్రక్కదారి పట్టించడం కుదరదు. అంతేకాకుండా ఆయా యంత్రాలపై ఆర్.బి.కె. సిబ్బంది పర్యవేక్షణ ఉంటుంది. రైతులు సూచించిన యంత్రాలు ఏ కంపెనీకి చెందినప్పటికీ, వాటిని కచ్చితంగా అదే కంపెనీ యంత్రం అందజేసే విధంగా వ్యవసాయ అధికారులకు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. వ్యవసాయానికి అవసరమైన యంత్రాల పనితీరును ఆర్.బి.కె. కేంద్రాలలోనే స్మార్ట్ టి.విల ద్వారా ముందస్తుగా అవగాహన కల్పిస్తారు. కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ల ద్వారా ఒక వైపు అన్నదాతలకు అవసరమైన సాగు యంత్రాలను గ్రామాలలో అందుబాటులో ఉంచడం తో పాటు చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ఆర్థికంగా చేయూత అందనుంది. మొత్తం మీద ఇది ఒక లాభసాటి వ్యాపారంగా రూపొంతరం చెందవలసి ఉంది.

ట్రాక్టర్ మౌంటెడ్ బూమ్ స్ప్రేయర్

స్వయంగాటిక్ ప్రెసిషన్ ఫ్లాంటర్

12 డిస్క్ హ్యారో

ప్యాడీ రీసెర్

మెకానికల్ సీడ్ డ్రిల్

హ్యారో

కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్లలో లభ్యమయ్యే వివిధ యంత్ర పరికరాలు

“సాగులో సందేహమా? 8331056150 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

రైతు ఆత్మహత్యల నివారణా చర్యలు

మన రాష్ట్రం వ్యవసాయ ఆధారిత రాష్ట్రం. రాష్ట్రంలో 62 శాతం ప్రజలు వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. మన రాష్ట్రం వ్యవసాయ రంగంలో పురోగమిస్తున్నప్పటికీ గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా రైతుల ఆత్మహత్యలు అక్కడక్కడ జరగడం దురదృష్టకర పరిణామం. త్రిసభ్య కమిటీ నివేదిక ప్రకారం 2019 సంవత్సరంలో మన రాష్ట్రంలో 313 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. దీనికి అనేక కారణాలు లేకపోలేదు.

వ్యవసాయానికి సంబంధించి చేసిన అప్పులు పెరిగి పోవడం, పంటనష్టపోవడం, బోర్లు తవ్వినా నీరు పడకపోవడంతో మరల తిరిగి త్రవ్వించడం, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు మొదలైనవి ప్రధాన కారణాలు. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా చేసిన అప్పులు పెరిగి తద్వారా ఒత్తిడికి గురై కొద్దిమంది రైతులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు కాని, 2019వ సంవత్సరంలో ఒక్కసారిగా చేసిన అప్పుల వలన కాదు. వీటిలో చాలా మంది రైతులు నీటి ఎద్దడి ఎదుర్కొనే ప్రాంతాలలో విచక్షణా రహితంగా బోర్లు తవ్వకాలకు ఎక్కువగా ఖర్చుపెడుతున్నారు. చాలా సందర్భాలలో నీటి పడకపోయినప్పటికీ మరిన్ని బోరు తవ్వకాల కోసం ప్రయత్నించడం వలన ఖర్చులు భారీగా పెరుగుతున్నాయి. అదేవిధంగా గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా బోర్లు ఎండిపోయి, తక్కువ వర్షపాతం నమోదయ్యి, తక్కువ దిగుబడుల వల్ల తగిన పెట్టుబడిరాక కలిగే ఒత్తిడి రైతులు ఆత్మహత్యలకి పాల్పడడానికి కారణమవుతుంది. ఇవేగాక రైతులు వ్యవసాయానికి సంబంధించిన కారణాల వల్ల కాకుండా వివిధ వ్యవసాయేతర

కారణాలైన ఆరోగ్య సమస్యలు, కుటుంబ సమస్యలు, పిల్లల పెళ్ళిళ్ళు, భూతగాదాలు మొదలైన వాటివల్ల కూడా ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు.

గత సంవత్సరం 2019లో ప్రకృతి సహకరించి వర్షాలు బాగా పడి రికార్డు స్థాయిలో పంటలు పండడంతో రైతులలో ఒత్తిడి తగ్గి 2020లో ఆత్మహత్యలు తగ్గుముఖం పట్టాయి. ఇప్పటిదాకా ఈ సంవత్సరంలో 33 రైతు ఆత్మహత్యలకు సంబంధించి మాత్రమే ప్రతిపాదనలు వచ్చినవి. 2019 పంట కాలానికి సంబంధించి రికార్డు స్థాయిలో 182 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల దిగుబడిని సాధించింది. అయినప్పటికీ, ప్రభుత్వం ఆత్మహత్యల వ్యవహారాన్ని అత్యంత ప్రాధాన్యత మరియు సున్నితమైన అంశంగా పరిగణిస్తున్నది.

రైతు ఆత్మహత్యలని నిర్ధారించే విషయంలో ప్రభుత్వం రైతు కుటుంబం పక్షంలోనే విశాల దృక్పథంతో ఆలోచన చేసి నిర్ణయిస్తున్నది. గత ప్రభుత్వ హయాంలో అనగా 2014 నుండి 2018 వరకు నమోదై తిరస్కరించబడిన 769 కేసులను పునర్విచారణ జరిపి 393 మందికి రూ.19.65 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విశాల దృక్పథంతో 2019లో 313 రైతు ఆత్మహత్యలకు రూ.20.81 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆత్మహత్యలకి కారణాలు ఏవైనప్పటికీ, రైతుకి ఉపయోగపడే విధి విధానాలను రూపొందిస్తూ, అమలు చేస్తున్న పథకాలని సమీక్షిస్తూ, రైతులలో ఆత్మస్థైర్యాన్ని నింపుతూ ముందుకు సాగుతున్నది.

రైతు ఆత్మహత్యల నివారణకు ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు

- **డా.వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా :** సాగు సమయంలో ఎదురయ్యే సమస్యలలో ఆర్థికంగా రైతన్నకు అండగా ఉండాలని తద్వారా పంట దిగుబడిని, ఉత్పాదకతను పెంచాలన్న సదుద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం గత సంవత్సరంలోనే అక్టోబర్ 15, 2019 తేదీన **డా. వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా - పి.ఎమ్.కిసాన్ పథకం** ప్రారంభించింది. 2020-21 సంవత్సరంలో అర్జులైన **49.45 లక్షల రైతు కుటుంబాలకి** కరోనా లాక్డౌన్ ఉన్నప్పటికీ రైతులు పంట వేసుకొనే దానికి ముందుగానే పెట్టుబడి సహాయం అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో మే 15వ తేదీన మొదటి విడత నగదు మొత్తం **రూ.3675 కోట్లు రైతుల ఖాతాలలో ప్రభుత్వం జమ చేసింది.**

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

- **పంట ఉత్పత్తుల కొనుగోలు కేంద్రాలు:** కరోనా మహమ్మారి నేపథ్యంలో రాష్ట్రంలో లాక్డౌన్ పరిస్థితులు ఉన్నప్పటికీ జిల్లా వ్యవసాయ శాఖ కార్యాలయంలో కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు చేసి, అంతర రాష్ట్ర మరియు అంతర జిల్లా రవాణా కల్పించి సకాలంలో రైతుల పంటకోతకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా ఏర్పాటు చేసింది. మొట్టమొదటిసారిగా రాష్ట్ర చరిత్రలో రైతులు ధాన్య సేకరణ కేంద్రాలకు రావలసిన అవసరంలేకుండా పొలాల వద్ద నుంచే సేకరణ చేయడం జరిగింది.
- ఇటీవలే ప్రారంభించబడిన 10,641 **రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా** రాష్ట్ర చరిత్రలోనే సువర్ణాధ్యాయంగా లిఖించదగిన విత్తన పంపిణీ అత్యంత పారదర్శకంగా మరియు సమర్థవంతంగా ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తుంది. మొట్టమొదటి సారిగా ఆర్.బి.కె.ల ద్వారా రైతులను ముందుగానే రిజిస్టర్ చేయించుకొని, కౌలు రైతులతో సహా ఆఖరి రైతు వరకు విత్తనాలను వారి గ్రామాలలోనే పంపిణీ చేయడం జరిగింది.
- రైతులు తమ పంటల బీమా నమోదుకు ఎటువంటి రుసుము చెల్లించనవసరం లేకుండా ప్రభుత్వమే ప్రీమియం చెల్లింపు బాధ్యత తీసుకొన్నది.
- ఈ-పంట నమోదు ద్వారా అసలైన సాగుదారులను గుర్తించి వారికి బ్యాంకు ద్వారా ఋణవసతి కల్పించడానికి **రూ.1,28,660 కోట్ల మేర ఋణాన్ని అందించడానికి ప్రణాళిక తయారు కాబడింది.** అంతేకాకుండా **వై.ఎస్.ఆర్.సున్నా వడ్డీ పంట ఋణాల పథకం** కూడా నమోదు కాబడిన రైతులకు వర్తించే విధంగా అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అంతేకాకుండా గత ప్రభుత్వ హయాంలో సున్నా వడ్డీ పథకానికి సంబంధించి బ్యాంకులకు చెల్లించవలసిన **రూ.1113 కోట్లు బకాయిలు కూడా చెల్లించుచున్నది.**
- కౌలు రైతులను గుర్తించి, మరింత వేగవంతంగా కౌలు కార్డులు (సి.సి.ఆర్.సి) అందజేయడానికి అన్ని చర్యలు చేపట్టింది. అట్లు గుర్తించిన వారి జాబితా ఆధారంగా మొదటి విడత రైతు భరోసా నగదు సహాయం **రూ. 7500/-** ఇచ్చే విధంగా ఏర్పాటు చేసింది.
- ప్రభుత్వం వ్యవసాయ యాంత్రికరణను కూడా పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సహిస్తూ **10,395 రైతు భరోసా కేంద్రాల పరిధిలో కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్లను ఒక్కొక్కటి 12 నుండి 15 లక్షల**

వ్యయంతో ఏర్పాటు చేస్తున్నది. **రూ.1700 కోట్లతో** ఈ పథకాన్ని ప్రభుత్వం అమలు చేస్తుంది.

- ఇప్పటికే రైతాంగానికి నాణ్యమైన 9 గంటల ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా చేయడం జరుగుతుంది. ఇందుకు గాను రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు 81% ఫీడర్ల నవీకరణ చేసింది.
- పంటల గిట్టుబాటు ధర కోసం **రూ. 3000 కోట్లతో** ధరల స్థిరీకరణ నిధిని ఏర్పాటు చేసింది.
- ప్రకృతి వైపరీత్యాలలో రైతులకు ఆర్థిక సహాయం నిమిత్తం **రూ. 2000 కోట్లతో** నిధిని ఏర్పాటు చేసింది.
- ప్రతీ అసెంబ్లీ నియోజక వర్గస్థాయిలో ఒక రిగ్ ను ఏర్పాటు చేసి రైతులకు ఉచిత బోర్డు తప్పించే విధంగా ఏర్పాటు చేస్తున్నది. ఈ కార్యక్రమం ఈ సంవత్సరంలో ప్రారంభం కాబోతున్నది.
- ఆత్మహత్య చేసుకున్న రైతు యొక్క కుటుంబానికి **రూ.7.00 లక్షల మేర ఆర్థిక సహాయాన్ని** అందించుచున్నది.
- రాష్ట్ర రైతాంగాన్ని ఆదుకొనేందుకు ప్రభుత్వం అన్ని రకాల చర్యలను తీసుకుంటున్నది.

పై చర్యలతో పాటు రైతు ఆత్మహత్యల నివారణ కోసం మరిన్ని మార్గాలను అన్వేషించ వలసి ఉంది. వీటిలో ముఖ్యంగా విచక్షణ రహితంగా బోర్డు త్రవ్వకాలను చేపట్టకుండా ఉండడం, వీలైనంత వరకు నీటి ఎద్దడి ఉన్న ప్రాంతాలలో డ్రిప్ ఇరిగేషన్ వంటి అధునాతన సాంకేతిక విషయాలపై దృష్టి సారించడం తద్వారా నీటి వనరులను పొదుపుగా వాడడం, ఆరుతడి పంటలను ప్రోత్సహించడం, బోర్డు సరిగ్గా పడని ప్రాంతాలలో రైతులను సంఘాలుగా ఏర్పరచి వారిని సామూహికంగా నీటి వనరులను బోర్ల ద్వారా వాడుకునే విధంగా ప్రోత్సహించడం చేయాలి. ఈ విధంగా సమగ్ర విధానాలను అవలంబించడం ద్వారా రైతుల ఆత్మహత్యల సమస్యను తగువిధంగా పరిష్కరించే దిశగా ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో పనిచేస్తుంది.

“సాగులో సందేహమా? 8331056152 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

ఆన్లైన్ దాతృక ఆంధ్రా వ్యవసాయ మౌలిక సృష్టి

- రూ. లక్ష కోట్లతో వ్యవసాయ మౌలిక నిధి ప్రారంభం.
- చిన్న రైతుల సాధికారతే లక్ష్యమన్న ప్రధాని మోడీ

చిన్న రైతుల సాధికారతే ప్రధాన లక్ష్యంగా వ్యవసాయ రంగంలో భారీగా సంస్కరణలు తీసుకువస్తున్నట్లు ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ చెప్పారు. వ్యవసాయ రంగంలో మౌలిక సదుపాయాల కల్పన కోసం లక్ష కోట్ల రూపాయలతో నిధిని ఏర్పాటు చేశారు. రైతులకు అత్యంత పవిత్రదినమైన బలరామ్ జయంతిని పురస్కరించుకొని ప్రధాని మోదీ ఇటీవలే వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా వ్యవసాయ మౌలిక నిధిని ప్రారంభించారు. వ్యవసాయంలో దిగుబడులు పెంచడానికి మరియు పండిన పంటల్ని కాపాడు కోవడానికి తోడ్పడే మౌలిక సదుపాయాలను ఏర్పరచడానికి ఈ నిధి ఉపయోగపడుతుంది. ఈ నిధి ద్వారా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో వ్యవసాయ రంగంలో ఆధునిక సౌకర్యాల కల్పన జరిగేలా పెట్టుబడులు పెట్టడానికి వీలు కలుగుతుందన్నారు. ఈ నిధి ద్వారా రుణాలు అందించడానికి ఇప్పటికే కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖతో 11 ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయి.

చట్టపరమైన అడ్డంకుల తొలగింపు :

నిత్యావసర సరుకుల చట్టం కారణంగా ఇన్నాక్లు వ్యవసాయ రంగంలో మౌలిక సదుపాయాల అవరోధాలు ఉండేవి. ఇప్పుడు ఆ అవరోధాలన్నీ తొలగిపోయి వ్యవసాయ మౌలిక నిధి దేశంలో ప్రతీ రైతుకి ఉపయోగపడేలా కేంద్రం రెండు ఆర్డినెన్సులు తీసుకువచ్చింది. దీని వల్ల రైతులు తమ పంటల్ని దేశంలో

ఎక్కడైనా అమ్ముకోవచ్చు. లేదంటే ఫుడ్ ప్రాసెస్ కంపెనీలకు అమ్ముడానికి నేరుగా ఒప్పందాలు కుదుర్చుకోవచ్చు“ దేశంలో ఆహార నిల్వలు డిమాండ్ కి మించి ఉన్నాయి. వాటిని కాపాడుకోవడానికి గ్రామాల్లో మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు ఎసన్నియల్ కమోడిటీస్ యాక్ట్ అవరోధంగా మారింది. మనలాంటి మిగులు ఉత్పత్తి దేశానికి ఇక ఆ చట్టంతో పనిలేదు అని మోదీ చెప్పారు. ఒకే దేశం, ఒకే మండీ విధానం ద్వారా రైతులు పండిన పంటల్ని ఎక్కడైనా అమ్ముకునే వీలు కల్పిస్తున్నామని తెలిపారు.

వ్యవసాయ మౌలిక నిధి ఏర్పాటు

పండిన పంటను నిల్వ చేసుకునే సామర్థ్యం లేక రైతులు పంటల్ని రోడ్ల మీద పారబోసే దృశ్యాలను మనం ఇంకా చూస్తేనే ఉన్నాం. అలాంటి వృధాని అరికట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం లక్ష కోట్ల రూపాయలతో నిధి ఏర్పాటు చేసింది. ఈ నిధితో రైతులు సొంతంగా తమ గ్రామాల్లోనే పంటల్ని నిల్వ చేసుకోవడానికి ఆధునిక సదుపాయాలను కల్పించుకోవడానికి వీలు కలుగుతుంది. గ్రామాల్లోనే పంట సేకరణ కేంద్రాలు, శీతల గిడ్డంగులు, ఆహార శుద్ధి కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయడం వల్ల రైతులకు వ్యవసాయం పండుగలా మారుతుంది. అంతేకాదు వ్యవసాయ రంగంలో స్టార్లప్ ఏర్పాటుకు, వాటి ద్వారా గ్రామాల్లో ఉపాధి కల్పన అవకాశాలు మెరుగుపడడానికి ఈ నిధి ఉపయోగపడుతుంది. మొత్తం 10 వేల ఆహార శుద్ధి కేంద్రాలు, 350 అగ్రి స్టార్లప్ ఏర్పాటుకు కృషి చేయాలని కేంద్రం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. పంట దిగుబడుల్ని కాపాడుకుంటే మంచి ధర వచ్చేవరకు వేచి చూసే అవకాశం కూడా రైతులకు ఈ నిధి ద్వారా లభిస్తుంది. రైతు సంఘాలు, వ్యవసాయ అనుబంధ పరిశ్రమలు, అగ్రి స్టార్లప్లు వంటి

“సాగులో సందేహమా? 15251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

వారందరికీ ఈ నిధి ద్వారా రుణాలు మంజూరు చేస్తారు. మూడు శాతం వడ్డీ రాయితీ, రెండు కోట్ల రూపాయల వరకు క్రెడిట్ గ్యారంటీ ఈ నిధి ద్వారా లబ్ధిదారులందరికీ లభిస్తుంది. మొత్తం నాలుగేళ్ల పాటు రుణాలు మంజూరు చేస్తారు. ఈ ఏడాది 10వేల కోట్లు, వచ్చే మూడు అర్ధిక సంవత్సరాల్లో 30 వేల కోట్ల రూపాయల చొప్పున రుణాలు పంపిణీ చేస్తారు.

ఈ మౌలిక నిధిలో ఏపికి తొలి విడతగా రూ. 6,540 కోట్లు

‘ఆత్మ నిర్భర్ భారత్’ పథకం కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన రూ.లక్ష కోట్ల వ్యవసాయ మౌలిక పనుల నిధిలో ఆంధ్రప్రదేశ్కు తొలి విడతగా రూ.6,540 కోట్లు కేటాయింపులు జరిగే అవకాశం ఉంది. ఇవి తాత్కాలిక కేటాయింపులు మాత్రమే.

- ఈ పథకం 2020-21 నుంచి 2029-30 వరకు అంటే పదేళ్లు అమల్లో ఉంటుంది.
- రూ.10 వేల కోట్ల చొప్పున నాలుగేళ్ల పాటు నిధులు మంజూరవుతాయని అంచనా.
- తిరిగి చెల్లింపుల కోసం... మారటోరియం గడువు 6 నెలల నుంచి రెండేళ్ల వరకు ఉంటుంది.
- గరిష్టంగా రూ.2కోట్ల వరకు రుణాలు ఇస్తారు. 3 శాతం వడ్డీ రాయితీ ఉంటుంది.కాల పరిమితి 7 ఏళ్లు.

ఈ పథకం ఏ ప్రాజెక్టులు చేపట్టవచ్చునంటే

- ఈ-మార్కెటింగ్ ప్లాట్ ఫారాలు, సప్లై చెయిన్ సర్వీసులు
- గిడ్డంగులు, గరిశలు (సిలోస్)
- ప్యాక్ హౌసులు
- పరీక్ష తనిఖీ యూనిట్లు
- సార్టింగ్ గ్రేడింగ్ యూనిట్లు
- లాజిస్టిక్ సౌకర్యాలు (ఏదైనా ఒక పనికి సంబంధించిన లావాదేవీలన్నీ)
- ప్రాథమిక శుద్ధి కేంద్రాలు
- పండ్లు మాగబెట్టే గదులు

ఎవరెవరు అర్హులు...

- రైతులు, అగ్రి పారిశ్రామిక వేత్తలు
- పీఏసీఎస్, మార్కెటింగ్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు, ఎంఎస్ఈ
- స్టార్టప్స్, పీపీపీ ప్రాయోజిత పథకాలు
- ఈ పథకంలో పాల్గొనదలచిన ఆర్థిక సంస్థలు నాబార్డ్, డీపీసీ ఏఫ్డబ్యుతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవాలి. ప్రతిపాదిత పథకం అమలు బాధ్యతను జాతీయ, రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయి నియంత్రణ

సంఘాలు చూస్తాయి. ఇతర వివరాలకు నాబార్డ్ లేదా వ్యవసాయ శాఖాధికారులను సంప్రదించవచ్చు.

రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయిల్లో పర్యవేక్షక కమిటీల ఏర్పాటు

ఈ పథకాన్ని మన రాష్ట్రంలో అమలు చేసే దిశగా రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయిల్లో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పర్యవేక్షక కమిటీలను ఏర్పాటు చేసింది. రాష్ట్రస్థాయి కమిటీకి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి అధ్యక్షులుగా, వ్యవసాయ సహకార శాఖల ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఉపాధ్యక్షులు మరియు మెంబర్ కన్వీనర్ గా వ్యవసాయ కమిషనర్ రాష్ట్ర నోడల్ అధికారి (మరియు సభ్యులు) గా నియమితులయ్యారు. వీరితో పాటు ఆర్థిక శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి మార్కెటింగ్ సహకార శాఖల ప్రత్యేక కార్యదర్శి, ఉద్యాన, మార్కెటింగ్, పశుసంవర్ధక, మత్స్య మరియు సహకార శాఖాధిపతులు పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి మేనేజింగ్ డైరెక్టర్, నాబార్డ్ చీఫ్ జనరల్ మేనేజర్ మరియు ఇతర ముఖ్యులు సభ్యులుగా ఉంటారు. జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా కలెక్టర్ అధ్యక్షుల ఇటువంటి కమిటీలు ఏర్పడతాయి. ఇవి ఈ పథకం అమలులో కీలక పాత్ర వహిస్తాయి.

“సాగులో సందేహమా? 8331056153 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

చేప, రొయ్యల రైతులకు కనీస గిట్టుబాటు ధర

ఈ-ఫిష్ వెబ్ అప్లికేషన్ ప్రారంభం: ఆక్వా ఉత్పత్తులకు ధరల స్థిరీకరణ అమలు - ముఖ్యమంత్రి వెల్లడి

చేపలు, రొయ్యల రైతులకు కనీస గిట్టుబాటు ధర కల్పించనున్నట్లు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు ప్రకటించారు. ఆక్వా ఉత్పత్తుల ధరల స్థిరీకరణ అమలు కోణంలో ఆలోచించాలని ఆధికారులను ఆదేశించారు. చరిత్రలో మొదటి సారిగా పొగాకు ధరల స్థిరీకరణ కోసం కూడా నిధులు ఖర్చు చేశామన్నారు. రైతుల పంటలకు కనీస గిట్టు బాటు ధర కల్పించేందుకు దాదాపు రూ.3.200 కోట్లు ఖర్చు చేశామని చెప్పారు. దీనివల్ల దళారుల నుంచి ఆ రైతులను కాపాడగలిగామని, లేదంటే వారు తీవ్రంగా నష్టపోయేవారని తెలిపారు. పశు సంవర్ధక, మత్స్య శాఖల కార్యకలాపాలపై ఆయన సమీక్షిస్తూ ఈ సందర్భంగా, ఈ-ఫిష్, వై.ఎస్.ఆర్.మత్స్య సాగుబడి, మత్స్యశాఖ కార్యకలాపాలకు చెందిన వెబ్ మరియు మొబైల్ అప్లికేషన్లను, కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులను ప్రారంభించారు.

వ్యూహాత్మక విధానం అనుసరించాలి

- రొయ్యలు, చేపలు సాగు చేస్తున్న వారికి ఏ రకంగా రక్షణ కల్పించాలన్న దానిపై ఆలోచించాలి. వారికి కనీస గిట్టుబాటు ధర వచ్చేలా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం వ్యూహాత్మక విధానాన్ని అనుసరించాలి.
- శ్రీ ప్రైమరీ ప్రాసెసింగ్ నుంచి సెకండరీ ప్రాసెసింగ్ వరకు ప్రభుత్వం వైపు నుంచి మాలిక సదుపాయాలను కల్పించాలి. ఆక్వా ఉత్పత్తుల కోసం శ్రీ ప్రాసెసింగ్ ఐ.క్యూ.ఎఫ్. (Individual Quick Freezing), కోల్డ్ స్టోరేజీ సదుపాయాలు కల్పించాలి.
- వాటిని జనతా బజార్లకు అనుసంధానం చేయాలి. దీనివల్ల ప్రైవేటు వ్యక్తులు సిండికేట్ కాకుండా రైతులకు భరోసా ఇవ్వగలుగుతాం.

జనతా బజార్లపై దృష్టి పెట్టాలి.

- వచ్చే ఏడాదిలో ఆర్.బి.కే స్థాయిలో జనతా బజార్లను ప్రారంభించడంపై అధికారులు సీరియస్ గా దృష్టి పెట్టాలి. గ్రామ స్థాయిలో గోడౌన్లు, మండలం స్థాయిలో కోల్డ్ స్టోరేజీలు వస్తున్నాయి. గ్రేడింగ్ ప్రైమరీ ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు వస్తున్నాయి. మేజరు క్రాప్ నకు సంబంధించి సెకండరీ ప్రాసెసింగ్ సెంటర్లు కూడా వస్తున్నాయి.
- గుడ్లు, పాలు, వివిధ రకాల ధాన్యాలు, కూరగాయలు, పండ్లు... ఉత్పత్తి చేస్తున్న రైతులకు కనీస గిట్టుబాటు ధరలు వచ్చేలా చూస్తున్నాం. అవసరమైతే ప్రభుత్వం మార్కెట్లో జోక్యం చేసుకుంటుంది. ఈ- ఫ్లాట్ ఫాం ద్వారా రైతుల ఉత్పత్తుల కొనుగోలుకు తగిన మార్గాలు చూపిస్తున్నాం.
- అదే తరహాలో చేపలు, రొయ్యల ఉత్పత్తులకు కూడా ప్రణాళిక ఉండాలి. రిజర్వాయర్ కేజ్ కల్చర్ పాలసీ విషయంలో సస్టైనబుల్ విధానంలోకి తీసుకు రావాలి. (ఈ సందర్భంగా.. ఫిషింగ్ హార్బర్ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంపై పురోగతిని అధికారులు సీఎంకు వివరించారు).

వెబ్ అప్లికేషన్ ప్రారంభం

- రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా మత్స్యశాఖకు సంబంధించిన ఈ-ఫిష్ను, వైఎస్సార్ మత్స్య సాగుబడి కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డులు వంటి ముఖ్యమైన నర్వీనులవ సంబంధించిన వెబ్ అప్లికేషన్ ను సీఎం ప్రారంభించారు.
- సమీక్షలో మంత్రి డాక్టర్ సీదిరి అప్పలరాజు, వ్యవసాయ, పశు సంవర్ధక, మత్స్య శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీమతి పూనం మాలకొండయ్య, ఫిషరీస్ కమిషనర్ కన్నబాబు, ఆయా శాఖల ఉన్నతాధికారులు పాల్గొన్నారు.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలీతో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

ఆర్.బి.కే ల్లో ప్రైమరీ ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్

రైతు భరోసా కేంద్రాల (ఆర్.బి.కే లు) వద్ద ప్రాథమిక స్థాయిలో ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ (ఆహార శుద్ధి) చేసే వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసేలా చర్యలు చేపట్టాలని ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారు అధికారులకు సూచించారు. అర్బీకేల వద్ద గోదాన్లు, గ్రేడింగ్ ఎక్స్ప్రెస్మెంట్, పరికరాలను అందుబాటులోకి తెచ్చి వీటి ద్వారా ప్రైమరీ ప్రాసెసింగ్ (ప్రాథమిక స్థాయిలో శుద్ధి) చేయాలన్నారు. జనతా బజార్ల ఏర్పాటు పైనా దృష్టి పెట్టాలన్నారు. రాష్ట్రంలో గిడ్డంగులు, కోల్డ్ స్టోరేజీల నిర్మాణంపై ముఖ్యమంత్రి తన క్యాంపు కార్యాలయంలో ఉన్నతస్థాయి సమీక్ష నిర్వహించారు. ఆ వివరాలివీ....

ఆర్.బి.కే లలో ప్రాథమికంగా ప్రాసెస్

రైతు భరోసా కేంద్రాల స్థాయిలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను ప్రాథమికంగా ప్రాసెస్ చేయాలి. తర్వాత దశల్లో ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లు ఉండాలి. ప్రతీ మండలానికి కోల్డ్ స్టోరేజీ నడుపాయం కల్పించాలి. గిరిజన ప్రాంతాల్లో కూడా గోదాన్లు, కోల్డ్ స్టోరేజీ లాంటి నడుపాయాలు ఉండాలి. నియోజకవర్గానికి ఒక ప్రాసెసింగ్ యూనిట్ ఉండాలి.

రైతులు భరోసాగా ఉండగలగాలి

పంటలు అమ్ముకోలేక పోయామంటూ భవిష్యత్తులో రైతులు ఎక్కడా ఆందోళన చెందే పరిస్థితి రాకూడదు. అత్యధిక విస్తీర్ణంలో సాగయ్యే వరి, వేరుశనగ, కందులు, మొక్కజొన్న, మినుములు, శనగలు, జొన్న తదితర పంటలపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపాలి. వాటి మార్కెటింగ్తోపాటు ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ పైన దృష్టి పెట్టాలి.

అప్పుడే ఆలోచించాం

నియోజకవర్గాల వారీగా అవసరమైన మేరకు క్షుద్ధనను ఏర్పాటు చేసి ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ యూనిట్లను ఏర్పాటు చేస్తాం, రైతుల నుంచి కొనుగోలు చేసిన వాటికి అదనపు విలువ జోడిస్తాం. టమాటా, చీనీ, మొక్కజొన్న, మామిడి, అరటి తదితర పంటలకు సంబంధించి ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ జరుగుతుంది. ఆర్.బి.కే.ల గురించి ఆలోచన వచ్చినప్పుడే వీటన్నిటిపై దృష్టి పెట్టాం. వ్యవసాయంలో ఉత్తమ యాజమాన్య పద్ధతులను ఆర్.బి.కే ల ద్వారా రైతులకు తెలియజేస్తున్నాం.

జనం కోసం జనతా బజార్లు...

రైతులు పండించిన ఉత్పత్తులకు సరసమైన ధరలు లభించేలా ప్రత్యేక ప్లాట్‌ఫాం కూడా తెస్తున్నాం. గ్రామాల్లో జనతా బజార్లను

తెచ్చి ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసిన వాటిని ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంచుతుంది. దీనివలన వినియోగదారులకు తక్కువ ధరలకు లభించడమే కాకుండా రైతులకూ మేలు జరుగుతుంది.

భవిష్యత్తు అవసరాలకు తగ్గట్లుగా గిడ్డంగుల నిర్మాణం:

- భవిష్యత్తు అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని గిడ్డంగుల నిర్మాణం చేపట్టాలి. ప్రతిపాదనల రూపకల్పన సమయంలోనే ఈ అంశాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోవాలి. ఆక్వా ఉత్పత్తులకు సంబంధించి వేగంగా శీతలీకరించేందుకు ఐక్యూఎఫ్ఎలను ఏర్పాటు చేయాలి.
- అమూల్తో అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాం. పాడి పశువుల పెంపకం ద్వారా జీవనోపాధి మార్గాలను పెంచుతున్నాం. పాల సేకరణకు కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయాలి. ఇవన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకుని మౌలిక సదుపాయాల విషయంలో నమగ్ర కార్యాచరణ రూపొందించాలి. నిధుల సమీకరణ ప్రణాళికనూ ఖరారు చేయాలి.

కొన్ని సమస్యలున్నాయి...

- ఫిషరీస్, ఆక్వాకు సంబంధించి కొన్ని సమస్యలున్నాయి. పంట చేతికి వచ్చేసరికి ధరలు తగ్గిపోయే పరిస్థితిపై దృష్టి పెట్టాం. అమూల్తో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాలు పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధికి దోహదం చేస్తాయి.
- సీఎం సమీక్షలో వ్యవసాయ శాఖ ప్రత్యేక కార్యదర్శి పూసం మాలకొండయ్య, ఆర్థిక శాఖ ముఖ్యకార్యదర్శి ఎన్.ఎన్. రావత్, మార్కెటింగ్ శాఖ కమీషనర్ ప్రద్యుమ్నతో, ఉన్నతాధికారులు పాల్గొన్నారు.

సీఎం విజన్తో రైతులకు మేలు :

వ్యవసాయ రంగంపై ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వైఎస్ జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి విజన్ ఎంతో బాగుందని ప్రధానమంత్రి (సీఎం) కిసాన్

“సాగులో సందేహమా? 8331056154 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

సీఈవో, వ్యవసాయ మాలిక సదుపాయాల నిధి (ఏఐఎఫ్) మిషన్ డైరెక్టర్ వివేక్ అగర్వాల్ అభినందించారు. రైతులకు సబ్సిడీలు ఇవ్వడమే కాకుండా మాలిక సదుపాయాలు కల్పించడం చాలా ముఖ్యమని, ఆ దిశగా ముఖ్యమంత్రి పలు చర్యలను చేపట్టారని పేర్కొన్నారు. ముఖ్యమంత్రి దార్శనికత అన్నదాతలకు చాలా మేలు చేస్తుందన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అన్నివిధాలా అన్ని రకాలుగా సహాయ సహకారాలు అందిస్తామని చెప్పారు.

ప్రతీ సమస్యను తీర్చేలా ఆర్.బి.కేలు : సీఎం. జగన్

ప్రతీ గ్రామంలో గ్రామ సచివాలయాలను ఏర్పాటు చేశాం. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 10.641 రైతు భరోసా కేంద్రాలు (ఆర్.బి.కే) వాటి పక్కనే ఉంటాయి. రైతులకు సంబంధించిన ప్రతీ సమస్యను ఆర్.బి.కే లు పరిష్కరిస్తాయి. నాణ్యమైన విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందులు వీటిద్వారా అందిస్తాం. కియోస్కోలో ఆర్డర్ చేసిన 48 గంటల్లోగా ఎరువులు, పురుగు మందులు, విత్తనాలు అన్నదాతలకు అందుతాయి.

పంట నష్టంపై వ్యవసాయ శాఖామాత్యుల సమీక్ష

జిల్లా వ్యవసాయ, అనుబంధ శాఖల ఉన్నతాధికారులతో సమీక్షిస్తున్న వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు శ్రీ కురసాల కన్నబాబు గారు

తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో గోదావరి వరదలు ఉధృతి కారణంగా పంటలు నష్టపోయిన ప్రతి రైతుకూ న్యాయం జరగాలని, ఆ విధంగా క్షేత్ర స్థాయి నుంచి పంట నష్టంపై ప్రతిపాదనలు ఉండాలని వ్యవసాయ, ఉద్యాన శాఖ అధికారులను రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి కురసాల కన్నబాబు సూచించారు. కాకినాడ క్యాంప్ కార్యాలయంలో గోదావరి వరదలకు పంట నష్టం, ఎరువులు, విత్తనాలు తదితర అంశాలపై అధికారులతో మంగళవారం సాయంత్రం సమీక్షించారు. ఈ ఖరీఫ్ లో రైతులు గోదావరి వరదలకు వరిచేలతో పాటు కూరగాయల పంటలను నష్టపోయారన్నారు. వారిని ప్రభుత్వ పరంగా ఇన్పుట్ సబ్సిడీతో ఆదుకునేందుకు నివేదికలను త్వరగా అందిప్పాలన్నారు. ఉద్యానశాఖ డిడి రామమోహనరావు జిల్లాలో 23 మండలాల పరిధిలో 113 గ్రామాలలో 4976.85 హెక్టార్లలో ఉద్యాన పంటలు నష్టం

వాటిల్లినట్లు మంత్రికి తెలియజేశారు. ఇందుకు సంబంధించి రూ. 10.75 కోట్ల ఇన్పుట్ సబ్సిడీకి ప్రతిపాదనలు చేసి నివేదించామన్నారు. వ్యవసాయ పంటలకు సంబంధించి నష్టం వివరాలను జే.డి.ఎ. కె.ఎస్.వి. ప్రసాద్ వివరించారు. వరి 2735 హెక్టార్లలోను, ప్రత్తి 481 హెక్టార్లలోను, మొక్కజొన్న 22 హెక్టార్లలో మొత్తం 484.42 హెక్టార్ల పంటలు దెబ్బతిన్నాయన్నారు. జిల్లాలో ఉద్యాన పంటలు దెబ్బతిన్న ప్రాంతంలో రైతులకు అవసరమయ్యే విత్తనాలు పంపిణీ చేయాలని ఆదేశించారు. ఈ పంట బుకింగ్, సీసీఆర్సీ కార్డుల జారీపై సమీక్షించారు. జిల్లాలో 22848 మెట్రిక్ టన్నుల యూరియా అందుబాటులో ఉన్నట్లు అధికారులు తెలియజేయడంతో రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా సరఫరా చేయాలని, బ్లాక్ విక్రయాలకు పాల్పడే డీలర్లపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలీతో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

రైతు భరోసా కేంద్రాలలో డిజిటల్ పేమెంట్స్

భారతదేశంలో మొట్ట మొదట సారి గ్రామ స్థాయిలో ప్రభుత్వ సేవలు సులభతరం చేయుట కొరకు అత్యాధునిక (యు.పి.ఐ) U.P.I.(యునిఫైడ్ పేమెంట్స్ ఇంటర్నేషియల్ పేమెంట్స్ సౌకర్యం ఇప్పుడు “ఆర్.బి.కే” లో ప్రతి రైతుకి అందుబాటులోకి తీసుకొని రావడం జరిగినది.

సాధారణ పద్ధతిలో రైతు తనకు కావలసిన వ్యవసాయ ఉత్పాదకాలను “ఆర్.బి.కే” యాప్ నందు ఎంపిక చేసుకొని ఆర్డర్ నమోదు చేసుకొన్న తరువాత గ్రామ డిజిటల్ సహాయకుని వద్దకు వెళ్లి నగదు చెల్లించవలసి ఉంటుంది. ఈ చెల్లించిన నగదును గాను గ్రామ డిజిటల్ సహాయకుడు రైతుకు నగదు ముట్టినట్లు రసీదు అందజేయుట జరుగుతున్నది. నగదును డిజిటల్ సహాయకుడు మీ సచివాలయం వాస్తవిక ఖాతా (వర్చువల్ అకౌంట్) నెంబర్ నందు జమ చేసిన తరువాత గ్రామ సచివాలయం వాస్తవిక ఖాతా నుండి ఏపి ఆగ్రోస్, సంస్థ ఖాతాకు నగదు బదిలీచేయుటం జరుగుతున్నది. ఈ విధానములో రైతు తను చెల్లించిన నగదు ఏ.పి. ఆగ్రోస్ సంస్థ ఖాతాకు చేరుటకు చాల సమయము పడుతున్నది. ఈ సమయాన్ని తగ్గించి రైతు నేరుగా తన నగదును ఏ.పి. ఆగ్రోస్ సంస్థ ఖాతాకు బదిలీచేసేందుకు తేది. 28-07-2020 నుండి ఈ డిజిటల్ పేమెంట్ విధానాన్ని ప్రారంభించడం జరిగినది.

ఈ విధానం వలన సమయం ఆదా అవ్వటంతో పాటు రైతే తన చరవాణి ద్వారా నగదును క్షణాలలో ఏ.పి. ఆగ్రోస్ సంస్థ ఖాతాకు బదిలీ చేయవచ్చు తద్వారా రైతుకు నేరుగా చెల్లింపులు విజయవంతం అయినట్లుగా సంక్షిప్త సందేశాన్ని పొందవచ్చు. U.P.I.అంటే? : (యునిఫైడ్ పేమెంట్స్ ఇంటర్నేషనల్ బ్యాంకు ఖాతా యొక్క నెట్ బ్యాంకింగ్ I.F.S.C. కోడ్, వాలెట్ వివరములు లేదా A.T.M. కార్డు వివరాలు నమోదు చేయకుండా ఆఫ్ లైన్ మరియు ఆన్ లైన్ లో అవసరాలకు నగదు బదిలీ మరియు చెల్లింపులు చేసే వ్యవస్థ ఈ చెల్లింపులను భీమ్ (BHIM)” గూగుల్ - పే (GOOGLE - PAY), పే టియం (PAY TM), ఫోన్ పే (PHONE PAY) మరియు ఇతర యాప్స్ ద్వారా చేయవచ్చు

యు.పి.ఐ (U.P.I.) వలన లాభాలు

1. స్కానింగ్ చేయడం తేలిక, అన్ని రకముల చెల్లింపులు సురక్షితం మరియు భద్రం
2. కాగిత రహిత నగదు రహిత లావాదేవీలు, తద్వారా “డిజిటల్ ఆంధ్రా” దిశగా పయనం
3. అన్నిరకముల చెల్లింపులను మరియు మదింపును కేవలం ఒకే ఒక్క “యాప్” ద్వారా స్వీకరించుట

4. ఎటువంటి మధ్య వర్తిత్వం లేకుండా ఒక బ్యాంకు ఖాతా నుండి మరియొక బ్యాంకు ఖాతాకు నగదు బదిలీ చేయటానికి మరియు పొందటానికి ఉపకరిస్తుంది.

5. ఏవిధమైన రుసుములు లేకుండా బ్యాంకు ఖాతా నుండి అపరిమిత నగదు బదిలీ

రైతు భరోసా కేంద్రాలలో (U.P.I.) డిజిటల్ పేమెంట్స్ విధానములో వివిధ దశలు

మొదటి దశ - ఆర్.బి.కే యాప్ లో రైతుకు కావలసిన వ్యవసాయ ఉత్పాదకాలు ఎంపిక

రెండవ దశ - కొనుగోలు విధానాల్లో U.P.I.Q.R కోడ్ పేమెంట్ విధానము ఎంపిక

మూడవ దశ - ప్రతీ ఆర్డర్ కు గాను ఒక డైనమిక్ U.P.I.Q.R కోడ్ జనరేట్ చేయబడును

నాల్గవ దశ - స్క్రీన్ పై చూపబడిన డైనమిక్ U.P.I.Q.R కోడ్ ని మీ దగ్గర వున్న పేమెంట్ యాప్ తో స్కానింగ్ చేసి పేమెంట్ పూర్తిచేయుట

ఉదాహరణ - “భీమ్ (BHIM)” గూగుల్ - పే (GOOGLE - PAY), పే టియం (PAY TM), ఫోన్ పే (PHONE PAY) మరియు ఇతర యాప్స్

ఐదో దశ - రైతు పేమెంట్ ను విజయవంతముగా పూర్తి చేయబడుట.

ఆరవ దశ - రైతు ఆర్డర్ వివరాలు , ఆర్.బి.కే. యాప్ నందు నమోదు చేసుకొన్న మొబైల్ నెంబర్ కు పంపబడుట

U.P.I. సులభం - వేగం - భద్రం, కావున రైతు సోదరులారా U.P.I. ని ఉపయోగించండి సమయాన్ని ఆదా చేసుకోండి

“సాగులో సందేహమా? 8331056028 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

వరిలో సమగ్ర ఎలుకల యాజమాన్యం

డా॥ యం. నగేష్, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త, కీటక శాస్త్ర విభాగం, సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రం, గన్నవరం

ఎలుకల వలన ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సంవత్సరానికి 3.3 కోట్ల టన్నుల ఆహార ధాన్యానికి నష్టం కలుగుతుంది. మనదేశంలో ఎలుకల తాకిడికి సుమారు 50 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యం నష్టపోతున్నాయి. గతంలో 1978, 1988, 1996, 2010, 2019 సంవత్సరాలలో ఎలుకల ఉధృతి వలన కలగే నష్టాన్ని మన రాష్ట్ర రైతాంగం చవి చూసింది. మన రాష్ట్రంలో ఎన్నో ఎలుక జాతులను గుర్తించినప్పటికీ ప్రధానంగా బాండ్ కుటా బెంగలేన్సిస్ (పొలం ఎలుక), మస్కాడుగ (చిట్టెలుక) జాతులు వరి పొలానికి నష్టం కలుగ చేస్తున్నాయి.

ఎలుకల వలన వరి పంటకు కలిగే నష్టం:

- వరిలో విత్తనం వేసినప్పటి నుండి కోత దశవరకు ఎలుక నష్టం కలుగచేస్తుంది. కోత అనంతరం కళ్ళాలలోను గోదాముల్లోను కూడా ఎలుకలు నష్టం కలుగచేస్తాయి.
- నారుమడిలో విత్తనాలను తినివేస్తాయి.
- పిలకలు పెట్టేదశలో, పిలకలను నీటి మట్టానికి 5 - 10 సెం.మీ ఎత్తులో, 45 డిగ్రీల కోణంలో కొరికి వేస్తుంది.
- చిరు పొట్ట దశలో ఎలుక చేసే నష్టం కీలకమైనది.
- వరి దుబ్బులను గట్ల వెంబడేకాక, పొలం మధ్యలో కొరికివేసి నష్టపరుస్తుంది.
- ఎలుక బొరియల్లో ధాన్యపు గింజలను నిల్వ చేయడం మరో ప్రధాన నష్టం. ఒక్కొక్క రంధ్రంలో సుమారు 0.5 నుండి నాలుగు కిలోల వరకూ ధాన్యపు గింజలను నిల్వచేస్తుంది.
- ధాన్యపు గోదాములలో 5-10 ఆహార ధాన్యాలను నష్టపరచడమే కాక ఆహారవదార్థాల నాణ్యత తగ్గి కలుషితమౌతాయి.

పొలం ఎలుక :

ఈ ఎలుక ప్రాథమిక దశలో 200-350 గ్రాముల బరువు కలిగి, సంవత్సరకాలం బ్రతికి బొరియలు చేసే స్వభావం కలిగి ఉంటుంది. మూడు నెలల వ్యవధిలో వక్రం చెంది సంవత్సరానికి 5-6 సార్లు పిల్లలను కంటుంది. ఒక్కొక్క ఈత లో సుమారు 10 పిల్లల చొప్పున కంటుంది. గర్భధారణ సమయం 22 రోజులు. ఒక్కొక్క ఆడ ఎలుక సంవత్సరానికి

గరిష్టంగా 65 పిల్లలను పెడుతుంది. వర్ష ఋతువులో కృష్ణా, గోదావరి దెల్టా ప్రాంతాలలో ఎలుకల తాకిడి ఎక్కువ. ఎలుకలలో గర్భధారణ, పంటల శైలి, వ్యవధిలను బట్టి కూడా మార్పు చెందుతుంది. ఎలుకల బొరియల ప్రక్కనే మట్టిని ఉండలుగా పోగుచేసి పెడుతుంది.

అసాధారణ ప్రత్యుత్పత్తి:

ప్రకృతి వైపరీత్యాలు అయిన వరదలు, తుఫానులు, ముంపు పరిస్థితుల్లో చాలా ఎలుకలు నిర్మూలించ బడతాయి. జాతి పునరుద్ధరణకై ఎలుకలు అసాధారణ ప్రత్యుత్పత్తిలో భాగంగా ఒక్కొక్క ఈతకు 15-22 పిల్లలను పెడుతుంది. కాన్సుకు మరోకాన్సుకు మధ్య వ్యవధి ఒక్కరోజు మాత్రమే. పిల్లల్లో మగ ఆడ ఎలుకల నిష్పత్తి 1:2 ఉంటుంది. ఫలితంగా ఎలుకల ఉత్పత్తి తక్కువ కాలవ్యవధిలో గణనీయంగా పెరిగి పంట నష్టం తీవ్రతరమవుతుంది.

చిట్టెలుక :

ఈఎలుక 10 -12 గ్రాముల బరువు కలిగి, గోధుమవర్ణంలో ఉంటుంది. నీటిపారుదల వసతి ఉన్న పొలాల్లో ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. మనరాష్ట్రంలో వరి, అపరాల పంటలకు నష్టం కలుగజేస్తుంది. ఎలుక కన్నాలలో ధాన్యం కంకులు, గింజలు నిల్వచేస్తుంది. చిట్టెలుక చేసిన రంధ్రం చిన్నగా, గుండ్రంగా ఉండి బయట మట్టి పోగులు లేకుండా ఉంటుంది. సంవత్సరం పొడవునా ప్రత్యుత్పత్తి చేస్తూ కాన్సుకు 2-15 పిల్లల్ని కంటుంది.

ఎలుకల ఉనికిని గుర్తించడం:

- పొలం గట్లపై సజీవ ఎలుక బొరియలుడడం.
- బురద మట్టిలో ఎలుకల పాదముద్రలు మరియు సంచరించిన బాటలు ఉండటం.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

- కొరికి వేయబడిన వరి పిలకలు, దుబ్బులు ఉండడం.
- ఎలుకల వినర్జన పదార్థాలు, నూనె వంటి స్రావాలు కనిపించడం మొదలగు వాటిని గుర్తించవచ్చు.

వరిలో ఎలుకల నియంత్రణ (యాజమాన్య పద్ధతులు):

- వరదలు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించిన తరువాత, అసాధారణ ప్రత్యుత్పత్తి ద్వారా ఎలుకలు ఉద్భవించగలవని గణనీయంగా పెరుగుతుంది. గనుక ఎలుకల ఉనికిపై నిఘా ఉంచాలి. గట్ల సంఖ్యను మరియు పరిమాణాన్ని వీలయినంత వరకు తగ్గించడం ద్వారా వాటి నివాస స్థావరాలను తగ్గించవచ్చు.
- గట్లపై గడ్డి, కలుపులేకుండా శుభ్ర పరుచుకోవాలి. గట్లను పదునైన పారత్ చెక్కుకోవాలి.
- ఎలుకల బుట్టలను నారుమడి పోసిన దగ్గర నుండి దమ్ములు పూర్తి అయిన తరువాత, నాట్లు వేసిన ఒక నెలవరకు మరియు కోతల తర్వాత ఎకరానికి 20చొప్పున పెట్టినచో వలసవచ్చే మరియు పోయే ఎలుకలను సమర్థవంతంగా నివారించవచ్చును.
- **నివారణ చర్యలు :** ఎలుకల నివారణను ఉద్యమ రూపంలో సామూహికంగా పంటలేని సమయంలో చేపడితే వాటి సంఖ్యను చాలా వరకు తగ్గించవచ్చు. ఆసమయంలో ఎలుకలకు కావలసిన ఆహారం తక్కువగా ఉన్నందున తినటానికి అవకాశం ఎక్కువ. పంటకాలంలో విషపు ఎరలను చిరుపొట్ట దశ ఏర్పడకముందే ఉపయోగించాలి.
- **బ్రోమడయోలోన్ విషపు ఎర :** బ్రోమడయోలోన్ విషపు ఎరవాడేటప్పుడు విషం కలపని ఎర ద్వారా ఎలుకలను మచ్చిక చేయనవసరంలేదు. ఈఎరను 10 - 15 గ్రాములు (96 పాళ్ళు నూకలు, 2 పాళ్ళు నూనె, 2 పాళ్ళు మందు) పొట్లాలు కట్టి కన్నంలో ఒకటి చొప్పున పెట్టాలి. సజీవ ఎలుక బొరియలలో పది రోజుల వ్యవధితో పైరు చిరుపొట్ట దశకు వచ్చేవరకు రెండు మూడుసార్లు వాడవచ్చు.
- **ఎర స్థావరాలు :** బ్రోమడయోలోన్ ఎర స్థావరాలలో ఉంచి వాడడం ద్వారా మంచి ఫలితాలు ఆశించవచ్చు. ఎకరాకు 5-6 పివిసి పైపు ఎర స్థావరాలను (3 అంగుళాల వ్యాసం, 1 1/2 అడుగు పొడవు) పొలానికి నాలుగు మూలల గట్లపై అమర్చుకోవాలి. వీటిలో బ్రోమడయోలోన్ ఎర మందు 30 గ్రాముల చొప్పున వేసి వారానికి రెండు సార్లు తాజాగా తయారు చేసిన ఎరమందును మార్చుకోవాలి. ఈపద్ధతిని

వరినాట్లు వేసిన దగ్గర నుండి చిరుపొట్ట దశవరకు అవలంబించాలి. ఇటువంటి ఎరస్థావరాలలో ఉంచిన విషపు ఎరఎండ, వానలకు పాడవకుండా ఉండటమే కాకుండా పెంపుడు జంతువులకు పక్షులకు అందుబాటు కాదు. కావున వాటికి ఏవిధమైన హానిజరగదు. ఈ ఎరస్థావరాలను అమర్చిముందుగా విత్తినవారి నారు వాళ్ళను కూడా ఎలుకల బారినుండి సమర్థవంతంగా కాపాడుకోవచ్చు.

- **జింకు ఫాస్ఫైడ్ విషపు ఎర :** ఎలుకల ఉద్భవించి ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు పంట కాలంలో ఒక్కసారి మాత్రమే జింకు ఫాస్ఫైడ్ ఎరను వాడాలి. దీనికై ముందుగా విషంలేని 20 గ్రాములు (98 పాళ్ళునూకలు, 2 పాళ్ళు నూనె) పొట్లాలు కట్టికన్నానికి ఒకటి చొప్పున పెట్టి రెండు రోజులు ఎలుకలను మచ్చిక చేసుకోవాలి. మూడవ రోజు జింకు ఫాస్ఫైడ్ ఎరను 10 గ్రాములు (96 పాళ్ళు నూకలు, 2 పాళ్ళు నూనె, 2 పాళ్ళు మందు) పొట్లాలు కట్టికన్నంలో ఒకటి చొప్పున వేయాలి.
- **బ్రోమిథియూమిగటర్ (పొగబారిం చే యంత్రం) పంట ఏ దశలోనైనా ఎలుక కన్నాలలో పొగను బ్రోమిథియూమిగటర్ ద్వారా వదలి సులువుగా చంపవచ్చు. పొగను వదిలేటప్పుడు కన్నం చుట్టూ ఉన్న పగుళ్ళను మట్టితో మూసివేసి, పొగను కనీసం మూడు నిమిషాలు వదలాలి. ఎలుకలు రసాయనిక ఎరలను స్వీకరించి సమయాల్లో కూడా దీని ద్వారా మంచి ఫలితాలను పొందవచ్చును. పంట ఈనిక దశలో పొగ బారిం చేడం ద్వారా ఒకే కన్నంలో వివిధ దశలలో ఉన్న ఎలుకలను, చూడు ఎలుకలను నిర్మూలించి తదుపరి సీజన్లో వాటి ఉద్భవించి తగ్గించ వచ్చును. ధర రూ. 1200/- నుండి రూ. 1400/- వరకు ఉంటుంది.**

ఈ విధంగా సమర్థవంతంగా ఎలుకలను సమగ్ర యాజమాన్య పద్ధతుల ద్వారా నియంత్రించవచ్చు. ఈ విధంగా సమర్థవంతంగా ఎలుకలను సమగ్ర యాజమాన్య పద్ధతుల ద్వారా నియంత్రించవచ్చు.

వ్యవసాయ శాఖ 2020-21 సం॥నకు 6 జిల్లాలలో 10.68 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో రు.139.21 లక్షలతో చేపడుతున్న ఎలుకల నివారణా కార్యక్రమం ద్వారా 12,73,630 మంది రైతులు లబ్ధి పొందనున్నారు. ఈ కార్యక్రమం ఖరీఫ్లో ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, కర్నూలు జిల్లాలలో అమల్లో ఉండగా రబీలో నెల్లూరు, ఉభయ గోదావరి జిల్లాలలో అమలు కానుంది.

“సాగులో సందేహమా? 8331056149 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

ప్రత్తిలో గులాబి రంగు కాయతొలచు పురుగు సమగ్ర యాజమాన్యం

డా॥ యం. నగేష్, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త, కీటక శాస్త్ర విభాగం, సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రం, గన్నవరం

ప్రత్తిని గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా గులాబీ రంగు కాయ తొలచు పురుగు ఆశించి నష్టపరుస్తున్నది. ఈ పురుగు పూత దశలో గ్రుడ్డి పూలను, కాత దశలో గ్రుడ్డి కాయలను కలుగజేయుట వలన ప్రత్తి నాణ్యతతో పాటు దిగుబడులు కూడా తగ్గుతాయి. ముఖ్యంగా ప్రత్తి మూడు మరియు నాలుగవ కాపులలో నష్టం ఎక్కువగా గమనించడం జరుగుతున్నది. దీనికి ముఖ్య కారణాలు ఈ పురుగు బి.టి. విష నిరోధక శక్తిని పెంచుకోవడం మరియు సకాలంలో రైతులు సస్య రక్షణ చర్యలు చేపట్టకపోవడం. కావున రైతులు సకాలంలో అనగా విత్తిన 75-150 సమగ్ర సస్య రక్షణ చర్యలు చేపట్టినట్లయితే ఈ పురుగును సమర్థవంతంగా అదుపులో ఉంచుకొని మంచి దిగుబడులను పొందవచ్చు.

పురుగు జీవిత దశలు:

ఆడ రెక్కల పురుగు ఒక్కొక్కటి సుమారు 400కి పైగా గ్రుడ్లను లేత ఆకుల అడుగు భాగాన, లేత కొమ్మలు మొగ్గలు పువ్వుల రక్షక పత్రాలు, కాయ తొడిమెలు మరియు కాయల పైన పెడుతుంది. ఈ గ్రుడ్లు బల్లపరపు ఆకారంలో తొలి దశలో తెల్లగా ఉండి క్రమేపి గులాబీ రంగులోకి మారతాయి. ఇవి 8 నుంచి 7 రోజులలో పొదగబడి తెల్లని గొంగళి పురుగులు బయటకు వస్తాయి.

గ్రుడ్ల నుంచి వెలువడిన గొంగళి పురుగులు కాయలోకి ప్రవేశించి క్రమేపి ఎదుగుతూ నాలుగు దశలలో, గొంగళి పురుగు దశను పూర్తి చేస్తాయి. మొదటి దశలో తెల్లగా ఉన్న గొంగళి పురుగు క్రమేపి లేత గులాబీ రంగును సంతరించుకొని నల్లవ దశలో ముదురు గులాబి రంగుకు మారుతుంది. ఇవి 10 నుంచి 15 రోజుల్లో బాగా ఎదిగి కోశస్థ దశలలోకి మారతాయి. బాగా ఎదిగిన గొంగళి పురుగులు కాయపై భాగంలో ఒక గుండ్రటి రంధ్రం చేసి బయటకు వచ్చి నేల పొరలలో కోశస్థ దశకు చేరుకుంటాయి.

● ప్రతికాల పరిస్థితులలో గొంగళి పురుగు 60 రోజుల నుండి 12 నెలల వరకు నిద్రావస్థ లో ఉంటుంది.

నష్ట పరచు విధానం :

గొంగళి పురుగులు గ్రుడ్ల నుంచి బయటకు వచ్చిన వెంటనే మొగ్గలు మరియు లేత కాయలను కంటికి కనిపించని సన్నని రంధ్రాలు చేసి లోపలికి ప్రవేశిస్తాయి. కాయలు పెరిగేకొద్దీ ఈ రంధ్రాలు మూసుకుపోతాయి. లేత మొగ్గలను ఆశించిన పురుగులు ఎదిగే పూలలోని పదార్థాలను తినటం వలన ఆకర్షక పత్రాలు విప్పారకుండా ముడుచుకుంటాయి. వీటినే గ్రుడ్డి పూలు అంటారు. ఇవి తొలి దశలోనే రాలిపోతాయి. ఈ పురుగు ఆశించిన లేత కాయలు కూడా రాలిపోతాయి. ఒకవేళ ముదురు కాయను ఆశిస్తే కాయల లోపల విత్తన భాగాన్ని తింటూ ఒక తొన నుంచి వేరొక తొన లోకి రంధ్రాలు చేసుకుంటూ ప్రవేశిస్తాయి. ఈ విధంగా దూదిని కొరికి తిని వేస్తాయి. దూది నాణ్యత మరియు రంగు మారడం జరుగుతుంది.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

ఆర్థిక నష్ట పరిమితి :

- ఒక్కొక్క లింగాకర్షక బుట్టలో 8రెక్కల పురుగులు వరుసగా 3 రోజులు పడినప్పుడు.
- 10% గ్రుడ్డి పూలు లేదా 10% గొంగళి పురుగులు ఆశించిన కాయలు.

సమగ్ర యాజమాన్య పద్ధతులు :

- పంట కాలంలో చేపట్టవలసిన యాజమాన్య పద్ధతులు :
- పంట మార్పిడిని 2-3 సంవత్సరాలకు విధిగా పాటించాలి.
- ఒక ప్రాంతంలో ప్రత్తిని ఒకే సమయంలో విత్తుకోవాలి.
- తక్కువ కాల పరిమితి రకాలను ఎంపిక చేసుకోవాలి.
- బి.టి. ప్రత్తి చుట్టూ వరసలు 5 వరసలు నాన్ బి.టి. ప్రత్తి విత్తనాలను విత్తుకోవాలి.
- ప్రత్తి పొలంలో మరియు చేను చుట్టూ తుత్తుర బెండ, ఉమ్మెత్త లాంటి ఆతిథ్యం ఇచ్చే కలుపు మొక్కలను నివారించుకోవాలి.
- ప్రత్తి విత్తిన 45వ రోజు నుంచి ఎకరాకు 4-8 లింగాకర్షక బుట్టలను అమర్చి, ఉనికిని, ఉధృతిని గమనించాలి.
- గుడ్డి పూలు మరియు రాలిన పిందెలను తీసి నాశనం చేయాలి.
- ట్రైకోగామా పరాన్నజీవులు ఎకరానికి 60,000 చొప్పున విడుదల చేసి పురుగు యొక్క గ్రుడ్డు దశను నివారించాలి.

- వేపగింజల కషాయం లేదా వేపనూనెను లీటరు నీటికి 5 మి. లీ. చొప్పున కలిపి పిచికారి చేయాలి.
- గులాబి రంగు పురుగు ఉధృతి ఆర్థిక నష్ట పరిమితి స్థాయి దాటితే క్లోరిపైరిఫాస్ 2.5 మి.లీ. లేదా ప్రొఫెనోఫాస్ 2.మి.లీ. లేదా థయోడికార్బ్ 1.5 గ్రా ఒక లీటరు నీటికి కలిపి చేసుకోవాలి.
- పంట అఖరి దశలో (120 రోజుల తర్వాత) 1 లేదా 2 సార్లు మాత్రమే సింథటిక్ పైరిత్రాయిడ్ మందులైన సైపర్ మెత్రిన్ 25 ఇ.సి. 1.0 మి.లీ. లేదా లామ్ప్టైహాలోత్రిన్ 5. ఇ.సి. 1.0 మి.లీ. ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

పంట తీసిన తర్వాత చేపట్టవలసిన పద్ధతులు:

- ప్రత్తి పంట పూర్తయిన వెంటనే పంట విరామాన్ని పాటించాలి.
- ప్రత్తిని ఆరు నెలలకు మించి పొడిగించకుండా తీసివేయాలి.
- ప్రత్తి తీతల తరువాత చేనులో పశువులను మేపాలి.
- ప్రత్తి మోళ్ళను ట్రాక్టర్ రోటావేటరుతో భూమిలో కలియదున్నాలి.
- గులాబి రంగు పురుగు ఆశించిన ప్రత్తిని నిల్వ ఉంచకూడదు.
- ప్రత్తి మిల్లులో జిన్నింగ్ అయిన తరువాత వచ్చే గ్రుడ్డి ప్రత్తి మరియు పురుగు ఆశించిన విత్తనాలను నాశనం చేయాలి.
- జిన్నింగు మిల్లులో లింగాకర్షక బుట్టలను అమర్చి మగ పురుగులను ఆకర్షించి నాశనం చేయాలి.
- పురుగు అధికంగా ఆశించిన ప్రాంతాల నుండి ప్రత్తిని లేదా విత్తనాన్ని వినయోగించరాదు.

“సాగులో సందేహమా? 8331056150 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

పామాయిల్ పంట సాగులో అధిక దిగుబడుల సాధనకు మెళకువలు

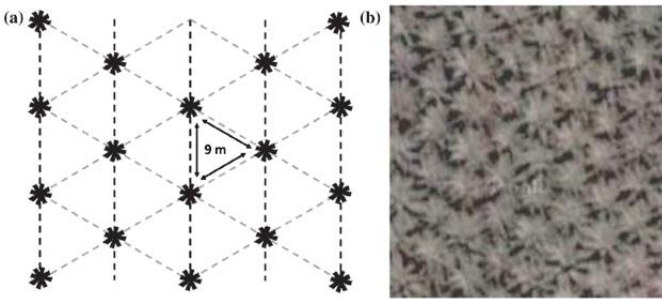

డా॥ వడ్డమూడి విజయ భాస్కర్, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (హార్టికల్చర్), సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రం, గన్నవరం, కృష్ణా జిల్లా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కోస్తా ప్రాంతంలో విస్తారంగా సాగు చేయబడుతున్న వ్యవసాయ పంటలలో పామాయిల్ సాగు ప్రధానమైనది, పామాయిల్ పంట సాగు ద్వారా (సాలుసరిన) గరిష్టంగా ఎకరానికి 10.00 టన్నుల వరకు నూనె గెలల దిగుబడిని పొందే అవకాశం ఉన్నప్పటికీనీ, ప్రస్తుతం కేవలం 6.25 నుంచి 6.50 టన్నుల గెలల దిగుబడిని మాత్రమే పొందుచున్నాము. నూనె గెలల దిగుబడిలో తరుగుదలకు ప్రధానంగా పంటసాగులో సరియైన మెళకువలు పాటించక పోవడంగా గుర్తించడమైనది. గరిష్ట నూనె గెలల దిగుబడిని సాధించాలంటే క్రింద పేర్కొనబడిన అంశాలను తప్పక పాటించవలసి ఉంటుంది.

విత్తన మొలక సేకరణ మరియు నాటేటప్పుడు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు:

- కొత్తగా పామాయిల్ పంట సాగును చేపట్టే రైతులు ప్రధానంగా ఆరోగ్యవంతమైన టెనేర హైబ్రిడ్ రకాలను ఎంచుకోవాలి.
- విత్తన మొక్కల వయస్సు 10-14 మాసాల (నెలలు) కు మించి ఉండరాదు.

- విత్తన మొక్కలు 3-4 అడుగుల ఎత్తును కలిగి, 12-13 మట్టలను (ఆకులు) కలిగి ఉండాలి.
- విత్తన మొక్కలను షట్భుజాకృతి (త్రిభుజాకృతి అని కూడా అంటారు) పద్ధతిలో నాటు కోవాలి.
- విత్తన మొక్కలను నాటేటప్పుడు మొక్క మొదలు భాగాన్ని భూమిలో కనీసం 25-30 సెం.మీ. లోతులో నాటాలి.

- మొక్కలను విత్తిన వెంటనే మొక్కల చుట్టూ పాదులు చేసి మొక్కలు పూర్తిగా నిలదొక్కుకునే వరకు ప్రతీ రోజు తగినంత నీటిని అందించాలి.
- కొత్తగా నాటిన మొక్క మొదలు భాగంపై జాలీ (వైర్-మెష్) ని కప్పి ఎలుకల నుండి రక్షించాలి.

పోషక యాజమాన్యం:

- పామాయిల్ మొక్కలు మిగతా జాతుల మొక్కలతో పోల్చితే అధిక మోతాదులో ఎరువులను గ్రహిస్తాయి. కనుక తగిన మోతాదులో స్థూల, ద్వితీయ మరియు సూక్ష్మ పోషకాలను అందించాలి.
- మూడు సంవత్సరాల వయస్సు పైబడిన చెట్లన్నింటికీ ఒక్కో పామాయిల్ చెట్టుకి సంవత్సరానికి 2,6 కిలోల యూరియా, 3.75 కిలోల సింగల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్ 4,5 కిలోల మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ ఎరువులతో పాటు 500 గ్రాముల మెగ్నీషియం సల్ఫేట్ మరియు 100 కిలోల వరకు బాగా కుళ్లిన పశువుల ఎరువును అందించాలి. మొత్తం పశువుల ఎరువు మరియు సూపర్ ఫాస్ఫేట్ ను తొలకరి వర్షాలు పడగానే జూన్ - జూలై మాసాల్లో వేయాలి.
- యూరియా మరియు పొటాష్ ఎరువులను నాలుగు సమ భాగాలుగా చేసి జూన్ - జూలై, సెప్టెంబర్ -అక్టోబర్, డిసెంబర్ - జనవరి మరియు ఫిబ్రవరి - మార్చి మాసాల్లో వేయాలి.
- మెగ్నీషియం సల్ఫేట్ ఎరువును రెండు సమ భాగాలుగా చేసి జూన్ - జూలై మరియు డిసెంబరు, జనవరి మాసాల్లో వేయాలి.
- ప్రధాన ఎరువులను వేసిన 15 రోజుల తర్వాత మాత్రమే మెగ్నీషియం సల్ఫేట్ ఎరువును విడిగా వేయాలి.
- బోరాన్ లోపం ఉన్నట్లైతే గనుక ఒక్కో మొక్కకి సంవత్సరానికి 100 గ్రాముల చొప్పున వేయాలి. అనగా దీనిని స్థూల మరియు ద్వితీయ పోషకాలతో కలప కుండా ఎరువులు వేసిన 15 రోజుల తర్వాత మాత్రమే వేయాలి.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

నీటి యాజమాన్యం:

- పామాయిల్ మొక్కలను అధిక నీటి వినియోగ సామర్థ్యం కలిగిన మొక్కలుగా పరిగణిస్తారు.
- మొక్కల చుట్టూ పాదులు చేసి వారం రోజుల వ్యవధితో వాతావరణ పరిస్థితుల ఆధారంగా నీటిని 'పారించవచ్చును.
- బిందు లేదా సూక్ష్మ నీటి పారుదల పద్ధతుల ద్వారా నీటిని పారించినట్లైతే నీటిని ఆదా చేయడమే కాకుండా నూనె గెలల దిగుబడిని కూడా పెంచవచ్చును.
- మూడు సంవత్సరాలు వయస్సు పైబడిన ప్రతీ మొక్కకు రోజుకి కనీసం 200-250 లీ, నీరు అవసరమవుతుంది.

అంతర పంటల సాగు:

- ఎంచుకున్న అంతర పంటలు పోషకాల కోసం పామాయిల్ పంటతో పోటీ పడని విధంగా ఉండాలి.
- ఎక్కువ ఎత్తు పెరిగే పంటలను అంతర పంటలుగా ఎంచుకోరాదు.
- పామాయిల్ తోటల్లో మొదటి ఆరేడు సంవత్సరాల వయస్సు వరకు అంతర పంటలను సాగు చేసుకోవచ్చును.
- పామాయిల్ తోటలలో అంతర పంటలుగా సాగు చేయుటకు అనువైన వివిధ రకాల పంటలు :

అన్ని రకాల కూరగాయలు, పప్పు జాతి (అపరాలు) పంటలు, పూల మొక్కలు, మిరప, పసుపు, అల్లం లాంటి వాటిని ప్రాంతాన్ని బట్టి సాగు చేసుకోవచ్చును.

ముఖ్యమైన సూచనలు:

- 2.5-3.0 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు మొక్కలపై వచ్చే మగ మరియు ఆడ పొత్తులను ఎప్పటికప్పుడు కత్తిరించి వేయాలి.
- రెండున్నర సంవత్సరాల వయస్సు సంతరించుకున్న పామాయిల్ తోటలలో ఇలాయిడోబియస్ కామరూనికస్ అనే పెంకు పురుగును విడుదల చేయడం ద్వారా పరాగ సంపర్కం బాగా జరిగి నిండైన గెలలు ఏర్పడతాయి.
- గెలలు పక్వానికి వచ్చే దశలో పక్షుల నుండి కాపాడటానికి అవసరమైచో 150 రోజుల వయస్సు ఉన్న గెలలపై జాలీలను కప్పాలి.

గెలల కోత:

- అధిక మోతాదులో నూనె దిగుబడిని పొందుటకు గెలలు పూర్తి పక్వానికి వచ్చిన పిదప అనగా గెలలు నలుపు రంగు నుండి నారింజ వర్ణంలోనికి మారుతున్నప్పుడు, 10-12 కాయలు రాలిపడిన దశలో గెలలను కత్తిరించాలి.
- గెలలను కోసేటప్పుడు కనీసం 5 సెం.మీ. కాడతో కోయాలి.
- గెలలు కోతకు రావడం మొదలైన తర్వాత, ప్రతీ 10-12 రోజుల కొకసారి చొప్పున కోయాలి.
- గెలలను కోసిన 24 గంటల వ్యవధిలోనే ప్యాక్టరీకి తరలించాలి. లేనిచో నూనె దిగుబడి తగ్గుతుంది. పైన సూచించిన జాగ్రత్తలను పాటించడం ద్వారా పామాయిల్ సాగులో అధిక దిగుబడులను మరియు, అధికాదాయాన్ని సాధించవచ్చు.

“సాగులో సందేహమా? 8331056152 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

లేగదూడల పోషణలో శాస్త్రీయ యాజమాన్యం

డా.మాదిస ప్రసాదరావు, ఉప సంచాలకులు (.అ.వి) వెటర్నరీ పోలి క్లినిక్, శ్రీకాకుళం

నేటి పెయ్యదూడలే రేపటి పాడి పశువులు, కాబట్టి పెయ్యదూడలను శాస్త్రీయ పద్ధతిలో పోషించినట్లయితే మంచి పాడి పశువులుగా అభివృద్ధి చెందుతాయి. ఎక్కువ వ్యయ ప్రయాసలతో పాడి పశువులను కొనుగోలు చేసే బదులు, దొడ్డిలో పుట్టిన మేలు జాతి పెయ్య దూడలకు సరైన పోషణ అందించినట్లయితే తక్కువ ఖర్చుతో అధిక పాలదిగుబడి నిచ్చే పాడిపశువులుగా తయారు చేసుకోవచ్చును.

దూడల పెరుగుదల అనేది తల్లి కడుపులో ఉన్నప్పటి నుండే ప్రారంభం అవుతుంది. ఆరోగ్యమైన దూడ పుట్టాలంటే ఆరు మాసాల చూడి నుండి ఈనే వరకు ప్రతీ రోజు 1-2 కేజిల దాణా అదనంగా ఇవ్వాలి. దీనివల్ల పుట్టే దూడ దృఢంగా, ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. చూడితో ఉన్నప్పుడు తల్లికి నట్టల నివారణ మందులు కూడా త్రాగించినట్లైతే తల్లి నుండి దూడలకు నట్టల వ్యాధులు సంక్రమించకుండా కాపాడుకోవచ్చు.

దూడ పుట్టిన వెంటనే తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు:

- ✓ దూడ పుట్టిన వెంటనే ముక్కురంధ్రాల నుండి, నోటిలో నుండి జిగురు పొరలను తుడిచి శుభ్రం చేయాలి.
- ✓ ఈనగానే తల్లి దూడ శరీరాన్ని నాకి శుభ్రం చేస్తుంది. లేదంటే ఉప్పు కానీ పొడి తవుడు కానీ దూడ మీద రాసి తల్లి నాకేలా చెయ్యాలి. లేని పక్షంలో శుభ్రమైన గోనే

పట్టుతో గాని, లేదా వరిగడ్డితో గాని శరీరంపై మెల్లగా రుద్ది శుభ్రం చేయాలి.

- ✓ దూడ బొడ్డు మొదలు నుండి 2 అంగుళాలు వదిలి దారం కట్టి కొత్త బ్లేడ్ తో గానీ కత్తెరతో గాని కత్తిరించి 'టింక్చర్ అయోడిన్' అద్దాలి. లేకుంటే బొడ్డులోకి సూక్ష్మజీవులు ప్రవేశించి 'బొడ్డు వాపు' వంటి సమస్యలు వస్తాయి.
- ✓ ధనుర్వాతం రాకుండా టీకా ఇప్పించడంతో పాటు విటమిన్ 'ఎ' ఇప్పించాలి.
- ✓ 3వ రోజు నుండి 3 రోజుల పాటు యాంటీబయోటిక్ పౌడర్ కలిపిన నీటిని త్రాగించాలి.

జున్నుపాలు ఆవశ్యకత:

ఆవు ఈనిన వెంటనే, అనగా అరగంటకే జున్నుపాలు త్రాగించాలి. మాయ వేసినా వేయకపోయినా, ఈనిన అరగంటకు దూడకు జున్నుపాలు తాగించడం చాలా ముఖ్యమైన విషయం. చాలా వ్యాధులు రాకుండా ఈ పాలు దూడను కాపాడతాయి. జీర్ణకోశ వ్యవస్థను సక్రమంగా ఉంచుతాయి. జున్నుపాలు త్రాగించడం ఆలస్యం అయ్యేకొలది యాంటీబయోటిక్ వినియోగం తగ్గుతుంది.

- ✓ దూడ శరీర బరువులో 10% వంతు జున్నుపాలు రోజులో 3-4 విడతలుగా సమృద్ధిగా తాగించాలి
- ✓ జున్ను పాలలో మాంసకృత్తులు, విటమిన్ ఎ, రోగ నిరోధక శక్తి కారకాలు ఎక్కువ శాతం వుంటాయి.
- ✓ జున్నుపాలు త్రాగడం వల్ల దూడలలో రోగ నిరోధక శక్తి పెరుగుతుంది .మలబద్ధకం రాకుండా వుంటుంది.
- ✓ జున్నుపాలు ఎక్కువైతే, తెల్లగా పారుతుంది. తక్కువైతే పేద గట్టిగా వేసి, దూడ నీరసిస్తుంది. దూడకు ఇచ్చే పాలు, జున్నుపాలయిన, తరువాత మామూలు పాలు అయిన, దూడ శరీర బరువులో 10%కంటే మించరాదు

దూడలకు ఆహారం:

పాలు : దూడకు తన శరీర బరువులో పదవ వంతు (1/10) పాలు అవసరము. అనగా దూడ బరువు 20 కిలోలుంటే దానికి రోజుకు 2 లీటర్ల పాలు కావాలి. అదే విధంగా దాని

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలీతో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

శరీర బరువును బట్టి మూడు మాసాల వయస్సు వరకు సరాసరి రోజుకు 2-3 లీటర్ల పాలు కావలసి వస్తుంది. తల్లి చనిపోయిన యెడల లేదా తల్లి నుండి పాలు సరిగారాని యెడల దూడకు పాల సీసాతో త్రాగించాలి. కృత్రిమంగా తయారుచేసిన జున్ను పాలను కొద్దిగా వెచ్చగా చేసి (లేదా) వేరే ఆవు పాలను వేడి చేసి పాల సీసా తో త్రాగించాలి .

దూడలకు రెండు వారాల వయస్సులో పాలకు బదులుగా మిల్క్ రీప్లెనర్స్ ను ఇవ్వవచ్చు. మూడు మాసాల వయస్సు తర్వాత దూడకు పాలు త్రాగించవలసిన అవసరము లేదు. గడ్డి, దాణా మీద పోషించవచ్చు. ఈ మూడు మాసాలలో సుమారు 180-240 లీటర్ల పాలు దూడకు కావలసి వస్తుంది.

దూడల పోషణ పట్టిక :

దూడల వయస్సు	దూడకు ప్రతిరోజూ ఇవ్వవలసినవి		
	పాలు	దాణా	పచ్చగడ్డి
1వ నెల	3 లీటర్లు	100 గ్రా.	1 కిలో
2వ నెల	2.5 లీటర్లు	150 గ్రా.	2 కిలోలు
3వ నెల	2 లీటర్లు	300 గ్రా.	3 కిలోలు
4వ నెల	-	500 గ్రా.	4 కిలోలు
5వ నెల	-	750 గ్రా.	5 కిలోలు
6వ నెల	-	750 గ్రా.	5 కిలోలు
6-12 నెలల వరకు	-	1 కేజీ	6-10 కిలోలు
ఏడాది-ఆపై వయస్సు	-	1-2 కేజీ	10-20 కిలోలు

చౌకగా దూడల దాణా: దూడలకు 2వ నెల ప్రారంభం నుండే దాణా అలవాటు చెయ్యాలి. మొదట దాణాను దూడ నాలుక పైరాశి, నాకేలా చేస్తూ అలవాటు చెయ్యాలి. క్రమంగా దాణా పరిమాణం పెంచుకుంటూ పోవాలి . ఈ దాణాను తక్కువ ఖర్చుతో

రైతులు స్వయంగా ఇంటివద్దే తయారుచేసుకోవచ్చును. దాణాలో 20 శాతానికి తక్కువ కాకుండా జీర్ణయోగ్యమైన మాంసకృత్తులు, 70 శాతంకు తక్కువ కాకుండా జీర్ణమయ్యే పదార్థాలు వుండేలా చూడాలి.

దూడల దాణా తయారుచేసేందుకు కొన్ని ఫార్ములాలు:

క్ర.	దాణా పదార్థాలు	1	2	3
1	మొక్కజొన్న	50	-	-
2	జొన్నలు/సజ్జలు/నూకలు	-	42	30
3	వేరుశనగ చెక్క/పొడి	30	40	37
4	చేపల పొడి	10	-	5
5	తవుడు	8	10	20
6	బెల్లం మడ్డి	0	5	5
7	ఖనిజ లవణ మిశ్రమం	2	3	3
	మొత్తం	100	100	100

దూడలకు 2వ నెల నుండి పోషక విలువలతో కూడిన ఈ దాణా ఇవ్వడం వల్ల పెద్ద పొట్ట త్వరగా అభివృద్ధి చెందుతుంది. 3వ నెలలో పశుగ్రాసాలు ఇవ్వాలి. ముందుగా పప్పుజాతి పశు గ్రాసాలైన అలసంద, పిల్లిపెసర వంటివి అలవాటు చేసి, తర్వాత అన్నీ రకాల పశుగ్రాసాలు మేపవచ్చును. 3 మాసాలు నిండాక ఎండుగడ్డి కూడా మేపాలి. ఈ విధంగా శాస్త్రీయంగా దూడలను పోషిస్తే దూడలు రోజుకు 500 గ్రాముల చొప్పున నెలకు 10-15 కేజీల బరువు పెరుగుతాయి. 2 మాసాల్లో రెట్టింపు, 4 మాసాల్లో 3 రెట్లు, 6 మాసాల తర్వాత 4 రెట్లు బరువు పెరుగుతూ ఒకటిన్నర నుండి 2 సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చేసరికి 250 కేజీల బరువు పెరిగి ఎడకు వచ్చి, ఒకేసారికి చూడి నిలిచి ఆరోగ్యవంతమైన పాడి పశువుగా అభివృద్ధి చెందుతుంది.

“సాగులో సందేహమా? 8331056153 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

పశువుల్లో గాలి కుంటు వ్యాధి

డా॥ బి.వి.ఎల్. నారాయణ, విశ్రాంత ఉప సంచాలకులు, పశుసంవర్ధక శాఖ

పశువుల్లో ఈ వ్యాధి చాలా ప్రమాదకరమైనది. ఈ వ్యాధి ఆప్టో వైరస్ అనే సూక్ష్మాతి సూక్ష్మ జీవి వలన కలిగే వైరల్ అంటు వ్యాధి. ఈ వ్యాధిలో పశువులు, పందులు ఎక్కువగా ప్రభావితమవుతాయి. పశువులలో ఈ వ్యాధి సోకడం వలన పాల దిగుబడి గణనీయంగా తగ్గుతుంది కావున రైతులు నష్టపోయే ప్రమాదం ఎక్కువగా ఉంది. 'దూడలలో' ఎక్కువగా మరణాలు సంభవిస్తాయి. మగ పశువుల్లో పని సామర్థ్యం తగ్గుతుంది.

వ్యాధి సంక్రమణ మార్గాలు:

ఈ వ్యాధి సోకిన పశువుల గాలి ద్వారా కలుషితమైన మేత, నీరు ద్వారా, వ్యాధిగ్రస్త పశువు యొక్క ముక్కు, నోటి స్రావాలు ద్వారా మిగతా పశువులకు కలుగుతుంది.

లక్షణములు:

- ఈ వ్యాధి సోకిన పశువులలో అధికంగా జ్వరం, నోటిలో పుండ్లు, కాలి గిట్టల దగ్గర పుండ్లు ఏర్పడతాయి.
- కాలి గిట్టలలో పుండ్లు ఏర్పడడం వలన పశువులు నడవలేక కుంటుతాయి.

- గాలి కుంటు వ్యాధి సోకిన పశువు నోటిలో, నాలుక కింద, దవడల వద్ద, మూతి పైన పుండ్లు ఏర్పడి మేత, నీరు తీసుకోలేక నీరసించిపోతాయి.
- ఈ వ్యాధి సోకిన పశువులలో నోటినుండి, ముక్కునుండి స్రావాలు అధికంగా వస్తాయి.
- వ్యాధి సోకిన పాడి పశువులలో పొడుగు పై, రొమ్ముల పై పుండ్లు ఏర్పడి పొడుగు వాపు వ్యాధి వచ్చి పాల దిగుబడి తగ్గి రైతులకు అపారమైన నష్టం కలుగుతుంది.
- ఈ వ్యాధి బారిన పడిన దూడలు మరణించే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

- ఈ వ్యాధి చూడి పశువులలో సోకితే ఈసుకుపోయే ప్రమాదం ఉంది.

చికిత్స:

- వ్యాధి సోకిన పశువులను మంద నుండి వేరు చేసి వైద్యం చేయించాలి.
- కాలి మధ్య చిక్కుకున్న ముక్కు లేదా 'ఏదైనా' పదార్థాన్ని తొలగించి ఆ ప్రాంతాన్ని శుభ్రం చేయాలి.
- వ్యాధి సోకిన పశువుల కాలి గిట్టలను 1% పొటాషియం పర్మాంగనేట్ ద్రావణం తో శుభ్రంగా కడగాలి.
- పొటాషియం పెర్మాంగ్నేట్ 1% మరియు 1% తినే సోడా ద్రావణాన్ని తయారు చేసి, నోటి గాయాలను. శుభ్రమైన వస్త్రంతో తుడిచి, గాయాలపై బోరోగ్లిజరిన్ లేపనం రాయాలి.
- గాయాలతో ఉన్న కాలి గిట్టల చర్మం పై లేపనంగా హేమాక్స్, వేప నూనెను వూయాలి.
- ఇంజక్షన్ ఆక్సి యెల్, ఏ-200, 15 యం.యల్, కండకు రోజుమార్చి రోజు మూడు రోజుల వరకు చేయాలి.
- ఇంజక్షన్ ఫ్లోబాక్ ఎస్ ఏ ను మూడు రోజులు వరుసగా చేయాలి.
- క్లోరిల్ ఇంజక్షన్ ను 10 యం.యల్, కండకు మూడు రోజులు ఇవ్వవలెను.
- మెలోనెక్స్ ఇంజక్షన్ ను 15 యం.యల్. కండకు మూడు రోజులు ఇవ్వవలెను.
- బెలమిల్ ఇంజక్షన్ ను 10 యం.యల్. కండకు మూడు రోజులు ఇవ్వవలెను.

వ్యాధి రాకుండా ముందు జాగ్రత్త చర్యలు:

- మొదటగా 4 నెలల వయస్సుగల దూడలకు గాళ్ళు నిరోధక టీకా వేయించవలెను ప్రాథమిక టీకా తర్వాతే వారాలలో మరలా వేయించవలెను.
- ప్రతీ ఆరు నెలలకు ఒకసారి జాతీయ పశు వ్యాధి నివారణ కార్యక్రమంలో భాగంగా ఈ టీకాను ఇప్పించవలెను.
- పశువులు దూడలకు 2 మి.లీ చొప్పున మరియు, గొర్రెలు, మేకలకు 1 మి.లీ మెడ ప్రాంతంలో కండకు, ఇవ్వవలెను.
- పశువుల కొట్లంలో తరుచుగా సున్నం చల్లించవలెను.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

పోషకాహార భద్రత కొరకు అనుసరించవలసిన వ్యవసాయ విధానాలు

డా॥ బిల్కిస్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, లాం, గుంటూరు

మన దేశం వ్యవసాయాధారిత దేశం. నిన్న మొన్నటి వరకు మనము ఆహార భద్రత గురించే ఎక్కువగా దృష్టి పెట్టడం జరిగింది. అందుకు అనుగుణంగా 'ఆహార భద్రత చట్టం' కూడా అమలులోకి వచ్చింది. ఇది మంచి శుభ పరిణామం. అయితే ఈ ఆహార భద్రత చట్టం (2013)లో ప్రత్యేకంగా 'పోషకాహార భద్రత' గురించి ప్రస్తావించారు. ప్రజలకు నాణ్యమైన పోషకాహారము తక్కువ ధరలో అందించి వారి యొక్క జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపరచడమే ఈ పోషకాహార భద్రత యొక్క ఉద్దేశ్యం. ఇందుకుగాను, పౌష్టికాహారం, ఆరోగ్యం మరియు వ్యవసాయ రంగాలను అనుసంధానం చేయడం ద్వారా పోషకాహార భద్రతను సాధించవచ్చని హరిత విప్లవ పితామహుడు డా॥ యం.యస్. స్వామినాథన్ గారు చెప్పడం జరిగింది. అంతేకాక ఈ పోషకాహార భద్రతను సాధించడానికి ప్రత్యేకమైన వ్యవసాయ విధానాలను కూడా రూపొందించడం జరిగినది. ఈ వినూత్న వ్యవసాయ విధానాన్ని యం.యస్. స్వామినాథన్ రీసెర్చ్ ఫౌండేషన్, చెన్నై వారు క్షేత్రస్థాయిలో పరిశీలించి సత్ఫలితాలను సాధించడం జరిగినది. ఈ వ్యవసాయ విధానం వల్ల సమతుల్య ఆహారము, ప్రోటీన్ల లభ్యత, ఐరన్, జింక్, క్యాల్షియం, పొటాషియం, విటమిన్-ఎ, అయోడిన్ వంటి సూక్ష్మపోషకాల లోపాలను సమర్థవంతంగా నివారించడం జరిగినది. ఈ పోషకాధారిత వ్యవసాయ విధానంలో జీవసమృద్ధి చేసిన వంగడాలు మరియు అధిక పోషక విలువలను జోడించి జన్యు రూపాంతరం చేసిన విత్తనాల ద్వారా ప్రతీ కుటుంబానికి పోషకాహార భద్రతను కల్పించవచ్చు. ముఖ్యంగా మన దేశం ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన సమస్యలైన పౌష్టికాహార లోపం, రక్తహీనత వంటి ఆహార సంబంధిత సమస్యలను రూపుమాపడానికి ఎంతో ఉపయోగకరంగా వుంటుంది.

ఇటువంటి పోషకాధారిత వ్యవసాయ విధానాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, లాం, గుంటూరు వారి ఆధ్వర్యంలోని “ కృషి విజ్ఞాన కేంద్రాల ” ద్వారా క్షేత్రస్థాయిలో ప్రదర్శనలు, నమూనాలను అమలుపరచి, రైతులలో అవగాహన కల్పించడం జరిగినది. మొదటి విడతగా ఈ యం.యస్. స్వామినాథన్ రీసెర్చ్ ఫౌండేషన్

వారి “ పోషకాధారిత వ్యవసాయ విధానం” నమూనాలను కె.వి.కె. రెడ్డివల్లి (అనంతపురం), కె.వి.కె. రస్తా కుంటుబాయి (విజయనగరం) మరియు కె.వి.కె. ఉండి (పశ్చిమ గోదావరి) జిల్లాలలో ప్రయోగాత్మకంగా నిర్వహించడం జరిగినది.

ఈ పోషకాధారిత వ్యవసాయ విధానం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం చిన్న, సన్నకారు రైతులు ఒక ఎకరంలో ఒక కుటుంబానికి సరిపోయేంతగా ఆహారము మరియు పోషకాలను అందించే విధంగా మిశ్రమ పంటలను పండించడం. అనగా ఈ వ్యవసాయ విధానంలో శక్తిని అందించే వరి, గోధుమ, చిరుధాన్యాలతో పాటు మాంసకృత్తులను అందించే పప్పు దినుసులు, విటమిన్లు, ఖనిజాలు పుష్కలంగా లభించే ఆకుకూరలు, కూరగాయలను ఒక ఎకరంలో అనువుగా పండించే విధంగా రూపొందించడం జరిగినది. ఈ నమూనా యొక్క ప్రత్యేకత ఏమంటే, ఏ ప్రాంతానికి అనువైన పంటలు, రకాలను ఇందులో పండించవచ్చు. ఈ విధానంలో బయోఫార్మిఫైడ్ అనగా జీవసమృద్ధి చేసిన వంగడాలు పండించడం ద్వారా ప్రధాన పోషకాహార లోపాలను నివారించవచ్చు. ఈ పోషకాధారిత వ్యవసాయ విధానం యొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమనగా ఈ వ్యవసాయ విధానం వల్లనే కాకుండా పాడిపశువుల పెంపకం మరియు పెరటి కోళ్ళ పెంపకం ద్వారా కూడా బలవర్ధమైన ఆహారం తీసుకునే వీలుంటుంది. ఇందులో శాకాహార మరియు మాంసాహార సంబంధిత అంశాలు చేకూర్చబడి ఉన్నాయి.

క్రింద పేర్కొన్న వివిధ పద్ధతులలో ఈ వ్యవసాయ విధానము చేపట్టవచ్చు. 1. వ్యవసాయ పంటలు + ఉద్యాన పంటలు + పాడి, పశువుల పెంపకం 2. వ్యవసాయ పంటలు + ఉద్యాన పంటలు + చేపల పెంపకం 3. వ్యవసాయ పంటలు + ఉద్యాన పంటలు + పెరటి కోళ్ళు + పాడి /గొట్టెల పెంపకం. ఈ పంటలతో పాటు బయోఫార్మిఫైడ్ రకాలు, పోషకాహార పెరటి తోటలను పెంచడం, ఔషధ గుణాలు కలిగిన కరివేపాకు, నిమ్మ, మునగ, నేరేడు వంటి చెట్లను పెంచడం ద్వారా పోషకాహార లోపాలను నివారించి, కుటుంబ సభ్యుల ఆరోగ్యస్థాయిని మెరుగుపరచవచ్చు.

“సాగులో సందేహమా? 8331056154 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

నాటు కోళ్ళు మేతగా అజొల్లా

లాభసాటి యాజమాన్య పద్ధతిగా మలచుకున్న రైతుల విజయగాధ.

డా॥ గోవింద్ వేమల, వెలర్పరి అసిస్టెంట్ సర్జన్, బాడంగి, విజయనగరం జిల్లా

పశు వైద్య కేంద్రాలకు రైతు భరోసా కేంద్రాల సేవలను అనుసంధానించడం ద్వారా, పాడి, గొర్రెల, మేకల, కోళ్ళ పెంపక జీవనోపాధి రంగాలలో శాస్త్రీయ యాజమాన్య పద్ధతుల జ్ఞానం బదిలీకి అవకాశం లభించింది. చాలా మంది ఔత్సాహిక రైతులు, ముఖ్యంగా యువకులు, స్వయం ఉపాధి రంగాలయిన పశు సంవర్ధక రంగాన్ని జీవనోపాధిగా ఎంచుకునేందుకు ఆశక్తి కనబరుస్తున్నారు. అందులో నాటు కోళ్ళు పెంపకం ప్రధానమైనది. నాటు కోళ్ళ మాంసం రుచి, గుడ్డకు అధిక డిమాండ్ ఉండటంవలన, తక్కువ పెట్టుబడితో, స్వల్ప కాలిక సమయంలోనే లాభాలు తెచ్చిపెట్టే స్వయం ఉపాధి మార్గంగా వుండటం మొదలగు కారణాల వలన ఎక్కువ మంది ఆసక్తి చూపిస్తున్నారు. నాటు కోళ్ళు పెంపకంలో ఆరోగ్య సంరక్షణ (సీజనల్ వ్యాధులు వాక్సినేషన్, నట్టల నివారణ, జాతి ఎంపిక, మేత యాజమాన్యం, వివిధ వయస్సు దశలో కోళ్ళ సాధారణ యాజమాన్యం, గుడ్లు పొదిగినప్పుడు, బ్రూడింగ్ దశలలో వాటి యాజమాన్యం, వేటాడే పక్షి, జంతువుల నుండి కోళ్ళ రక్షణ వంటి ప్రధానమైన అంశాలలో శాస్త్రీయ అవగాహన లేకపోవడం వలన, మరణాల రేటు అధికంగా వుండి, ఈ రంగంలో ఉన్న రైతులు తక్కువ లాభాలు లేదా నష్టాలు చూడాల్సి వస్తుంది. ఒక్కసారి నాటు కోళ్ళ ఫార్మ్ మొదలు పెట్టాక, రోజు వారి ఖర్చులో 70-75 శాతం మేతకు ఖర్చు పెట్టాల్సి ఉంటుంది. మేత యాజమాన్యం సరిగా చేయలేకపోవడం లేదా సమతూకం పాటించకపోవడం వలన, అధిక నిర్వహణ ఖర్చుతో పాటు, తక్కువ పెరుగుదల రేటు, అన్ని రకాల పోషకాలు అందక, వ్యాధి నిరోధక శక్తి తగ్గుదల మొగలగు అంశాలపై తీవ్ర ప్రభావం ఉంటుంది. పశువైద్యుల సలహాలతో అజొల్లాను మేతలో మిళితం చేసి పెట్టవచ్చు అని తెలుసుకొని, అజొల్లా పెంచే విధానం మరియు రోజువారీ మేతలో అజొల్లాను మిళితం చేసి సమతుల యాజమాన్యం చేయడంలో తర్ఫీదు పొంది తద్వారా మేత ఖర్చును, ఉత్పత్తి ఖర్చును గణనీయంగా తగ్గించుకొన్న నాటు కోళ్ళ రైతులను ఈ వ్యాసం ద్వారా పరిచయం చేయడం జరుగుతున్నది.

విజయనగరం జిల్లా బాడంగి మండలం, అల్లు పార్లేరు మరియు బాడంగి గ్రామాలకు చెందిన మారడాన నాగభూషణం, యామల రమేష్ లు అజొల్లా నాటు కోళ్ళు రోజువారీ మేతలో భాగంగా చేసి ఉత్పత్తి ఖర్చును తగ్గించుకోవడం జరిగింది. రైతులు అజొల్లా 6 చ.మీ. పరిమాణం గల '2' తొట్టెలను ఏర్పాటు చేసుకుని, సరాసరి రోజుకు 7-8 కేజీల అజొల్లాను పొంది, 300 వయస్సుల

గల కోళ్ళను మేపుతున్నారు. అజొల్లాను సాధారణ మేత అయిన తవుడు, మర ఆడించిన ధాన్యం, మొక్క జొన్నలలో కలిపి లేదా విడిగా కుడా కలిపి మేపవచ్చును. అజొల్లాను సాధారణ మేతలో కలిపి వాడటం వలన శాస్త్రీయ పరంగా, అనుభవ పూర్వకంగా రైతుల మంచి ఫలితాలను సాధిస్తున్నారు. అందులో ప్రధానమైనది మేత ఖర్చు తగ్గుదల. 40% మేత ఖర్చు తగ్గి పోయినందున, తద్వారా ఉత్పత్తి ఖర్చు తగ్గి, లాభాలలో జమ అవుతున్నది. అజొల్లాను సాధారణ మేతలో కలడం వలన తీసుకోగలిగితే మేత సామర్థ్యం పెరిగి ఇష్టపడి అధికమేత తీసుకోగలిగి తేలికగా జీర్ణం చేసుకోవడం వలన, బరువు పెరుగుదల వేగంగా ఉంటుంది. ప్రధానంగా నాటు కోళ్ళలో బరువు పెరగడం ప్రధాన సమస్య. అజొల్లాను మేపడం వలన 8 నెలలకే వుంజు 3 కేజీ లకు, పెట్టలు 2.5 కేజీ వరకు చేరుకొని మొదటి దశ గుడ్లు పెట్టడం కూడా 8 నెలలకు పూర్తి అయిపోతున్నది. నాలుగు నుండి 5 నెలలకే ఒక కేజీ నుండి 5 కేజీన్నర బరువుకు చేరుకొని మాంస ఉత్పత్తికి

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

మార్కెటింగ్ అవకాశం కలుగుతున్నది. సాధారణ మేతలో పోలిస్తే, గుడ్లు పెట్టే బరువు లేదా మార్కెటింగ్ వయస్సుతో పోలిస్తే. అజోల్లా పెట్టిన కోళ్ళు ఒక నెల ముందుగానే బరువును చేరుకుంటాయని రైతులు అనుభవ పూర్వకంగా చెబుతూ ఆనందం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఉదాహరణకు ఒక రైతుకు అజోల్లా మేతలో చేర్చక ముందు 400 కోళ్ళకు (అన్ని వయస్సు కలిపి) సుమారుగా రూ.20,000/- అయితే ఇప్పుడు అందులో సగం రూ.10,000/- మాత్రం ఖర్చు అవుతున్నది. తద్వారా రైతులు 40,000 పైగా ఆదాయం నెలకు పొందుతున్నారు. గుడ్లు పెట్టిన తర్వాత పొదిగే గుడ్లు శాతం 90 శాతం పైన ఉంటేనే లాభదాయకం, అజోల్లా మేతలో చేర్చడం వలన గుడ్లు పొదిగే శాతం కూడా 90% పైనే ఉంటుంది. అజోల్లాలో 25-35 శాతం ప్రోటీన్లతో పాటు, నిత్యావసర అమైనో ఆమ్లాలు, విటమిన్ A, B 12, పెరుగుదలకు పెంచే పోషకాలు, కోళ్ళ పోషణలో ముఖ్యమైన కాల్షియం, పాస్ఫరస్, పొటాషియం, ఐరన్, కాపర్,

మెగ్నీషియం, మొదలగు లవణాలు సహజ సిద్ధంగా లభించడం వలన, పెరుగుదల మరియు వ్యాధి నిరోధక శక్తి పెరిగి తద్వారా మరణాల రేటు తగ్గడం వంటి సానుకూల ఫలితాలు కనిపిస్తున్నాయి. అజోల్లాతో పాటు క్రమం తప్పకుండా బద్దె పురుగులు, నులి పురుగులు బెడదలను నిర్మూలించే కార్యక్రమమైన డీవార్మింగ్ చేయడం, సీజనల్ వ్యాధుల నుండి రక్షించే వాక్సినేషన్ చేయడం, చనిపోయిన కోళ్ళ పోస్ట్ మార్ట్, రెట్టలు పశువైద్యశాలలో తరచూ పరీక్ష చేయించడం వంటివి రైతు భరోసా కేంద్రాలలో పశువైద్య సహాయకులు ద్వారా సేవలు అందించడం తద్వారా అధిక బరువు పెరిగి కోళ్ళు అధిక లాభాలు తెచ్చి పెడుతున్నాయి.

ప్రభుత్వం వారు ప్రతిష్టాత్మకంగా చేపడుతున్న 'పశు విజ్ఞాన బడి' కార్యక్రమం ద్వారా అజోల్లా సాగును ప్రత్యేకంగా ప్రోత్సహించడం జరుగుతున్నది. ఈ రైతులు శాస్త్రీయ సలహాలను, సూచనలను అవలంబించి, అజోల్లా పెంపకంతో పాటు, నాణ్యమైన అసీల్ కోళ్ళ జాతి ఉత్పత్తి, సాంతంగా గుడ్లను పొదిగే ఇంక్యూబేటర్ ను ఏర్పాటు చేసుకోవడం వంటి విధానాలను పాటిస్తూ సుమారుగా మరో 50 మంది చిన్న నాటు కోళ్ళ పెంపక రైతులకు అజోల్లా మదర్ కల్చర్ ను కుడా సరఫరా చేసి పలువురికి ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నారు. రైతు భరోసా కేంద్రాలలో 'పశు విజ్ఞాన బడి' కార్యక్రమం ద్వారా 'నాటు కోళ్ళు లేదా పెరటి కోళ్ళ పెంపకంలో' ప్రధాన భాగస్వామ్య మహిళలు, ఔత్సాహిక యువకులుకు 'శాస్త్రీయ యాజమాన్య పద్ధతులు' విజ్ఞానం మరింత చేరువయ్యే అవకాశం కలదు.

గ్రామాలలో గల రైతు భరోసా కేంద్రాలలో పశుసంవర్ధక శాఖ వారిచే అజోల్లాను వచ్చిమేతగా పెంచే ప్రదర్శనా కుంటలను చూడవచ్చు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని ఆర్.బి.కె. లలో అజోల్లా ప్రదర్శనను జాయింట్ కలెక్టర్ శ్రీ లక్ష్మీ శా, డి.డి.ఏ., శ్రీ వి.టి. రామారావు, కరప ఎం.ఏ.ఓ. శ్రీమతి గాయత్రీలు పరిశీలిస్తున్న దృశ్యం

"సాగులో సందేహమా? 8331056028 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి."

అరటి రైతు ఉత్పత్తి దారుల కంపెనీ - ఓ విజయగార్

చాగంటిపాడు గ్రామము, తోట్ల వల్లూరు మండలం, కృష్ణా ఇల్లా

శ్రీ విఘ్నేశ్వర రైతు ఉత్పత్తి దారుల కంపెనీ, చాగంటిపాడు గ్రామము, తోట్ల వల్లూరు మండలం అరటి ఉత్పత్తి రైతుల సంఘముగా రిజిస్టర్ చేయబడినది.

- మొదటగా, అక్టోబర్, 2013వ సంవత్సరంలో 10మంది సభ్యులతో నాబార్డ్ ద్వారా రైతు క్లబ్ గా ఏర్పాటు అయినది. రైతులు అందరు కలిసి కట్టుగా అరటి, పసుపు మరియు కూరగాయలు పంటలు పండించడం, వాటిని స్వంతంగా అమ్మకం సాగించడం లక్ష్యంగా మొదలయింది.
- తరువాత, 2015 జూన్ నెలన శ్రీ విఘ్నేశ్వర రైతు ఉత్పత్తి దారుల కంపెనీ (FPC) గా రిజిస్టర్ చేయబడినది. ఇందులో ప్రస్తుత పాలదారులు 520 మంది రైతులు. సభ్యులు 830 మంది, మొత్తం 25 గ్రామాలు, 2000 ఎకరాలు ఈ సంఘం క్రింద నమోదు కాబడి ఉంది. అరటి, పసుపు ప్రధాన పంటలు.
- “కలెక్షన్ సెంటర్” ఏర్పాటు చేసుకోవడం కొరకు నాబార్డు వారు 6 లక్షలు ఆర్థిక సహాయము చేయగా, ఉద్యాన శాఖ వారు 9.68 లక్షలు రాయితీ ఇవ్వగా అరటి మార్కెటింగ్ బహిరంగ వేలం నిర్వహిస్తున్నారు.
- ఈ సంఘము, ఉద్యాన శాఖ సహకారం ద్వారా పసుపు, అరటి పంటలకు సమగ్ర సస్యరక్షణ పథకం, క్రాప్ - ఇన్ ప్రోగ్రాం ద్వారా ఆన్ లైన్ లో జిపియస్ డేటాతో పంట పొలాల రిజిస్ట్రేషన్, పంటలపెరుగుదల, చీడ పీడల సమస్యలు, దిగుబడి నమోదు అనే కార్యక్రమాలు నిరంతరం జరుపుతు వుంటుంది.
- FPC పేరున లైసెన్స్ పొంది సస్య రక్షణ మందులు, పరికరాలు వ్యాపారము చేయడం జరుగుతోంది. మరియు ఈ సంఘము లోని సభ్యులకు మరియు ఇతర రైతులకు కావలసిన ఎరువులు, పురుగు మందులు, సరఫరా చేయటం, పంట ఉత్పత్తులను సేకరించి, మార్కెటింగ్ చేయటం లాంటి కార్యక్రమాలను చేపడుతుంది.
- ఉద్యాన శాఖ వారి పథకం FPC లకు మౌలిక సదుపాయాల కల్పన అను పథకం ద్వారా కస్టమ్ హైరింగ్ సెంటర్ మంజూరు అయింది. ఈ పథకం ద్వారా 75% రాయితీపై. ట్రాక్టర్లు, రోటోవేటర్లు, పవర్ వీడర్లు, స్ప్రేయర్లు, పసుపు ఉడికించే యంత్రము, పసుపు పాలిష్ పట్టే యంత్రము

- మొదలైనవి కొనుగోలు చేయుటకు
- 24.46 లక్షల రాయితీ మంజూరు చేయటం జరిగింది. ఈ యంత్ర పరికరములతో రైతులందరికి, వారి అవసరముల ప్రకారము, తక్కువ ధర తో, ఈ పరికరాలను ఉపయోగించుకొనే అవకాశాన్ని కలుగ చేస్తుంది. కోత అనంతరం అరటి మరియు కూరగాయలను నిలువ చేసుకొనుటకు 5 టన్నుల కెపాసిటీ గల సోలార్ కోల్డ్ రూం ను ఉద్యాన శాఖ వారు 14.6 లక్షలు రాయితీ ఇచ్చి ప్రోత్సహించారు.
 - అంతే కాకుండా అరటి పండ్లను కృత్రిమంగా పండించడానికి ఉపయోగాపడే రైపెనింగ్ ఛాంబర్ ను కూడా ఉద్యాన శాఖ వారు 17.25 లక్షలు రాయితీ మంజూరు చేయడం జరిగింది.
 - పండ్లు, కూరగాయలను గ్రేడింగ్, సార్టింగ్ మరియు ప్యాకింగ్ చేయుటకు 50 లక్షలు వ్యయంతో ఇంటిగ్రేటెడ్ ప్యాక్ హౌస్ ను నిర్మించుటకై FPC కి 75% రాయితీని ఇవ్వడానికి నిర్దేశించారు.

కోవిడ్ -19 లాక్ డౌన్ సమయంలో ఈ FPC ద్వారా ప్రజలకు నిత్యావసర వస్తువులు అందచేసారు. 2 నెలల వ్యవధిలో 13600 పండ్లు మరియు కూరగాయల కిట్స్ ను కాంటైన్మెంట్ జోన్ లో ఉన్న ప్రజలకు అందచేసాం. దీనిద్వారా FPC లో వున్న రైతు ఉత్పత్తులను ఎక్కడకూడా నిల్వ ఉంచకుండా సామాన్య ప్రజలకు అందుబాటు ధరలో తాజా కూరగాయలు మరియు పండ్లను సరఫరా చేసి డైరెక్ట్ మార్కెటింగ్ అనే నూతన ఒరవడికి శ్రీకారం చుట్టారు.

ప్రస్తుతం ఈ 10, ఇప్పటివరకు రూ 5.00 కోట్ల వ్యాపారము చేసింది. సగటున ఏడాదికి రూ. 1.5 కోట్ల నుండి రూ.2.00 కోట్ల వ్యాపారము చేస్తుంది.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలీతో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

ప్రత్యామ్నాయ పంటల వైపు ప్రకాశం జిల్లా రైతులు ముందడుగు...

జిల్లా వనరుల కేంద్రం (ఆర్.బి.కే - డి.ఆర్.సి) మరియు విజ్ఞాన కేంద్రం, దర్శి వారి సహకారంతో

పంట వైవిధ్యీకరణ (క్రాప్ డైవర్సిఫికేషన్)

ఒక నిర్దిష్ట వ్యవసాయ. క్షేత్రంలో, వ్యవసాయ ఉత్పత్తికి, కొత్త పంటలు లేదా పంట పద్ధతులను ఈ చేర్చి, తద్వారా పరిపూరకమైన మార్కెటింగ్ అవకాశాలు పెంపొందించి, రైతుకు సుస్థిర ఆదాయముతోపాటు సహజ వనరులను సుస్థిర పరచు విధానమే ఈ సాగుపద్ధతి.

ప్రకాశం జిల్లా, మార్బూరు మండలం కోలలపూడి గ్రామ వ్యవసాయం ప్రధానంగా నాగార్జునసాగర్ కుడి కాల్వ పై ఆధార పడిఉంది. ఈ గ్రామంలో ఏక పంటగా, ముఖ్యంగా ప్రత్తి మరియు వరి సాగు చేయటం ఆనవాయితీ. వరిలో బిటిటి, 5204, యన్.ఎల్.ఆర్ 145 రకాలను షుమారు 1200 ఎకరాలలో మరియు బిటి ప్రత్తి 700 ఎకరాలలో సాగు చేసే వారు. ఆయకట్టు చివరి భూములు అయినందున సాగర్ జలాలు ఆలస్యంగా రావటం మరియు కీలక దశలలో వరికి నీరు అందక ఆశించిన దిగుబడి పొందలేక పోవుచున్నారు. బిటి ప్రత్తి సాగులో కూడా గులాబీ రంగు పురుగు వలన, దిగుబడులు, గణనీయంగా తగ్గి, వ్యవసాయ ఖర్చులు, పెరిగి, రైతులు ఆర్థికంగా నష్టపోయారు.

ఈ పరిస్థితులను అధికమించడానికి వ్యవసాయ శాఖ అధికారుల సలహామేరకు, ఈ సంవత్సరం అనగా ఖరీఫ్ 2020 లో ఈ గ్రామంలో ఎక్కువ మంది రైతులు, స్వల్పకాలిక పంటలైన వేరుశనగ , మినుము, పెసర మరియు నువ్వు పైరులను సాగు చెయ్యటానికి మొగ్గు చూపుతున్నారు.

ఒక ఎకరా వరి సాగు చేయు నీటితో నాలుగు ఎకరాలు మినుము / పెసర / వేరుశనగ సాగు చేయవచ్చునని మరియు పప్పు జాతి పంటల సాగు వలన నేలలో సేంద్రియ కర్షణము స్థాయి పెరిగి నేల సారవంతమౌనని తద్వారా పర్యావరణ సమతుల్యత ను పెంపొందించుటకు వీలు కలుగును.

- ఒకే పంటని ధీర్ఘకాలము సాగు చేయుట వలన, ఆ పంటను ఆశించే చీడపీడలు ఆదే నేలలో నివసించి, ప్రతి సంవత్సరం మరలా పంట మీద ఆశించి, ఎక్కువ ప్రభావం చూపుటవలన, పురుగు మందులకు అయ్యే ఖర్చు రోజు రోజుకి రైతులకు భారంగా మారింది, కనుక పంట మార్పిడి వలన ఇలాంటి సమస్యలను అధికమించవచ్చు. తద్వారా సాగు ఖర్చును తగ్గించుకొని రెండు పంటల ద్వారా అధిక ఆదాయంతో పాటు, అన్ని వనరులను నమర్దవంతంగా వినియోగించు కొనవచ్చును.
- ఒకే పంట మీద ఆధార పడకుండా పలు రకాల, పంటలు వేసినప్పుడు గిట్టుబాటు ధర విషయంలో రైతులు నష్టపోకుండా ఉండుటకు అవకాశం ఉంటుంది. మరియు సంవత్సరం పొడవున ఉపాధి అవకాశం కలుగుతుంది.
- రాపర్ల గ్రామంలో వేరుశనగ పంట పై దశల వారిగా అవగాహన కల్పించుటకు పొలంబడి ఏర్పాటు చేయుట జరిగింది.
- రబీలో మొక్కజొన్న వేయుటవలన కత్తెర పురుగు ఉధృతి తక్కువగా ఉండి మంచి దిగుబడి సాధించుటకు వీలుకలుగును.
- కోలలపూడి గ్రామ రైతులు రబీ లో మొక్కజొన్న వేయుటకు ఆసక్తి కనపరిచారు.
- రాపర్ల గ్రామ రైతులు రబీ లో జొన్న, మొక్కజొన్న, మినుము, పైరులు వేయుటకు ఆసక్తి కనపరిచారు.
- అదే విధంగా నాగులుప్పలపాడు మండలం రాపర్ల గ్రామం నందు షుమారు 250 ఎకరాలలో గత 10 సంవత్సరముల నుండి రైతులు ప్రత్తి సాగు చేసేవారు, వీరు కూడా ప్రత్తి సాగు లాభదాయకంగా లేనందువలన పంటల సరళిని మార్చుకొనుటకు మొగ్గుచూపారు. పంట మార్పిడి లో భాగంగా ఈ ఖరీఫ్ సీజన్ నందు 150 ఎకరములలో వేరుశనగ, 100 ఎకరములలో మినుము విత్తుట జరిగింది.

జిల్లా వనరుల కేంద్రం (ఆర్.బి.కే- డి.ఆర్.సి) ప్రకాశం జిల్లా ప్రాజెక్ట్ డైరెక్టరు శ్రీ పి.వి.శ్రీరామమూర్తి గారు, డి.పి.డి. శ్రీమతి అన్నపూర్ణ మరియు కె.వి.కె సాస్రవేత డా. జి.రమేష్ గారు ఈ పంట క్షేత్రాలను సందర్శించి రైతులకు అవగాహన కల్పించుట జరిగినది.

“సాగులో సందేహమా? 8331056149 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

కృష్ణా జిల్లా వనరుల కేంద్ర పర్యటనలు - పరిశీలనలు

ఆగస్టు మాసంలో కృష్ణా జిల్లాలోని మైలవరం, మొవ్వ, కంచికచర్ల, తోట్లవల్లూరు, ఎ. కొండూరు, ముదినేపల్లి, మండవల్లి మండలాల్లోని వివిధ గ్రామాలలో కృష్ణాజిల్లా వనరుల కేంద్రం (డి.ఆర్.సి.) ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్, ఆత్మ వారి ఆధ్వర్యంలో కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, గరికపాడు శాస్త్రవేత్తలు, ప్రాజెక్టు కో-ఆర్డినేటర్, డి.ఆర్.సి. సిబ్బంది, సంబంధిత వ్యవసాయ అధికారులు, గ్రామ వ్యవసాయ సహాయకులు, ఛాంపియన్ రైతులతో కూడిన బృందాలు పర్యటించి వారి క్షేత్ర సందర్శనలో వివిధ అంశాలను పరిశీలించి తగిన సూచనలను చేశారు. ఈ వివరాలు ప్రధాన పంటల వారీ సంక్షిప్తంగా..

వరి : మొవ్వ మండలంలో పొటాష్ను వేయకపోవడం, పొలంలో నీరు అధికంగా నిల్వ ఉండడం, ముదినేపల్లి మండలం మండలంలో అధిక విత్తన మోతాదును ఉపయోగించడం, ఎ.కొండూరు మండలంలో జింకు లోపాన్ని గమనించడం జరిగింది. ఇందుకోసం మొవ్వ మండలంలో 40 కిలోల పొటాష్ను సగం ఆఖరు దమ్ములోను, మిగిలిన సగం అంకురం ఏర్పడే దశలోను వేయాలి. ముదినేపల్లి, మండవెల్లి మండలాలలో విత్తన మోతాదును ఎకరాకు 45-50 కిలోల నుండి 25-30 కి.కు తగ్గించాలి. జింకులోప సవరణకు లీటరు నీటికి 2 గ్రాముల జింక్ సల్ఫేట్ను కలిపి వారం రోజుల వ్యవధిలో 2-3 సార్లు పిచికారి చేయాలి.

ప్రత్తి : మైలవరం, కంచికచర్ల మండలాల్లో పచ్చదోమ,

పేనుబంక పురుగులు మరియు నల్లమచ్చ తెగులు ఆశించినవి. ఈ పురుగుల నివారణకు ఎసిఫేట్ 1.5 గ్రా. లేదా ఇమిడాక్లోప్రిడ్ .4 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. నల్లమచ్చ తెగులు నివారణకు కాపర్ ఆక్సైడ్ 30 గ్రా. + స్ట్రెప్టోసైక్లిన్ 1 గ్రా. మందును 10 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి. కంచికచర్ల మండలంలో గులాబిరంగు పురుగు ఉనికిని గమనించడమైనది. దీని ఉధృతిని తెలుసుకోడానికి ఎకరానికి 4-8 లింగాకర్షక బుట్టలు పెట్టాలి. ఎ.కొండూరు మండలంలో జింక్ లోపము గమనించడమైనది. దీని సవరణకు లీటరు నీటికి 2 గ్రా. చొప్పున జింక్ సల్ఫేట్ను కలిపి 4-5 రోజుల వ్యవధిలో 2-3 సార్లు పిచికారి చేయాలి.

మిరప : కంచికచర్ల మండలంలో ఈ పైరులో అధిక తేమను గమనించడమైనది. దీనివలన వేరుకుళ్ళు తెగులు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఇందుకోసం 3 గ్రా. కాపర్ ఆక్సైడ్ ను లీటరు నీటికి కలిపి మొక్కల మొదళ్ళలో పోయాలి.

చెఱకు : మొవ్వ, తోట్లవల్లూరు మండలాలలో ఈ పంట 165-170 రోజుల వయస్సు కలిగి ఉంది. అక్కడక్కడ తెల్లపేనుల ఉనికిని గమనించడమైనది. దీని నివారణకు లీటరు నీటికి 1.7 మి.లీ.ల డైమిథోయేట్ను 200 లీటర్ల ద్రావణాన్ని కలిపి పిచికారి చేయాలి. పీక పురుగు ఆశించకుండా ఉండేందుకు ముచ్చెలను నాటిన వెంటనే నీటి ఎద్దడికి గురికాకుండా చూడాలి.

పెసర-మినుము : మైలవరం, కంచికచర్ల మండలాల్లో పెసర, మినుము పంటలు కోతదశలో ఉండి అధిక వర్షాలకు పూర్తిగా దెబ్బ తిన్నాయి. ఇందుకోసం దెబ్బ తిన్న పంటలను పూర్తిగా తీసివేసి రెండవ పంటగా మొక్కజొన్న, జొన్న, శనగ లేదా కూరగాయలను విత్తుకోవాలని సూచించడమైనది.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

టూకీగా...

ఆర్.బి.కే ల ద్వారా ఉల్లి కొనుగోళ్ళు

ఉల్లి వివణిలో వినూత్న విధానం అందుబాటులోకి వస్తోంది. మొన్నటి సీజను వరకు రైతుల వద్ద ఉన్న ఉల్లిని పరిశీలించి మార్కెట్లో కొనుగోలు చేసింది. దానిని రైతు బజార్లలో విక్రయించింది. దీనికి గాను మార్కెట్లో మార్కెటింగ్ శాఖ అధికారులు, సిబ్బంది అనేక వ్యయప్రయాసలకు గురయ్యారు. రైతుల పంట పాలాల వద్దకు, మార్కెట్లకు వెళ్లి ఉల్లిని కొనుగోలు చేశారు. రైతుల వద్ద నాణ్యమైన పంట ఉందంటే ఎంత దూరమైనా పొలాల గట్లపై నడిచి మరీ వెళ్లి కొనుగోలు చేశారు. ఉల్లిసాగు అధికంగా జరిగే ప్రాంతాలకు వెళ్లి వారం, పది రోజులు ఉండి మరీ కొనుగోలు చేశారు. రైతు భరోసా కేంద్రాల (ఆర్బీకేలు) స్థాపనతో ఈ బాధలన్నీ తప్పిపోయాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గ్రామ స్థాయిలో ప్రారంభించిన ఆర్బీకేల వల్ల మార్కెట్లో మార్కెటింగ్ శాఖలకు ఆ శ్రమ చాలా వరకు తగ్గుతోంది. రైతులు తాము పండించిన ఉల్లి వివరాలను ఆర్బీకేలో నమోదు చేసుకుంటున్నారు. ఆర్బీ కేలోని వ్యవసాయ, ఉద్యాన శాఖల సహాయకులు కూడా పంట వివరాలను, ఆ పంట ఎప్పుడు చేతికి వస్తుందో సమగ్రంగా పొందు” పరుస్తున్నారు. దీంతో రాష్ట్రలో ఏ పంట, ఏ గ్రామంలో, ఎప్పుడు అందుబాటులోకి రానుంది... అనే వివరాలు ప్రభుత్వానికి సీఎం యాప్ ద్వారా చేరుతున్నాయి. దీంతో మార్కెట్లో, మార్కెటింగ్ శాఖల అధికారులు, వ్యాపారులు ఆ వివరాలతో రైతులను సంప్రదించి పంట కొనుగోలుకు నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

అన్నదాతకు అగ్రపీఠం : రైతు సలహా సంఘాల ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వ నిర్ణయం

రైతు సంక్షేమమే ధ్యేయంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్నో కొత్త పథకాలను ప్రవేశపెడుతోంది. వారి అభివృద్ధికి అవసరమైన చర్యలను సత్వరమే తీసుకుంటూ రైతు ప్రభుత్వంగా పేరు తెచ్చుకుంటోంది. ఇప్పటికే ప్రతి గ్రామంలో రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా విత్తనాలు, పురుగు మందులు అందిస్తోంది. దీంతో పాటు రైతులకు అవసరమైన సేవలు గుర్తించేందుకు జిల్లా, మండల స్థాయిలో రైతు సలహా బోర్డులు ఏర్పాటుకు సర్కారు శ్రీకారం చుట్టింది. ప్రతి మండలంలో అగ్రికల్చర్ అడ్వైజరీ జోరు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం జీవో జారీ చేసింది. మండల స్థాయి బోర్డులో ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారులతో పాటు రైతులను భాగస్వామ్యం చేయాలని పేర్కొన్నారు.

మండలాల పరిధిలో ఏర్పాటు కానున్న వ్యవసాయ సలహా బోర్డుల సలహాలు, సూచనలను ప్రభుత్వం పరిగణలోకి తీసుకుని సేవలందించనుంది. మండలస్థాయి బోర్డు సభ్యులు ఎప్పటికప్పుడు సమావేశాలు నిర్వహించి పంటల సాగు, పొడి పరిశ్రమ అభివృద్ధిపై చర్చిస్తారు. విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందులు అవసరాన్ని తెలియజేస్తారు. భవిష్యత్ అవసరాలు, ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం అందిస్తున్న పథకాల్లో మార్పులు, చేర్పులపై చర్చిస్తారు. ఈ విషయాలను జిల్లా బోర్డుల ద్వారా ప్రభుత్వానికి నివేదిస్తారు. ఈ మేరకు సేవలందించేందుకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోనుంది.

ఊరూరా పశువిజ్ఞాన బడులు

ఉత్తమ జాతి పశు సంతతి పెంపునకు కృషి: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమలుచేస్తోన్న నవరత్నాలలో భాగంగా... రైతు ఆదాయాన్ని పెంపొందించేందుకు రాష్ట్ర పశుసంవర్ధక శాఖ పలుబి కార్యక్రమాలను చేపట్టింది. ప్రతి గ్రామంలో ఏర్పాటు చేసిన సచివాలయాలలో పశు సంవర్ధక సహాయకులను నియమించింది. పశు విజ్ఞాన బడులు ఏర్పాటు చేసింది. రైతు భరోసా కేంద్రాల ద్వారా పశు వైద్య సేవలు, నాణ్యమైన దాణా, ఖనిజ లవణ మిశ్రమాలు వంటి వాటిని పశు పోషకులకు తక్కువ ధరకు అందిస్తుంది. పాడిరంగం ఎంతగా అభివృద్ధి చెందితే రైతుకు అంతగా ఆదాయం వస్తుందని, స్వయం సమృద్ధి సాధించడానికి అవకాశం ఉంటుందని పశు సంవర్ధక శాఖ డైరెక్టర్ ఎం. శ్రీనివాసరావు అభిప్రాయపడ్డారు. ఇందుకోసం తమ శాఖ చేపడుతున్న పలు చర్యలను వివరించారు. నాసిరకం పశువులు, పశుగ్రాసం కొరత కారణంగా పాల ఉత్పత్తి తక్కువగా ఉంది. ఈ లోపాన్ని సరి దిద్దుకునేలా రైతుల్లో అవగాహన కల్పిస్తోంది.

“సాగులో సందేహమా? 8331056150 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

అమూల్ శిక్షణా తరగతులు :

రాష్ట్రంలో పాడిపరిశ్రమకు జవనత్వాలు కలిగించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుజరాత్ కు చెందిన అమూల్ (ఆనంద్ మిల్క్ యూనియన్ లిమిటెడ్)తో ఎంఓయూ కుదుర్చుకున్న విషయం తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో ఆ సంస్థ రాష్ట్రంలో తన కార్యక్రమాలను ప్రారంభించేందుకు వేగంగా అడుగులు వేస్తోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తొలిదశలో 7 వేల పాల ఉత్పత్తిదారుల మహిళా సంఘాలను ఏర్పాటు చేయడానికి సహకార శాఖలోని డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు, ఇతర ఉన్నతాధికారులను ఎంపిక చేసింది. వీరికి పాల ఉత్పత్తి, సేకరణ, మార్కెటింగ్ తదితర అంశాల్లో శిక్షణ ఇచ్చేందుకు అమూల్ చర్యలు తీసుకుంటోంది. ఎంపికైన అధికారులను రెండు, మూడు బృందాలుగా గుజరాత్ లోని అమూల్ కేంద్రానికి శిక్షణకు పంపనుంది. పది నుంచి ఇరవై రోజులపాటు వీరంతా అక్కడ శిక్షణ పొందనున్నారు.

ఆర్.బి.కే.లో ధాన్యం సేకరణ

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రారంభించిన వైఎస్సార్ రైతు భరోసా కేంద్రాలు (ఆర్బీకే) మున్ముందు ఆహార ధాన్యాల సేకరణ కేంద్రాలుగా కూడా పనిచేయనున్నాయి. రైతులు తమ పంటలను విక్రయించడానికి మండల కేంద్రాలకు పోవాల్సిన పనిలేకుండా, గ్రామాల్లోని ఆర్బీకేలోనే విక్రయించవచ్చని వ్యవసాయాధికారులు చెబుతున్నారు. ఈ విధానం కోసం ఎలక్ట్రానిక్ పంట (ఇ-పంట) నమోదు రికార్డును ఆధారం చేసుకోనుంది. ఏయే ప్రాంతాల్లో ఏమేమీ పంటలు. ఎంతెంత విస్తీర్ణంలో పండిస్తున్నారో, దిగుబడి ఎంత రావచ్చో మార్కెటింగ్ ఇంటెలిజెన్స్ తో అంచనా కట్టే పనిలో అధికారులు నిమగ్నమయ్యారు.

ఈ కార్యక్రమంలో ఎవరెవరిని భాగస్వాములుగా చేయాలనే దానిపై మార్కెటింగ్ శాఖతో సంప్రదింపులు జరుపుతున్నట్లు వ్యయసాయ శాఖ కమిషనర్ హెచ్.అరుణ్ కుమార్ చెప్పారు.

అనంతపురం - ఢిల్లీ మధ్య కిసాన్ రైలు

రాయలసీమకు ప్రత్యేకించి అనంతపురం నుంచి పండ్లు, కూరగాయల ఎగుమతికి 'కిసాన్' రైలు నడపాలన్న అనంతపురం పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ తలారి రంగయ్య గారి వినతికి కేంద్ర ప్రభుత్వం సానుకూలంగా స్పందించింది. వీరి వినతిని పరిశీలించి తగిన నిర్ణయం తీసుకోవాలని రైల్వే బోర్డు, దక్షిణ మధ్య రైల్వే బోర్డు వాణిజ్య విభాగం ముఖ్య అధికారిని ఆదేశించింది. రైల్వే అధికారులు అనంతపురం వెళ్ళి ఉద్యానశాఖ అధికారులతో చర్చలు జరిపి సానుకూలత వ్యక్తం చేశారు. వచ్చే అక్టోబర్ లేదా నవంబరు నుంచి 'కిసాన్ రైలు' అనంతపురం-ఢిల్లీ మధ్య నడవనుంది. అనంతపురం జిల్లా నుంచి పండ్లు, కూరగాయలు ఢిల్లీ సహా ఉత్తర భారతంలోని మార్కెట్లకు రవాణా అవుతుంటాయి. రోడ్డు మార్గం ద్వారా ఢిల్లీ చేరాలంటే 5-6 రోజులు పడుతుంది. దీనితో చాలా ఉత్పత్తులు చెడిపోతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వై.ఎస్. జగన్మోహన్ రెడ్డి గారి సూచనతో 'కిసాన్ రైలు'ను కేటాయించాలని ఇటీవల ప్రధాని రైల్వే మంత్రికి లేఖ రాశారు.

ఆర్.బి.కే. ల ద్వారా ఎరువుల కొనుగోళ్ళు

రాష్ట్రంలో ప్రారంభించబడిన రైతు భరోసా కేంద్రాలలో ఎరువుల కొనుగోళ్ళు కొనసాగుతున్నాయి. వీటిల్లో వివిధ బ్రాండులకు చెందిన యూరియా, డి.ఎ.పి., పొటాష్, కాంప్లెక్సు, సూక్ష్మపోషకాల ఎరువులు లభ్యమవుతున్నాయి. రైతులు తమకు కావలసిన ఎరువులను రైతు భరోసా కేంద్రాలలోని కియోస్కల్ ద్వారా ఆర్డర్లను చేసుకొని వీటిని సకాలంలో పొందడం జరుగుతుంది. ఈ ఎరువులను ఏ.పి. ఆగ్రోస్ వారిచే నిర్వహించబడే హబ్బుల ద్వారా ఈ ఆర్.బి.కే.లకు సరఫరా చేస్తున్నారు.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

పురుగుమందుల వాడకంలో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు

పురుగు మందులు కొనేముందు:

రైతులు సంబంధిత వ్యవసాయ అధికారిని సంప్రదించి వారి పంటలను ఆశించిన పురుగులు లేదా తెగుళ్ళు సూక్ష్మ పోషక లోపాలు ఉన్నట్లు నిర్ధారణ జరిగిన మేరకు వారు సిఫారసు చేసిన మందుల వివరాల ఆధారంగా కొనుగోలు చేయాలి.

క్రిమిసంహారక మందులు కొనేటప్పుడు:

అధికృత డీలర్ల వద్ద మాత్రమే మందులను కొనుగోలు చేయాలి. సిఫారసు చేసిన మోతాదు ప్రకారమే మందులను కొనుగోలు చేయాలి. కొన్న మందులకు తప్పనిసరిగా రసీదు తీసుకోవాలి. పురుగు మందు డబ్బాలపై ఆమోదించిన లేబుళ్లు గమనించి కొనుగోలు చేయాలి. మందు డబ్బాలపై బ్యాచ్ నెంబరు, రిజిస్ట్రేషన్ నెంబరు, తయారీ తేదీ, మందు పనిచేయు కాలపరిమితిని హావిధిగా తెలుసుకోవాలి. సరికొత్త డబ్బాలు లేదా ఖచ్చితమైన ప్యాకింగ్ చేయబడిన మందులను మాత్రమే కొనుగోలు చేయాలి.

పురుగు మందులను నిల్వ చేయునపుడు:

నివాసానికి దూరంగా మందులను నిల్వచేయాలి. మందులను ఇతర డబ్బాలోకి మార్చకూడదు. పురుగు మందులు లేదా కలుపు మందులను వేరుగా నిల్వ చేయాలి. పిచికారీ చేయబడిన పంట లేదా విస్తీర్ణంలో హెచ్చరిక బోర్డులను ఏర్పాటు చేయాలి. మందులను పిల్లలకు మరియు పెంపుడు జంతువులకు దూరంగా నిల్వ చేయాలి. మందులపై నేరుగా సూర్యరశ్మి మరియు వర్షం పడకుండా సురక్షిత ప్రదేశంలో నిల్వ చేయాలి.

పురుగు మందులను రవాణా చేయునపుడు:

పురుగుమందులను ఇతర వస్తువులతో కలిపి రవాణా చేయకూడదు. ఎక్కువ పరిమాణంలో పిచికారి చేయవలసిన మందులను పిచికారి చేయు ప్రదేశాలకు నేరుగా రవాణా చేయాలి. మందులు జారి పడి పోకుండా డోర్లు సరిగా బిగించిన తర్వాత రవాణా చేయాలి.

పిచికారి ద్రావణాన్ని తయారు చేయునపుడు:

డబ్బా మీది లేబు క్లైపై ఉన్న సూచనలను విధిగా పాటించాలి. పిచికారి చేయు వారి కళ్ళు ముక్కు చెవులు చేతులు కాళ్ళు తదితర శరీర భాగాలను మందులకు దూరంగా ఉంచాలి. చేతికి గ్లోజులు, ముఖానికి మాస్కు, టోపీలు, యాప్రాస్లు మొదలగు వాటిని ధరించి శరీరం మొత్తం మందులకు దూరంగా ఉండేటట్లు చూసుకోవాలి. అవసరం మేరకు మందు ద్రావణాన్ని తయారు చేసుకోవాలి. మందు ద్రావణానికి మంచి నీటినే ఉపయోగించాలి. గుళికల

రూపంలో ఉన్న మందులను యథా తథంగా వాడాలి. స్ప్రే ట్యాంకులలో ద్రావణం నింపేటప్పుడు కింద పడకుండా జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. సిఫారసు చేసిన మోతాదులో లో మాత్రమే పురుగుల మందులను వాడాలి. పిచికారి చేయునప్పుడు పొగ త్రాగడం, తినడం చేయరాదు. మందులను చేతితో కలపరాదు. కర్రను ఉపయోగించాలి. నాజిక్లను నోటితో ఊదరాదు. నీటితో శుభ్రం చేయాలి.

పురుగుమందులు పిచికారికి కావల్సిన పరికరాల ఎంపిక:

పురుగు మందులను బట్టి సరైన స్ప్రే పరికరాలను ఎంపిక చేసుకొని పిచికారి చేయాలి. పురుగు మందులు లేదా కలుపు మందులకు ప్రత్యేకంగా స్ప్రేయర్లు వాడాలి. కొలత మరియు ద్రావణం కలపడానికి సరైన పరికరాలు వాడాలి. పాడైన స్ప్రేయర్లు, నాజిక్లను వాడకూడదు. పిచికారి పూర్తయిన తర్వాత పరికరాలను శుభ్రం చేసుకొని వాటి పనితీరును గమనించాలి.

పిచికారీ చేయునపుడు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు:

శరీర భాగాలపై మందు ద్రావణం పడకుండా తగిన రక్షిత దుస్తులు ధరించాలి. సిఫారసు చేసిన మందులను మరియు మోతాదును విధిగా పాటించాలి. ఉదయం లేదా సాయంత్రం వేళల్లో మాత్రమే పురుగు మందులను పిచికారి చేయాలి. వర్షం పడే సూచన ఉన్నప్పుడు పురుగు మందులను పిచికారి చేయరాదు. గాలి వీచే దిశ లో పురుగు మందులను పిచికారి చేయాలి. పిచికారీ చేసిన తర్వాత స్ప్రే ట్యాంకులు, నాజిక్లు, బకెట్లను సబ్బు ద్రావణంతో శుభ్ర పరచాలి. పిచికారీ జరిగిన వెంటనే పెంపుడు జంతువులు మరియు పని వారిని ఆ ప్రదేశంలోకి రాకుండా చూసుకోవాలి. ద్రావణాలను స్ప్రే ట్యాంకులలో పోసేటప్పుడు క్రింద పడకుండా జాగ్రత్త పడాలి.

పిచికారీ చేసిన తర్వాత:

పిచికారి చేయగా మిగిలిన మందులను సురక్షిత ప్రాంతంలో పూడ్చి వేయాలి. వాడిన మందుల డబ్బాలను నాశనం చేసి భూమిలో పాతి పెట్టాలి. పిచికారి చేసిన వారి చేతులు ముఖం మరియు దుస్తులను శుభ్రంగా కడుక్కోవాలి. విష ప్రభావ లక్షణాలు కనిపించిన వెంటనే ప్రథమ చికిత్స అందించి మీ సమీప డాక్టరును సంప్రదించాలి. వాడగా మిగిలిన పురుగుమందులను ప్లాస్టిక్ బాటిళ్ల లోకి మార్చరాదు. లేబుల్ లో ఉన్న సూచనల మేరకు పిచికారి జరిగిన పంటల లోకి ప్రవేశించాలి. విచక్షణారహితంగా పురుగు మందులను వాడకుండా పర్యావరణాన్ని కాపాడాలి.

“సాగులో సందేహమా? 8331056152 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్రం టోల్ ఫ్రీ నంబరు 155251 కు రైతుల ప్రశ్నలు - సమాధానాలు

ఆహార పంటలు

1) వరి నారుమడి వేసి 20 రోజులు అయింది, ఊడ మరియు గడ్డి జాతి కలుపు ఎక్కువగా ఉంది నివారణ తెలపండి.

-నారాయణ రావు, వీరవాడ (గ్రా), తూ.గో.(జిల్లా)

జ) సైహలో పాఫ్ P-బుటైల్ (క్లింబర్ మొదలగునవి) 2 మి.లీ/ లీటర్ నీటిలతో కలిపి పిచికారి చేసుకోవలెను.

2) వరి నేరుగా విత్తుకొని 15 రోజులు అవుతుంది, ఏం పిండి వేసుకోవాలి.

-దారం డేనియల్, పంగిళ్ళమూడి (గ్రా), గుంటూరు (జిల్లా).

జ) ఒక కట్ట D.A.P, 10 కేజీల యూరియా, 20 కేజీల M.O.P వేసుకోవాలి, ఆ తరువాత 20 నుంచి 30 రోజుల లోపు 25 కేజీల యూరియా వేసుకోవాలి, తరువాత 40-45 రోజులకు 25 కేజీల యూరియా, 25 కేజీల M.O.P వేసుకోవాలి.

3) వరి పంట అంకురం దశ లో ఉంది, ఆకులపై మచ్చలు పెద్దపై మొక్క పూర్తిగా ఎండిపోతుంది తగు సూచనలు ఇవ్వండి.

-రవీంద్రారెడ్డి, పేరమన(గ్రా), సంగం(మం), నెల్లూరు(జిల్లా).

జ) పొడతెగులు లేదా మారుడు తెగులుకు ముందుగా విత్తన శుద్ధి చేసుకుని ఉండాలి, ఇప్పుడైతే హెక్సాకోనజోల్ 2 మి.లీ లేక ప్రోపికోనజోల్ 1 మి.లీనీటిలో ఏదో ఒకటి లీటర్ నీటికి కలిపి 15 రోజులకు ఒకసారి రెండు పర్యాయములు మందు మార్చిమార్చి పిచికారి చేయాలి.

4) వరి లో ఆకుముడత పురుగు నివారణ వివరించండి.

-ప్రభాకర్ రావు, పెద్ద ఓబినేపల్లి(గ్రా), ప్రకాశం(జిల్లా).

జ) ఆలస్యంగా నాటిన పొలాల్లో వర్షాభావ పరిస్థితుల్లో, నత్రజని ఎరువులు అధికంగా వాడటం వల్ల పురుగు ఉధృతి పెరుగుతుంది. చేసుకు అడ్డంగా తాడును 2-3 సార్లు లాగితే పురుగులు కింద పడిపోతాయి. పురుగు ఉధృతి తక్కువగా ఉంటే క్లోరిఫైరిఫాస్ 2.5 మి.లీ లేదా ఎసిఫేట్ 1.5 గ్రా

లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. పోటాకు దశలో ప్లూబెండిమైడ్ 0.25 గ్రా లేదా క్లోరాంట్రీనిలిప్రోల్ 0.4 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. లేదా క్లోరాంట్రీనిలిప్రోల్ గుళికలు 4 కిలోల చొప్పున ఎకరాకు వేయాలి.

వాణిజ్య పంటలు

5) పత్తి చేలో వర్షాలవల్ల తేమ ఎక్కువగా ఉంది, ఆకులు ఎర్రబడి పోతున్నాయి ఏమి చేయాలి.

-ఎస్.కె.ఇమాన్, ఎర్రమరం(గ్రా), కర్నూలు(జిల్లా).

జ) అధిక తేమ వల్ల నేలలో నత్రజని అందదు, కాబట్టి పత్తి పంటలో 2% యూరియా లేదా 1% పొటాషియం నైట్రేట్ రెండుసార్లు 4-5 రోజుల వ్యవధిలో పిచికారి చేసుకోవాలి.

6) మిరప పంట కాండం మరియు వేళ్ళకు పురుగులు పడ్డాయి దీన్ని నివారించడానికి తగు సూచనలు, మందులు తెలపండి.

-ఎ.వెంకట్రావు, కాకాని(గ్రా), గుంటూరు(జిల్లా).

జ) మిరప లో వేరు మరియు కాండం తొలుచు పురుగు నివారణ కొరకు సమగ్ర యాజమాన్య పద్ధతులను పాటించాలి, పంట మార్పిడి విధానాన్ని అనుసరించాలి, వేసవి దుక్కులు చేసుకోవడం ద్వారా భూమిలో కోశస్థదశలో ఉన్న పురుగులను కొంతవరకు అరికట్టవచ్చును, మిరప నారును నాటుకునే ముందు నారును 1 లీ నీటికి 2 మి.లీ మోనోక్రోటోఫాస్ మరియు 1.5 గ్రా.ల కార్బెన్టజీమ్ మందులు కలిపిన ద్రావణంలో 10-15 ని.,ల పాటు వేర్లు మునిగే విధంగా నారును ఉంచి తదనంతరం ప్రధాన పొలంలో నాటుకోవడం ద్వారా వేరు పురుగు మరియు రసం పీల్చు పురుగుల ఉధృతి నుంచి నెలరోజుల వరకు పంటను కాపాడుకోవచ్చు, అలాగే 1 ఎకరా పొలానికి 10 కే.జీల చొప్పున కార్బోప్యూరాన్ 3-G గుళికలను పొలంలో వెదజల్లి నారును నాటుకోవడం ద్వారా కూడా వేరు మరియు కాండం తొలుచు పురుగులను అరికట్టవచ్చు.

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్క ఫోన్ కాలితో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

7) మిరప నాటుకోవడానికి భూమి తయారు చేసుకుంటున్నాము, కలుపు రాకుండా ఏ మందులు కొట్టాలి

-శ్రీనివాసరావు, గుంటూరు జిల్లా

జ) నాటే ముందు భూమి తయారుచేసుకొని పెండిమిథాలిన్ 1.25 లీ 200 లీనీటిలో కలుపుకొని ఒక ఎకరాకు భూమిపై సమానంగా పిచికారి చేసుకోవాలి, 2-3 రోజులు ఆగి నాటుకోవచ్చు

8) పసుపు నాటి 40 రోజులు అవుతుంది,ఆమడకాయ కలుపు ఎక్కువగా ఉంది ఏ మందు చల్లాలి.

-కుమార్ మదన్, చెన్నముక్కవల్లె(గ్రా), వై.ఎస్.ఆర్ కడప (జిల్లా).

జ) పసుపు మొలచిన తర్వాత వెడల్పాటి ఆకు కలుపు నివారణకు మందులు లేవు.

ఉద్యాన పంటలు

9) బంగాళదుంప సాగు చేయాలనుకుంటున్నాను,అనువైన సమయం తెలియజేయండి.

-చెన్నకుమార్,బసన పల్లి(గ్రా), చిత్తూరు(జిల్లా).

జ) బంగాళదుంప సాగుకు రబీ అనువైన సమయం, అక్టోబర్ రెండవ పక్షం నుండి నవంబర్ మొదటి వారం వరకు నాటుకోవచ్చు.

10)మునగ పంటలు విపరీతంగా పూత రాలిపోయి, పిందె కట్టడం లేదు దీనికి కారణాలు మరియు నివారణ తెలపండి.

-ప్రశాంత్, రామచంద్రపురం, విజయనగరం జిల్లా.

జ) అధిక వర్షాలు లేదా అధిక వేడి ఉన్న వేసవికాలంలో ఈ సమస్య ఎక్కువగా గమనించవచ్చు, కారణం ఈ సమయాల్లో పరపరాగ సంపర్కానికి తోడ్పడే తేనె తీగల సంచారం లేకపోవడాన్ని ప్రధానంగా గమనించాలి, తేనెతీగలు తగినంతగా ఉన్నట్లయితే పూత, పిందె ఏర్పడటానికి ఇలాంటి అవరోధము ఉండదు,10 లీ. నీటికి 1.5 మి.లీప్లానోఫిక్స్ కలిపిన ద్రావణాన్ని పూత సమయంలో పిచికారి చేయడం ద్వారా పూత రాలడం తగ్గి పిందె కడుతుంది.

11)బీర లో బూజు తెగులు వచ్చి ఉన్నది, తగు నివారణోపాయాలు తెలియజేయండి

-రాజేష్, కొత్తవలస, విజయనగరం జిల్లా.

జ) ఒక మాదిరి వర్షం తో కూడిన చల్లటి వాతావరణంలో బూజు తెగులు ఉధృతి కనిపిస్తుంది, మొదటగా ఆకులపై లేత ఆకుపచ్చ మరియు ముదురు ఆకుపచ్చ కలగలిపిమోజాయిక్

తెగులు వలె కనిపిస్తుంది, తర్వాత ఆకులు పైభాగాన పసుపు రంగు మచ్చలు అడుగు భాగాన ఊదా రంగు మచ్చలు కనిపించటంతో పాటు బూజు వంటి పదార్థం ఏర్పడుతుంది, ఆకులు పండుబారి ఎండిపోతాయి, దీని నివారణకు 1 లీ. నీటికి 2 గ్రా. మేటలాక్సిల్ కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

12)చామదుంప లో మచ్చలు మచ్చలుగా తెగులు వచ్చింది, దీనికి కారణం మరియు నివారణ చెప్పగలరు.

మహేష్, 8686776615, వెంకటగిరి(గ్రా), డక్కలి(మం), పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు(జిల్లా).

జ) ఎడతెరిపిలేని వర్షాలు కురుస్తున్నప్పుడు చామదుంప పంట ఆకులపై వెడల్పాటి మచ్చలు ఏర్పడి మొక్కలు చనిపోతూ ఉంటాయి,పైటోపోర జాతికి చెందిన శిలీంధ్రం వల్ల వ్యాధి వ్యాపిస్తుంది, ఒక్కసారి ఈ శిలీంధ్రంఉధృతి దుంపకుళ్ళుకు కూడా దారి తీస్తుంది, దీని నివారణ కొరకు 1 లీ. నీటికి 2 గ్రా. రిడొమిల్ గోల్డ్ మరియు అరగ్రాము జిగురు కలిపిన మందు ద్రవనాలతో 15 రోజుల వ్యవధిలో 2 సార్లు పిచికారి చేయడం ద్వారా రోగ ఉధృతిని అరికట్టవచ్చు, దుంపకుళ్ళు ను గమనించినట్లయితే 1 లీ. నీటికి 2 గ్రా.ల చొప్పున రిడొమిల్ గోల్డ్ కలిపిన మందు ద్రావణాన్నిమొక్క మొదలు వద్ద భూమి మరియు దుంప బాగా తడిచేలా మందు నీటిని పోయాలి.

13) ఉల్లి ఆకులపై ఊదారంగు మచ్చలు ఏర్పడుతున్నాయి, కారణాలు మరియు నివారణ తెలపండి.

-కె. ఈశ్వరయ్య, శిరిగిరాజుపల్లి (గ్రా), ఓబులవారిపల్లె (మం), వై.ఎస్.ఆర్ కడప (జిల్లా).

జ) తెగులు ఆశించడానికి గల కారణాలు : ఆకులపై ఊదా రంగు మచ్చలు ఏర్పడి ఆకులు ఎండిపోతాయి, ఈ తెగులు ఆల్టర్నేరియా పోరి అనే శిలీంధ్రము వలన ఈ తెగులు వ్యాప్తి చెందును. ఇది ఒక శరీర రుగ్మతి. వాతావరణంలో తేమ ఎక్కువైనప్పుడు తెగులు ఉధృతి ఎక్కువగా ఉంటుంది. తెగులును తట్టుకునే రకాలను ఎంచుకోకపోవడం మరియు విత్తనాలను 50°C ఉష్ణోగ్రత గల వేడి నీటిలో 20ని.,లు నానబెట్టకపోవడం. మురుగునీటి నదుపాయం కల్పించకపోవడం. పంట మార్పిడి ప్రతి రెండు నుంచి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి పాటించకపోవడం. భూసార పరీక్ష ఫలితాల ఆధారంగా మరియు శాస్త్రవేత్తల సిఫారసు మేరకు నత్రజని మరియు భాస్వరము ఎరువులను వినియోగించుకోవడం. మాంకోజెబ్ (3 గ్రా.లు) లేదా క్లోరోధరోనిల్ (2.5 గ్రా.మ.లు) లేదా ఫాసిటైల్ (2 గ్రా.లు)

“సాగులో సందేహమా? 8331056153 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

లీటరు నీటికి కలిపి 10 నుంచి 12 రోజుల వ్యవధిలో 2 సార్లు పిచికారి చేయాలి. శ్యాండోవిట్ లేదా అప్సా-80 (అర మి.లీ లీటరు నీటికి) లాంటి జిగురు పదార్థాలను తప్పక కలిపి పిచికారి చేయాలి.

14) ఉల్లి నాటి 25 రోజులైంది, వెడల్పు ఆకు కలుపు ఎక్కువగా ఉంది, కలుపు మందులు ఏమీ వాడాలి

-చంద్రయ్య, పి.కోటకొండ (గ్రా), కర్నూలు (జిల్లా).

జ) ఎకరాకు 200 మి.లీ ఆక్సిఫ్లోరాఫెన్ 23.5% (గోల్) మొదలగునవి 200 లీ. నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి.

15) దానిమ్మ భగవ జాతి రకం రెండున్నర సంవత్సరాల వయసుగల తోటలో కాయలు ఆకులపై మచ్చలు వస్తన్నాయి, దీనికి కారణం మరియు నివారణ తెలియజేయండి.

-దామోదర్ రెడ్డి, బోదవాడ (గ్రా), నెల్లూరు (జిల్లా).

జ) దానిమ్మలో మచ్చ తెగులు లక్షణాలు మొక్క అన్ని భాగాలపై, ఆకులు, కొమ్మలు, పుష్పాలు మరియు కాయలపై గమనించవచ్చు. ఈ తెగులు బ్యాక్టీరియా వల్ల వస్తుంది, వర్షాకాలంలో తెగులు ఉధృతి ఎక్కువగా ఉంటుంది, తెగులు ఆశించిన మొక్క భాగాలను మరియు కాయలను కత్తిరించి తగలబెట్టి నాశనం చేయాలి, అలాగే హెక్టారు పొలంలో విస్తరించి ఉన్న చెట్లకు 20 కేజీల బ్లీచింగ్ పౌడర్ ను మొక్క మొదళ్ల వద్ద వేయడం ద్వారా దీని ఉధృతిని కొంతవరకు తగ్గించవచ్చు, కత్తిరించిన కొమ్మ భాగాలను 1% బోర్డాక్స్ మిశ్రమం కలిపి ద్రావణంతో పిచికారి చేయాలి, ఉధృతి అధికంగా ఉన్న ప్రాంతాలలో వర్షాకాలం పంటకు బదులుగా శీతాకాలంలో తీసుకునేందుకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలి అలాగే 10 లీ. నీటికి కార్బెన్లజీమ్ మరియు 1 గ్రా. సైప్రోథిన్ సైక్లిన్ లేదా 30 గ్రా. ల కాపర్ ఆక్సి క్లోరైడ్ మరియు 1 గ్రా. సైప్రోథిన్ సైక్లిన్ కలిపిన మందు లను 15 రోజుల వ్యవధిలో 2-3 సార్లు పిచికారి చేయడం ద్వారా బ్యాక్టీరియా ఆకు మచ్చ తెగులు నివారించ వచ్చును.

16) జామకాయల పై రంధ్రాలు వేసి పురుగులు తినేస్తున్నాయి, కాయలకు రేటు రావడం లేదు సరైన మందులు చెప్పండి.

-ఆర్. వకుళాదేవి, కొత్త పట్టణం, ప్రకాశం జిల్లా.

జ) జామలో కాయతొలుచు పురుగు ఆశించినప్పుడు కాయలపై గుండ్రబీరంధ్రాలను గమనించవచ్చును, కోశస్థ దశను కాయ లోపల పూర్తి చేసుకుంటుంది, దీని నివారణ కొరకు పూత

మరియు పిందె ఏర్పడే దశనుండి కాయల కోత వరకు 1 లీ. నీటికి 3 మి.లీ చొప్పున అజాడిరక్టిన్ కలిపిన ద్రావణాన్ని పిచికారి చేసుకోవడం వల్ల తల్లి పురుగులు కాయలపై వాలి గుడ్లు పెట్టడాన్ని సమర్థవంతంగా నివారించవచ్చును, పురుగు ఉధృతి అధికంగా ఉన్నట్లు అయితే 1 లీ నీటికి 2 మి.లీ డైమిథోయేట్ లేదా 1 గ్రా. ఇండక్సాకార్బ్ లేదా 2 మి.లీ ప్రోఫిసో ఫోస్ కలిపిన మందు ద్రావణాలను వారం రోజుల వ్యవధిలో 2-3 సార్లు పిచికారి చేసుకోవడం ద్వారా పురుగు వ్యాధిని సమర్థవంతంగా అరికట్టవచ్చును.

17) నిమ్మ మొక్కలకు వేరుకుళ్లు తెగులు సోకి ఎండిపోతున్నాయి. నివారణ తెలపండి.

-బి.యన్.నాయక్, సుగాలి బిగిడి (గ్రా), చింతకొమ్మడిన్నె (మం), వై.ఎస్.ఆర్ కడప జిల్లా.

జ) వేరుకుళ్లు ఆశించిన మొక్కలలో పోషకాలు మరియు నీరు చెట్టుకు అందక ఎండిపోతాయి, నివారణకు సేంద్రియ ఎరువులు లేదా పచ్చిరొట్ట ఎరువుల పంటలు ఎక్కువగా వాడాలి. 5 కిలోల ట్రైకోడెర్రా విరిడి కల్చరు 90 కిలోల బాగా కలిపిన పశువుల ఎరువులు, 10 కిలోల నూనె తీయని వేప పిండి కలిపి 15 రోజులు మాగబెట్టి చెట్టుకు 10 కిలోల చొప్పున పాదిలో వేసి కలియబెట్టాలి. ఒక కిలో యూరియా 100 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి, లేదా 1 కిలో పొటాషియం నైట్రేట్ ను 100 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి. కార్బన్ డజీమ్ 2 గ్రాములు లేదా మాంకోజెబ్ 2.5 గ్రా.లు లీటరు నీటికి కలిపి చెట్ల పాదుల్లో నేల తడిచేతట్లు పోయాలి.

18) కొబ్బరి లో కొమ్ము పురుగు నియంత్రణ గురించి తెలపండి.

-వెంకటేష్, కేశవపల్లి (గ్రా), తూర్పు గోదావరి (జిల్లా).

జ) తోటలలో పశువుల ఎరువు కుప్పలు ఎక్కువ రోజులు ఉంచరాదు, ప్రతి 3 నెలలకు ఒకసారి కొబ్బరి చెట్ల మొవ్వలలో, ఆకు వలయాలలో వేపపిండి 100 గ్రా, లను 150 గ్రా ఇసుకలో కలిపి పోయాలి. నాలుగు నెలలకు ఒకసారి మొవ్వలలో, ఆకు వలయాలలో 2-3 సార్లు గొళీలు ప్రతి చెట్టుకు పెట్టాలి. లేత మొక్కల మొవ్వలలో, ఆకు వలయాలలో 4 నెలలకు ఒక సారి 6 గ్రాల పెద్దిరా గుళికలను కన్నాలు గల పాలిథీన్ సంచులలో నింపి పెట్టాలి. కొమ్ము పురుగును ఆకర్షించు రైసోల్యూర్ అను ఫిరమోన్ ఎరలను బక్కెట్లో పెట్టి 5 ఎకరముల తోటకు ఒకటిచొప్పున పెట్టుకోవాలి.

సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్ర వాట్సాప్ నెంబర్లకు వచ్చిన రైతుల సందేహాలు - సమాధానాలు

83310 56028
83310 56149
83310 56150
83310 56152
83310 56153
83310 56154

1. ప్రసాద్, ఎర్రనెల్లిపాడు (గ్రా.), ఉంగుటూరు (మం.), పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా. 9573068267

ప్ర. వరిలో ఆకులు పెళుసుబారి ఉన్నాయి. దీనికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలి ?

జ. వరిలో జింక్ లోపము వలన ఆకులు ఎండిపోతున్నాయి. వీటరు నీటికి 2 గ్రా.ల జింకు సల్ఫేటు మరియు 5 గ్రా.ల యూరియా ను కలిపి 5 రోజుల వ్యవధిలో 2-3 సార్లు పిచికారి చేయాలి.

2. బీరప్ప సోము, అలసంద గుత్తి (గ్రా.), ఆదోని (మం.), కర్నూలు జిల్లా
9948578846

ప్ర. పత్తిలో తెల్లదోమ ఉన్నది, నివారణకు సూచనలు ఇవ్వండి?

జ. వీటరు నీటికి ఇమిడాక్లోప్రిడ్ 1 మి.లీ కలిపి పిచికారి చేయాలి.

3. మాధవనాయుడు, సోమిరెడ్డి పల్లి (గ్రా.), బి. మటం (మం.), వై.ఎస్.ఆర్. కడప జిల్లా
9441684018

ప్ర. గొర్రె కాలి భాగంలో వుండు మాదిరిగా ఉంది. దీనికి నివారణ తెలుపగలరు?

జ. వాక్సెటో ఆయింటెంట్ మరియు జింక్ ఆక్సైడ్ కొబ్బరి నూనె తో, ఎవిల్ 25 యం.జి. మాత్రలు రోజుకు అర ముక్క (సగం) చొప్పున 5 రోజులు పాటు వాడాలి.

4. టి.ప్రతాప్ రెడ్డి, రమానకాబట్టిపాలెం (గ్రా.), తాళ్లూరు (మం.), ప్రకాశం జిల్లా 80744 76155

ప్ర. దానిమ్మ తోటలో కాయలపై నల్లటి మచ్చలు వస్తున్నాయి. దీనికి గల కారణం మరియు నివారణ తెలపండి?

జ. దానిమ్మలో బాక్టీరియల్ ఆకుమచ్చ నివారణకు 10 లీ. నీటికి 30 గ్రా. కాపర్ ఆక్సీ క్లోరైడ్ మరియు 1 గ్రా. స్ట్రెప్టోస్ట్రెక్టిన్ మందు కలిపిన ద్రావణాన్ని 15 రోజుల వ్యవధిలో 2-3 సార్లు పిచికారి చేయాలి

5. కె.వెంకటసుబ్బయ్య, అప్పురాజుపేట (గ్రా.), రాజంపేట (మం.), వై.ఎస్.ఆర్. కడప జిల్లా, 7993559751

ప్ర. మిరపలో లో పై ముడత(బింగి రోగం) ఉన్నది, దీని నివారణ తెలపండి?

జ. మిరప లో ముడత తెగులు నివారణకు ట్రైయజోఫాస్ 2 మి./లీ. నీటికి లేదా ఫిప్రోనీల్ 2 మి.లీ నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి

“సాగులో సందేహమా? 8331056154 కు వాట్సాప్ ఫోటో పంపండి. మీ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోండి.”

6. ఈశ్వరావు, పంచూరు (గ్రా.), కోటఉరట్ల (మం.), విశాఖపట్నం జిల్లా, 9347333853

ప్ర. పశువులలో గర్భము రావడం లేదు. సమస్యకు పరిష్కారం తెలపండి?

జ. పశువుల శరీరంలో తగినంత పోషక విలువలు లేకపోతే పశువులు త్వరగా గర్భము రాదు. అలాంటప్పుడు సరియైన పోషక విలువలు కలిగిన మందులు మరియు మంచి ఆహారం అందించాలి. అవి : అగ్రోమీన్-ఫోర్ట్ ను 30 గ్రా మినరల్ మిక్చర్ ను రోజూ ధాణంలో కాలిపి పెట్టాలి. కోకొమిన్-30 రకం మాత్రలను రోజుకి 2 వేయాలి. మంచి బలవర్ధకమైన పచ్చగడ్డి (సూపర్ నేపియర్ లేదా పారా జాతి రకం) ఆహారం గా రోజూ ఇవ్వాలి.

7. గురుమూర్తి రెడ్డి, కాకరపల్లి (గ్రా.), మునగపాక (మం.), విశాఖపట్నం జిల్లా 9908256248

ప్ర. కొబ్బరిలో ఆకులు ముడుచుకుపోయి నల్లబారిపోతున్నాయి నివారణ తెలపండి?

జ. మొవ్వ భాగాన్ని శుభ్రం చేసి లీటర్ నీటికి 3 గ్రా కాపర్ ఆక్సీ క్లోరైడ్ లేదా 2 గ్రా బావిస్టిన్ కలిపిన ద్రావణాన్ని శుభ్రం చేసిన మొవ్వ భాగంలో 4-5 రోజుల వ్యవధిలో 2-3 సార్లు పోయాలి. 2. ముడుచుకుపోతున్న నల్లపాటి ఆకులని బోరాన్ లోపం ఉన్నట్లు కనపడితే 50 గ్రా బోరాక్సీ మందును మొక్క మోదళ్లనుండి 3 అడుగుల దూరంలో వేయాలి 6 నెలల తరువాత ఇదే మోతాదును మరోసారి అందించాలి

8. యస్.కె. జబీర్, అగ్రహారం (గ్రా.), నిమ్మలపల్లి (మం.), చిత్తూరు జిల్లా, 9885449846

ప్ర. వేరుశనగ లో కాండం కుళ్లు తెగులు నివారణ తెలపండి ?

జ. హెక్సా కొనాజోల్ 2ఎంఎల్ /లీ లేదా ఏసిఫేట్ 75% ఎస్ పి ను 1.5 గ్రా / లీ నీటికి 5 రోజుల వ్యవధిలో రెండు సార్లు పిచికారీ చేసుకోవాలి

9. బి మరయ్య, బద్వేల్ (గ్రా.), ఆదోని (మం.), కర్నూలు జిల్లా, 8978209850

ప్ర. చేపల మొప్పలపై నల్లటి మచ్చలు ఏర్పడి, శరీరం మొత్తంజిగురుగా వుంటుంది. నివారణ తెలుపండి?

జ. ఇది ఆర్గెలస్ (పేను) వల్ల కలుగుతోంది. నివారణకు బూటాక్స్ 250 ఎంఎల్ / ఎకరా (లేదా) పేను ఎక్కువగా ఉన్నచో హైపర్ మీథేన్ 250 ఎంఎల్ / ఎకరము చెరువులో మధ్యహానం 3 గం తరువాత చల్లుకోవాలి

10. ఎడ్ల బలరామ్, ఆర్.వై. అగ్రహారం (గ్రా.), కె. కోటపాడు (మం.), విశాఖపట్నం జిల్లా 9963285477

ప్ర. చెరకులో ఆకులు ఎరుపు పసుపు రంగులో (మోజాయిక్ తెగులు) నివారణ తెలుపగలరా?

జ. మోనోక్రోటోఫాస్ 1.6ఎంఎల్/లీ మరియు మాంకోజిబ్ 3గ్రా / లీ కలిపి ఫూట్ స్ప్రేయర్ తో పిచికారి చేసుకోవాలి (కే.వి.కే కొండెంపూడి, విశాఖపట్నం జిల్లా వారితో చర్చించడమైనది.).

“సాగులో సందేహమా? 155251 కు ఫోన్ చేయండి. ఒక్కఫోన్ కాల్తో అన్నదాతల సందేహాల నివృత్తి”

చిత్రమాలిక

ఈ-పంట నమోదు చేస్తున్న గ్రామ వ్యవసాయ సహాయకులు

డా॥ వై.ఎస్.ఆర్. పొలంబడి కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్న గ్రామ వ్యవసాయ సహాయకులు

డా॥ వై.ఎస్.ఆర్. తోటబడి కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్న గ్రామ ఉద్యాన సహాయకులు

74వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకలలో "రైతు భరోసా కేంద్రాలు - సమీకృత రైతు సమాచార కేంద్ర సేవలు"

ప్రధాన ఇతివృత్తంగా ప్రదర్శింపబడిన వ్యవసాయ శాఖ శకటం